

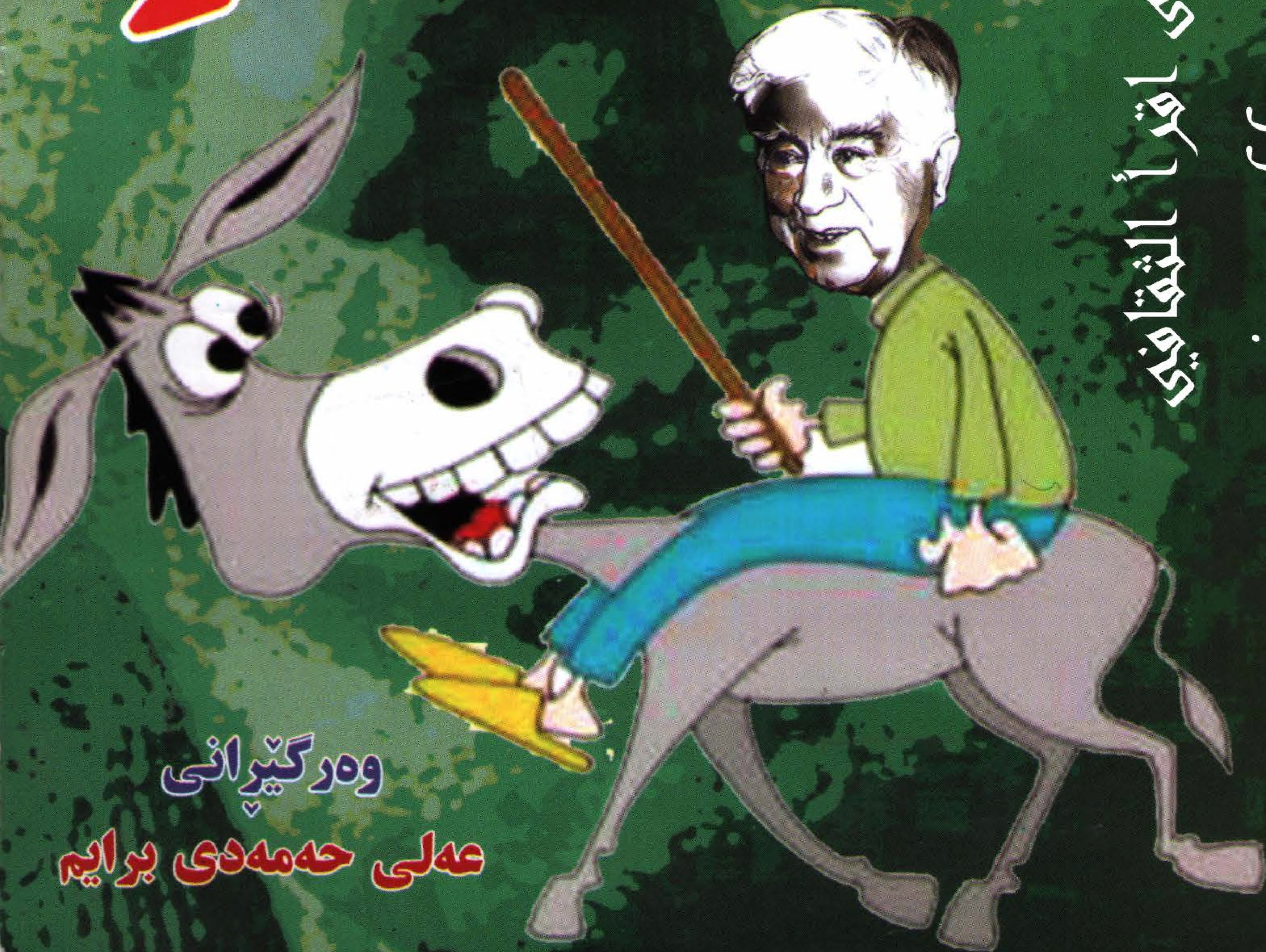
نوو سینی

عہزیز نہ سین

کہ در کی تو پیو

منتدی اقرأ الثقافیدی

www.iqra.afhamontada.com

وہر کیپرانی

عہلی حمہدی برایم

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

رۇمان

كەرى تۇيىو

بلاوکراوهی خانهی چاپ و بلاوکردنهوهی چوارچرا

زنجیرهی ۱۳۹

ناونیشان / سلیمانی - سهرهتانی شهقامی مهولهوی بهرامبهه پالاس

مۆبایل ناسیا ۰۷۷۰۱۵۷۵۰۶۷ - سانا ۰۷۵۰۱۱۲۸۳۸۸

نرخ (۲۵۰۰) دیناره

رۆمان

كەرى تۆپىو

عەزىز نەسىن

وەرگىنپانى
عەلى ھەمەدى برايم

۲۰۱۱

پېنئاسى كىتېب

ئاۋى كىتېب: كەرى تۇپپو

باپەت : رۇمان

ئوسىنى : غەزىز نەسىن

وهرگىرانى : غەلى خەمەدى برايم

نۇبەتى چاپ : چاپى يەكەم ۲۰۰۸

شۈيىنى چاپ : چاپەمەنى ھىمن

تىراژ : ۱۰۰۰ دانە

نرخ: ۲۵۰۰ دىنار

ژمارەى سپاردنى (۵۷۸) سالى (۲۰۰۸) ى پىندراۋە

"نامەى يەكەم"

"كەرەكە باسى تۆپىنى خۇى دەكا"

براس زۆر خوشەويستم "ميشە كەرانه"....

دانيام كاتيک که ئەم نامەيەت پيڊەگات، پېر بە دەم ھاوار دەکەى " ئەى ھاوار کەرى تۆپىو چۆن نامە دەنوسى؟

لەبەر خۆتەو دەلىى: ئاى که کەريکى بى چاو و پروو بوو.

سلانیکى دوور و دريژ بناو گوى و بن گونيم دريشە ھاژن کرد، کەچى ئيستا بى شەرمانە نامەم بۆ دەنوسى، خواى گەورە دەبى ئەو لە چ گۆرپکەو سەرى ھەلدايیتەو؟ زۆر سەيرە! خۆ دەمیکە تۆپىو بوو بە وربانى حازرى.

دلران مەبە "ميشە کەرانهى" ھاوپىم من لەگۆرستانەو نامەت بۆ دەوسم، ئەمە دواين نامەى من ناييت، ئەگەر پەلە نەکەى و نارام بگرى ھەو مانگىک نامەيەکى منت لەگۆرستانەو پى دەگات. بەلى ليژەو لەگۆرستانى ئارژەلان ھەر ئاوا چەند سەد مەترىک دوور لەگۆرستانى ئاممىزادەکان، ئەوانەى کەچەند سالىک لەژياندا پياوى گەورە و ئاودار و ھيژ بوون ھەموو ليژەن، بەلى ليژە گۆرى دەيان شاعير و نوسەر و ھەرمەندى ليى، کە لەژيان دا نرخى کەريکيان نەبوو، ئان نەبوو بيژن، ھەر لەخۆرا راوەدوويان دەنان، دواى مردنيان ھەموو چلە و سانەيان بۆ دەکرى. ئاخ ميشە کەرانه نازانى ئيمە چەند زيندوو کوژى

مردوو پەرستين "ميشه كهرانه" باوهرت بى مردن نهوه نيهه كه له ژيان دا نه وهندهى لى دهرساين، هر كه مردى له هه مووى خوشتر نه وهيه كه زيندوو هكان ده لى به راستى به مردنى زيانىكى گه وره مان لى كهوت، هر گيز جىگاي پر نابيته وه. بو ههتا ههتايش له دلى زيندوو هكاندا ده ژى. نه وهى يه كجار خوشه كه راسته وخو له دواى مردنت ههستى پى دهكهى نه وهيه كه كاروبارى گوپرستان به شيوهيهكى خيرا و زور پىك و پىك به پيوه دهچى و هيچ دام و دهرگايهكى دهولتهى لى نيهه.

"فهريمان بهر" هر ناوئيشى نابيستى لى ره دامه زراوه دهوله تيههكان نين، تا به كاره ناشيرين و ههلهكانيان دلى مروفهكان بتهقيئن. بو نمونه كه تو ويستت نامهيهك بو هاوپرئيهكى خوشه ويستت بنوسى پيوست ناكات سهردانى ويستگه پوسته و گهياندين بكهى هر به خيراى تيشك نه وهى به خيال و ميشكى تودا دى له پرستهى جوان و بىرۆكهى ورد راسته وخو له ميشك و ههستى هاوپرئيهكهت دا دهچه سپى. سه رسام مه به ميشه كهرانه ئه نامهيهى من شيوهيهكه لهو نامهانه.

ميشه كهرانهى زيندوو، لى ره دا ده مهوى باسى مردنى خومت بو بكه م. پهنگه پوژىك له پوژان كه ژيان بىزارى كردى و ويستت خوت له ناو ببهى يان له بهر پيرى و نه خوشى له مردن نزيك ببيه وه، كه لك لهو باسه وهر بگرى. ئاوا من مردم، مردنى به راستى و له پيرى زيندوو هكاندا نه مان، نهك وهك نه وانهى له ژيان دا كه تيونويان بوو، هاوار له شاگردى گازينيويهكان دهكه ن: ناخ مردم خيرا شه به تىكى ساردم بو بيهه

دهزانم دوو كهس له دنيا به دل بوم ده گرین، يه كه م هالهى هاوه نه كه هر گيز پوژىك له پوژان نه يتوانى جهمه ئاليكىكم دهام، بهر، لىر به كه

سالانیک بوو دهست و پینی خوئی و مال و مندائی بووم. دووم ناله ی کورتان دوروو، سور دهرانی که ههرگیز نهو په نجا لیره یی دهست ناکه ویته وه که به قهرز دوا کورتانی میراتیمی بو دروو بووم ده شیرانی که نهو بره پاره یی که مانگانه له قاله ی خاوه نم دهستی دهکوت به هیزی شان و ملی من په یدای دهکرد.

میسه که رانه ی خوشه ویست: کاتی که بریارم دا بمرم گه وره که ی خوم هه لبرارد، به لام که بیرم کرده وه مردن له سهر جیگا و له ناو نوین سهر شوپریه وازم له مردنی ماله وه هینا.

نهوم به خه یالدا هات که من له هه موو ژیانم دا نه متوانی ته نها جاریک کاتیکی خوش له یه کیک له هاوینه هه وارده کانی وولاته که م به سهر به رم. بویه بریارم دا برؤم بو یه کیک لهو شوینه خوشانه بمرم. منیش وهک پشیله کیوی که کاتی مردن هات ده چیته شوینیکی لچه پ تا دوژمنه کانی به بینینی لاشه که ی خوشحال نه بن. پرووم کرده جیگایه کی کراوه و جوان و دلگیر که به سهر لیواری ده ریادا ده پروانی.

پیش نه وه ی بمرم داوام له خوم کرد، دوا نارەزوت له ژیان دا چیهه؟ بیلی تا بوژ جیهه جی بکه م. له قولایی ناخمه وه هاواریک هه ستا، ژیان، ژیان به خوم وت واز لهو داواکارییه ت بینه. بو دوا جار پیت ده لیم دوا بین داواکاریت چیهه؟ چونکه هه میسه نه وانه ی حوکی له سیداره دانیان به سهر دا ده سه پینن نهو پرسیاره یان لی ده که ن. نه گهر دواکارییه کی ناساییت هه یه فهرموو داوای که. دیسان له ناخیکی قولتر هاواریکی به رزتر، ژیان، ژیان.

ئاي مېشەكەرانى گەۋاد، بەسەرى تۇ دىنيا ئەۋە ناھىنى. بەرپىزىت دەيان
سالە لە بن كلكى ئەسپ و لا مىلى كەرى دىز دەژى و دەرزىيان تى
دەچەقىنى، چىت بە چى كرد...ھا؟

ھەر كە گيانم دەرچوو، چاۋەكانم لەسەر يەك دانان، بە نارەزوۋى خۇم
قاچەكانم لى پاكىشا و مردم.

يەكەم رېبوار كە بە لامدا تېپەرى تۆزىك لىم ورد بوۋە لەقەيەكى لە بەر
ورگم كوتا تۆزىكى تر لىم ورد بوۋە و بە نوكى پىيى لمبۆزى بەرز
كردمەۋە كە زانى ھەستم لى براۋە، دەستى كرد بە پىشكىنىم، ختوۋكەم
دەھات، پىم وابو لە سەعات و جزدان و ئەنگوستىلە دەگەر، ھەر نەبى
چەرخىكى گران بەھا يان قتوۋە جگەرەيەكى دەست كەۋى
زۆرە، ئەۋەندەى نەمابوو لە قاقاي پى كەنن دەم. دانم بە خۇمدا گرت من
كە مردووم چۆن دەبى پى بكنم دواى ئەۋەى كابرا ھىچى لە
گىرفانەكانمدا دەست نەكەوت نە پارە، تەنانەت قەلەم پاندانىكىش
لەقەيەكى لە لاچاوم دا و پۇشت بە پاستى پىاۋىكى خاۋەن وىژدان
بوو، چۈنكە من مردووم دەيتوانى شتى خراپىترىشم لەگەل دا بكا.
تۆزىك پۇيشت توۋشى رېبوارىك بوو.

دەزانى لەو سەر پىگايە مەيتىك كەۋتوۋە؟

بۇ ناچى پۇلىس ئاگادار كەيتەۋە؟ ھەرچەندە زۆر زەحمەتە پۇلىسىش
ھىچى لە بارەۋە بزانى چۈنكە ھىچ ناسنامەيەكى ھەل نەگرتوۋە
رېبوارەكە گوۋتى خىراكە با بېرۆين، ئىستا بە يەك چركە پىت دەلىم كى
يە.

گوۋتى: ئىمە پۇلىسىن، پۇلىس! ھىچ شتىك لە نىمە شارارە نە

باوهرت بى ئىمەى پۆلىس:

لە موو ھوو دەردىنن.

باشە بەلام چۆن؟

تۆ راوہستە ئیستا وای ئى دەكەم قسە بکا.

بەخوا سەیرە! مردوو قسە بکا؟

ئەو نەینى کارەكەى منە، ھەموو كەس دەتوانى زىندوو بخاتە قسە بەلام من مردووھەكان دەھىنمە قسە. تەنانەت كفن دزەكان وا ئى دەكەم كە لەبەر ھات و ھاوارى مرووھەكان نەتوانن بە رۆخى گۆرستانەكاندا بپۆن چ جاي ئەوھى كفن بدزن.

پۆلىسەكە دوو جار سەرھو بنى كردم و چەند پارچە شىعەرىكى لە گىرفام دەرهینا.

ئای خۆ ئەو شاعىرە، دەزانى وا باشە ئى گەپریم و بە دەنگى نەھىنم. ئەو شاعىرە، شاعىر، بکەوئتە قسە نەك بە من بە پۆلىسى ھەوت دەولتە بى دەنگ ناکرى. دەستى كرد بە خوئندنەوھى شىعەرەكان كابرە بە پۆلىسەكەى گەوت:

دەزانى من ھىچ لە مانای ئەو شىعەرە تى نەگەيشتم؟ بىرالە ئەو شىعەرى نوین! نە تۆ و نە باوكى پۆلىس و نە جەماوەر لە مانای ئەو شىعەرە تى ناگەن. دەبى بيان دەمە پۆلىسى بەشى سىياسى تا ماناكانيان لىك بدەئەو و بزانن كە دژى دەولت نەنوسراون؟ دوایى پۆلىس و رېبوارەكە ھەر يەكەيان قاچىكيان راکيشتام و خستيانمە چالیکەو.

بەلى: "ميشە كەرەنە" ى بەرئز و زىندوو من بەم شىوھىە مردم، بەلام پيئت وایە مردن لە وولاتى ئىمە ھەر وا شتىكى سوک و ئاسانە! باوهر بکە با

بمري ئهگەر جارېك له له دايك بونت په شيمان ببييه وه هزار جار له
مردنه كهت په شيمان د ببييه وه.

نيمه هه رچند له كات و شويڼي ديارى كراو له دايك بوين، به لام كه
بمانه وي بژين ناهيلن، كه بمانه وي بشمرين هه ناهيلن. چاوه پى به له
نامه ي داهاتوودا بوټ باس ده كه م كه له دواى مردنم چيم
به سهرهات. سلاو و پيزم بو هه موو ئه وانه ي كه ليم دهرسن، به لام تكام
وايه جيگا و شويڼي من به و "ميښه كه رانه" مه لى كه هاوړپتن نه كا
بزاند و خويان بمريڼن، به خويان و دريښه تيژه كانيان بيڼه هه مان
گوړستان و دهرزي نارنم كه ن و حه سانه وه ي ئه و دنيا م لى تيك دن.
بويه ده ليم ناو نيشانى من مه ده به كه س له كوټايى دا دهرزيه
تيژه كهت ماچ ده كه م.

د لسوزت

((كهري توپيو))

((نامەى دووھم))

((باسى گواستىنەوھى تەرمەكەى بۆ))

((خەستەخانە بە ئۆتۆمبىلى))

((فرياكەوتىن))

مىشە كەرەنەى خوشەويست:

لە نامەى پىشوم دا بۆم باس كىردى كە چۆن مردم.يان باشتى وايە بلىم
چۆن ھەردوو قاچم لى پاكىشا و خۇم كىرد بە مردوو،كىشەكان لىرەو
دەستيان پۇچ كىرد دواى ئەوھى كە پۇلىس و رېبوارەكە جىيان ھىشتم
ھەر رېبوارىك كە لە نىكەمەو ھەت دەبوو لاي دەدايە سەر تەرمەكەم تا
واى لى ھات خەلكىكى زۆر لەسەرم كۆ بوونەو.يەكك ھاوارى كىرد
ئەرى ئىو ھە چۆن بنىادەمىكن؟كەسىك لەبەر چاوتان مردوو ھە چى
موچوركىك بە دلتان دا نايە يەككى كە ھاوارى كىرد تۇزقالىك شەرەم
نەبى ئەگەر لەم وولاتە بىمىن و،نەپۆم بۆ ھەندەران كە ئەوھى ناوى
مىرۇقايەتتە لەم وولاتەدا نىيە.

تەنەت ھاوكارى مردوش ناكەن.

ئەوھى تەنىشتى پىي گوت:ئەى تۆ بۆ ھاوكارىمان ناكەى؟ئەى تۆ مىرۇق
نى؟يا بە تۆ محاسەبەى خوت بكە واز لە من بىنە.

- جا تۆ چوزانى، من كارم ھەيە دەنا ھەر ئىستا دەچووم خەستەخانەم ناگادار دەكردەو.

- ئەي كە كارت ھەيە خىرە سەعاتىكە لىرە وەستاوى؟
تا دەھات قەرەبالغىيەكە زىيادى دەكرد و دەنگ و ھەراش بەرزتر دەبوو.

- ئەرى كاكە لە ناو ئەو ھەموو حەشامەتە دكتورىكتان تىدا نىيە؟
- دكتورى چى، بىرادەر ديارە ئاگات لە حالى پۇژنامەكان نىيە. پۇژ نىيە ھەوالى كۆچى چەند دكتورىك رانەگەينن كە بەرە و ئەوروپا و ئەمريكا كۆچ دەكەن.

- يەكك ھاوارى كرد: دە باشە كەسىك بېوا لەو نزيكانە تەلەفونىك بكات.
ديار بوو ئەو ھەيان زۆر بە وىژدانە كە دەيگوت: ئەي ھاوار خواى گەرە لە بەرچاوى ئەو ھەموو خەلكە دەمرى، كەسىك ناتوانى تۆژە يارمەتییەكى بدا. ئاي دادپەرورەرى، كوا دادپەرورەرى؟ ئاخ ئەگەر شتىكى ئاوا لە ئەوروپا پويىدەدا، دەتانبىنى، يەككى كە گوتى: بابە قسەى قۆر مەكە بۆ پىت وایە دادپەرورەرى لە وولاتى ئىمەدا نىيە؟ گوايە شارستانیيەت ھەر لە ئەوروپا ھەيە؟ ئەگەر پياوى ئەو قسانە لەبەردەمى ئەو خەلكە دووبارە بكەو.

- بابە واز لەو قسە ھىچ و پوچانە بىنن خەرىكە دەمرى.
- دەزانی لە ئەوروپا نوسینگەى تايبەت بەو جۆرە كارانە ھەيە؟ ئەگەر سەگىك بە ئاستەم قاچىكى ئازارى پى بگا، ھەر خىرا دەگەنە سەرى و دەيبەنە خەستەخانەى تايبەت بە ئازەلان.

ئەۋەى تەنىشتى ھەلىدايە: نەخىر ۋا نىيە لە ئەمىرىكا ۋ ئەۋروپا كەس
كارى بە سەر كەسەۋە نىيە. ھەر كەسەۋە ئىشى خۆى دەكا. نەگەر كەسىل:
ھاۋار كا بۇ خاترى خوا لە تىنۋان خىنكام كەس چۆرە ئاۋىكى
ناداتى، ئەرى بەرپىز ئىۋە ئەۋروپاتان دىۋە؟

ئەى بەرپىزتان سەردانى ئەۋروپاتان كىردۋە؟
من بەش بە ھالى خۇم نەخىر...! بەلام لە بارەى ئەۋروپاۋە زۆرم شت لە
خەلك بىستۋە، بۇ خۇشم شت زۆر دەخوئىنمەۋە. ئەى بەرپىزتان؟
بەلى بە دىنىيائىيەۋە، ھەر سالى پار ئەۋ رىكخراۋە پۇشنىرىيەى كە من
كارى لى دەكەم، گەشتىكى بۇ دەرياي سىپى ناۋەراست ساز كىرد. لە
ماۋەى دوۋ ھەفتەدا يۇنان ۋ ئىتالىا ۋ ئىسپانىا بە درىژايى ۋ بە پانى
گەپاين.

بە راست كام لەۋ شارانە زۆر سەرنجى پاكىشاي؟
شار گىرنگ نىيە گىرنگ ئەۋەيە كە من ئەۋروپام دىۋە. لەۋ گەپانەى
ئەۋروپام بۇم دەركەۋت كە لە ناۋ ئىۋەدا وىژدان ۋ چاكە كىردن زۆر
كەمە. بگرە ھەر نىيە.
بۇ نىيە كاكە؟

دە ئەگەر ھەيە با يەكىك لە ئىۋە بىۋا خەستەخانە ئاگادار كاتەۋە.
ئەزانى ھەرچەند تۇ ئەۋروپات دىۋە يەلام لە ھىچ ھالى ئابى ۋەك من
بىستۋمە لە ئەۋروپا ۋ ئەمىرىكا كەس كارى نە بە مردوۋ نە بە زىندوۋ
نىيە.
بۇ؟

لەبەر ئەوەی وولاتى شارسىتانىن، با پىت بلىم لەوى بۇ ھەر جۈرە
 روداويك رىكخراويكى تايىبەتى ھەيە، تەنانت ئەوانەى كە لە دار
 دەكەونە خوارى لەگەل ئەوانەى كە دەكەونە ناو گۆماو و زەلکاوەكان
 كۆمەلەى جياواز ھەيە بۇ پرزگار كردنيان. پىت وايە ئەوى وەك ئىرە
 وايە، فەرموو مردووتان لە بەر دەستدایە و ھەر يەكە لە ئاوازيك
 دەخوينى كەچى پياويكتان تىدا نىيە بپوا خەستەخانەى لى ئاگادار
 كاتەوہ.

ئەكىك لە ناو ئاپۇرايا كە ھاوارى كرد: ئەرى كاكە.. دە يەكىك تۆزيك
 رايوہ شىنى بەلكە بىتەوہ ھۆش خۆى.

ئەكىكى كە دەستى خستە سەر دلم، ھاوارى كرد: ئۇف.. ئۇف.. ھەزار جار
 بە داخوہ مرد! ناخ خۆ تۆزيك پيش ئىستا زىندوو بوو ئاى بەستە زمان
 خۆ مرد!...

ھەستە لە تەنىشتى ئەو ئاخ و ئۇفەى ناوى، ھەموو گيانلەبەرىك پيش
 ئەوہى بمرى زىندووہ.

تا دەھات ئاپۇرايەكە زىادى دەكرد ئەوانەى دواوہ خۇيان ھەلدەبىرى و
 لەسەر شانى ئەوانەى بەردەميان سەيرىان دەكرد ھەوليان دەدا بزەن
 چى رويداوہ. ئەگەر دەمزانى بە مردنى كەسىك خەلكى ئەوہندە سەرقال
 دەبن و ئاوا مشت و مېرى لەسەر دەكەن دەچووم لە باخىكى گشتى نزيك
 شەقامىكى سەرەكى دەمرد، ئىستا من كە بەلنىم بە خۆم داوہ كە بمرم
 خۆ ناكرى راست بىمەوہ و بپۆم بۇ باخىكى گشتى، ديارە سەر شۆرىيە
 لە بەردەم ئەو ھەموو ھەشاماتە لە بەلنى خۆم پەشىمان
 بىمەوہ. ئەوانەى لە پيش ھەموياندا ھاتوون ناپۇن زياتر تامەزىوى

دەنگ و باسن لە بارەى مردنى منەو. منالیک لەبەردەم پیاویکدا
وەستا بوو کە دەستی لەسەر شانی ژنەکەى دانا بوو. پیاو کە بە
نارەزایى دەربڕینەو:

بە راستى لەم زەمانە گەورە و بچوکی نەماوە بۆیە دەولمەندەکان لە
دەرەوێ شار باغ و قیلا دروست دەکەن تا منداڵەکانیان تیکەلاوى
منالێ ئەمڕۆ نەبن. فەرمون بەقەدەر بێە مۆمیکە هاتوو لە بەردەمى من
وەستاو، بە راستى گەورە و بچوکی لە وولاتى ئێمە بارى کردوو.

میشە کەرانی خۆشەویست: زیاتر لە شەش کاتریمى لەو چالەدا
کەوتم. پۆژ بەرەو ئاوا بوون دەچوو، دەزانی من بۆ لەو شوینە دا
مامەو؟ چونکە ئێمە کۆمەلگایەکی گىانی هاوکاری و یامەتیمان تیدا
نییە. پۆژ بەرەو ئاوا بوون دەچوو کە چى هیشتا دانه دانه و دەستە
دەستە خەلک بۆ تەماشای من دەهاتن. یەكك دەيگوت: ئای بەستە زمان
نەو فەرمانبەر بوو لە بەر کەمى موچە و داخى گەرانى و خەمى
کرییچتى مردوو.

یەكك دەيگوت: بە گوێرەى چلکى یەخەکەى و سەر دەستەکانى دلنایام
شاعیرە، یەكك دەيگوت: پەنگە مامۆستا بێ لە داخى تەمبەلێ
قوتابییهکانى و ئەوەندەشى وانەى زیاده گوتۆتەو گىانی لە دەست
داو.

لە پەر لاویکی شیکى قات لەبەر پەیدا بوو، هەر لە - دوورەو دەستی
پادەوێشان و هاواری لە خەلکە دەکرد: ئەرى دەلێی لە ژیاقتاندا
مردووتان نەدیو؟ شورەیی ناکەن ئاوا لە سەر سەرى وەستاون؟ هیچ
نەبێ ریز بن.

جا چۆن رېز بىن.

دە ۋەرە خۆت مەكوژە...! نازانن رېز بىن. ديارە قوتابى نەبوون، سەربازىتان

نەكردوۋە: بۇ جاريكىش بى بەردەمى دوكانى نانەۋاتان ديوە

خېرا دوان دەستيان كرد بە رېز كردنى خەلكەكە. لورە لورى ئوتومبىلى

فرياكەۋتن ھەستا. گەشتنە لامان و دوان دابەزىن، بە پەلە منيان خستبە

سەر دەستە بەرىك، لەو كاتەدا پياۋيک بە پەلە و بە پەشۇكاۋى دېرى بە

خەلكەكە دەدا و بەرەۋ لای مە دەھات.

لاچن كاكە، پىم كەن برا، جىم كەن با بىيىنم.

بوو بە دەنگە دەنگ، ئۆخەى ئەۋا كەس و كارى پەيدا بوو، پىنى كەن با

بىتە سەرى، با دىدار ئاخىرى نەبى.

ئەرى برالە ئەۋە كەس و كارى تۆيە؟

نەخىر ھەر نايناسم.

ئەى بۇ ۋا پەشۇكاۋى؟

بلىم چى تاۋيک پىش ئىستا گوتيان تەرميک لەۋ ناۋە كەۋتوۋە منىش

ۋەك ئەۋ خەلكە ھاتووم چاۋيكم بە تەرمەكە بکەۋى.

فېريان دامە ناۋ ئۇتۇمبىلەكە، تا چەند مەترىك منالە وردەكە دوامان

كەۋتن، خەلكەكە وردە وردە لە پىش چاۋم ون بوون.

مىشە كەرانەى بەرېز، لە نامەى داھاتومدا باسى گەشتەكەمت بۇ

دەكەم. گەشت بە ئۇتۇمبىلى فرياكەۋتن. سلاۋ و رېزم ھەردوك چاۋ و

دەرزىيە تىژەكەت ماچ دەكەم.

دلسۆزت

((كەرى تۆپيو))

((نامەى سىيەم))

((كەرىس تۆپىيو باسى گەشتەكەى خۇى دەكا))

((بە ئۆتۆمبىلى فرىياكەوتن))

ئازىزەكەم مىنشە كەرانە:بە سلاۋى گەرم و ماچى درىشەكەت دەست پى
دەكەم،بۆم باس كرىدى كە چۆن مردم و فرىيان دامە ئۆتۆمبىلى
فرىياكەوتنەۋە.لە پىر ترسىكىم لى نشت وامزانى لە تاكسىدام،ھەر ئىستا
داۋاى كرىى تاكسىم لى دەكا.ئەى ھاۋار چى بكەم.باش بوو بىرم
كەۋتەۋە كە مردووم. ۵۰۰ مەترىك نەپۇشتىن كە ئۆتۆمبىل دەستى كرىد
بە پرتە پرت.لە پىنش دا شۇفىرەكە لەلووت بەرزىيەكەۋە دابەزى و
بۇنىبىتى ھەلدايەۋە و.ھاتەۋە پىشت .سوكانەكە و جارىكى كە
دابەزىيەۋە.كە ھىچى بۇ نەكرا لە خەلكەكەى كە لە دەۋرى ئۆتۆمبىلەكە
كۆ ببونەۋە تورە بوو.ئەرى چىيە؟لەم وولاتەى ئىمە خەلك لە ھەموو
شتىك كۆ دەبنەۋە.دەلىى ھەمووتان بى ئىش و كارن.تكايە كەس
نەۋەستى.ھاتەۋە پىشت سوكانەكە.بەلام ئۆتۆمبىل دەيگوت قەدى دارە و
لە زەۋى چەقىۋە بە ھىچ شىۋەيەك لە شوىنى خۇى تەكانى

نەدەخوارد. جى گەرەكە بە شۇڧىرەكەى گوت: دەتەوى ئەم قەرەبالغىيەت
لەكۆل بكمەو؟

ئەى بۇ نا؟

جىگرەكە كە ھاوارى كرد ھۆ خەلكىنە، براكانم مردوومان پىيە بەلكە
پالىكمان پىو نىن، دەى براكانم بلكە بگەينە شەقامى
سەرەكى. ئەوئەندەى بلى يەك و دوو كەس بە دەورى ئۆتۆمبىلەو
نەما. جىگرەكە ديسان ووتى خەمت نەبى ئىستا. واپان لى ئەكەم پال
نىن. بە دەنگى بەرز ھاوارى كرد، ئەى خەلكىنە گوتقان لى بى كى خواى
گەرەى خوش دەوى با بى پال نى ئەوئەى خواشى خوشى ئلوى با لىرە
نەوئەستى ھەر ھەموو خەلكەكە بەرو ئۆتۆمبىلەكە رايان كرد و دەستيان
كرد بە پال نان. بەلام چونكە بە دل پالايان نەدەنا ئۆتۆمبىل يەك بست لە
شويىنى خوى نەجولاً. دەى كاكە پال نىن، ھەموو ھاواريان
دەكرد، يەك، دوو، سى دەى خىرا دەى پال نىن دەى براى لىنى ئەو
پالەيان بۇ خودايە. بەلام بى كەلك بوو بە ھات و ھاوارى كە نەيان كرد
دەتگوت ئىستا پال بە ئۆتۆمبىل نەگرن و نەىگنە خەستەخانە، بەلام
باوئەرت بى بەر ھەموو خەلكە نەيان توانى ھەنگاويك ئۆتۆمبىل بەرو
پىش بەرن.

شۇڧىرەكە كە مى دەرمىنا بوو: دەى كاكە ھەر تەكانىك بخوا دەكەوئەتە
ئىش و بۇ خوى دەروا پياويكى پىر لە دوورەو دەستى راوەشانند و
ھاوارى دەكرد: پال نىن باوكەكەم، كوپىنە پال نىن، بە قايم بە قايم نەتان
بىستوو خواى گەرە دەلى: لە ئىو ھەرەكەت لە من بەرەكەت. پال نىن
ئەوئەيان بۇ خوايە دەى براكانم كى خواى خوش دەوى با پال نى.

يەككە لەوسەر بە فيزىكەۋە سەيرى خەلكەكى دەكرد گووتى: ئەگەر
ئەم ئۆتۈمبىلە لە ئەمىرىكا با ۋەك بالئەدە دەفېرى، بابەئەۋە خۆ دوو سال
بە سەر مۇدىلەكەيدا تىنەپەريۋە، ئاخ ئەگەر بە دەستى خاۋەنى خۆيەۋە
دەبوۋ، بە پەنجا سالى كە ۋاى لى ئەدەھات. نازانم ئۆتۈمبىل بۆچى لە
ۋولاتى ئىمە ۋەك كەرى دىز جەنە دەگرن. ۋەك كەرى بۆز قاچ لە زەۋى
دەچەقىنن بە سەد تىلا ۋ نەقىزە ناجولن. دوۋان بە پەرۋشەۋە گويان
بۇ گرتبۋ. يەككىيان گووتى: برا گيان قسەكەى تۆ زۆر راستە. كابرا
ۋوريا بوۋەۋە بە پۈزىشكەۋە گووتى: كۆرپىنە بىرم دى سالىك دەۋلەت
كەشتىيەكى كېرى بۇ ھات ۋ چۆى ھاۋولاتىيان بۇ ئەۋروپا بە ھۆى
سەرما ۋ بەستەلەك ئەۋ كەشتىيە تەنھا سالىك كارى كرد. پىم سەيرە
دەۋلەت بۇ بە گوۋىرەى كەش ۋ ھەۋاى ۋولاتى خۇمان نامىرەكان
ناكېرى. بەللى ئەۋ قەسەيەى تۆ زۆر راستە ئەۋ پاسانەى لە خەتى
گەرەكى ئىمە كار دەكەن ھىچ گەرەكك پازى نابى سۋارىيان بن لەبەر
دوۋكەل ۋ تەقە تەق. يەككە بە تۈپەيىيەۋە: كاكە ۋان لەۋ چەنەبازىيە
بىنن. ۋەرن ئىۋەش تۆزىك پال نىن، ھەر لە قسەى زللتان داۋە.

دەى كاكە: يەك، دوۋ، سى ئۆتۈمبىل جەنەى گرتۋە ۋ
نارۋا. كاكە: دەترسم ئۆتۈمبىلەكە لە گىرېبى.

يەككى كە ھاۋارى كرد: براينەبەسە، ھىلاك بوۋىن ۋەرن دانىشىن با سەر
ۋ جگەرە بكىشن.

سەرۋ جگەرەيان كىشا، شۆفىرەكەچۈۋە پىشت سوكانەكە، خەلكەكەش
لەبەرئەۋەى ھەموۋىيان خۋايان خۆش دەۋىست دوۋبارە بەرەۋ پىشتى
ئۆتۈمبىل چۈنەۋە. لە ناكاو پىۋاۋىكى قات ۋ بۆينباغ لەبەر پەيدا

بوو. زور به لوت بهرزييه وه به شوفيره كه ي گوت دابهزه، ده ي خيرا، خيرا
 دايهزه. كاكه بو دابهزم نه ليم دابهزه ناخ نازانم بو له م ولاته ي نيمه كه س
 كونترول ي كاري خوي پي ناكري. شوفيره كه دابهزي و كابراي قات له بهر
 چوه شوينه كه ي، چهند جاريك سولفي ليدا به لام نوتومبيل نيش
 ناك، ملي دهره ينا و له حه شاماته كه ي راخوري: كوپره نه وه بو وه ستاون
 پال نين ده ي خيرا. خه لكه كه به بي نه وه ي بزانن نه و پياوه كييه، وه
 ميروله كه كلو شه كريان بو دانرابي به پهله له پشتي نوتومبيله كه خر
 بوونه وه. بوو به ههرا و هورياهه هه مپرسه. ده ي كاكه، ده ي
 براكه م، ناوي خوي لي بينن ده ي چاوه كه م. كه دلسوزي نه و خه لكه م دي
 منيش گهرم داهاتم، هاوارم كرد: ده ي براكانم هه م نه و ته كانه باش
 بوو، خه لكه كه له بهر هاوار هاواري خويان كه س گويي له من نه بوو، دهن
 ده يان گوت نه و پياوه چهنده دلسوزم به مودوييلش هاوكاري
 زيندووه كان دهكات. نوتومبيل كه وته جولّه جولّه تا دههات خيراتر
 دهروشت تا گه شتینه سه ره و خواريك لانس ي و مرگرت و زور خيراتر
 روشت. شوفير و خه لكه كه دهتگوت به دواي تاوانباردا راده كن. كه
 جار جاره نوتومبيله كه ته كان يكي ده دا كابراي پيره له دواوه هاواري
 ده كرد: ده ي... ده ي نيش كه، كابراي قات له بهريش قولّي له جامه كه وه
 دهره ينا بوو به دم نه رمه گورانييه وه ده يوت: ناي نيشتمان چيت لي
 هات، ناي ويژدان بو كوي چوي، ناي راستي بو جيت هيشتين ناي
 ده ست پاكي بو مال ناواييت لي كردين، شوفير له پيش هه موويان و
 خه لكه كه ش به دوايدا له ته نيشت نوتومبيله كه وه و مستان. شوفيره كه

گووتى: مامۇستا زۆرمان ئەزىيەت داى ديارە ئىش ناكات، بابە چۆن ئىش
ناكا: دەى كۆپىنە پال نىن كەس نەلى ھىلاكم.

بۇ جارى دووم شۇفېر و جىگرەكە و خەلكەكە دەستيان كردهو بە پال
نان بەلام چۆن پالېك. گەشتىنە سەرەو لىژىيەكى يەكجار سەخت
خەلكەكە دەستيان لى بەردا، ئۆتۆمبىل بە شىوۋەيەك سەربەرە و خورا
بۆۋە بىيادەم سامى لى دەكرد. لە پىر وەك ناپالەم بىتەقى زىمە ھەستا و
دواۋەى ئۆتۆمبىل خۇى كىشا بە دارتېلىكى قەراغى جادەكە و كەوتە
ئىش ھەر خىرا شۇفېر و جىگرەكەى خۇيان ھەلدايە ناو
ئۆتۆمبىل. كابراى قات لەبەر دەستى كرد بە لىخوپىن بە زەوق و گۇرانى
گوتنەو لەم شەقام بۇ ئەو شەقام. بابە ئەگەر عەقل بخەيتە كار شت
ھەيە لەو جىھانەدا كۆتنترۇل نەكرى. گەشتىنە نىزىك
پاركىك. ئۆتۆمبىلەكەى وەستاند، دابەزى و دەستى پاۋەشانى، باى، باى
زۆر سوپاس من ھەر خۇم دەھاتم بۇ ئىرە. دووبارە شۇفېرەكە چۆۋە
پىشتى سوكان و بۇى دەرچوۋ. مېشەكەرانەى پەزا گران لە نامەى
داھاتووم باسى ئەو سەيرانە خۇشەت بۇ دەكەم كە بە ئۆتۆمبىلى
فرياكەوتن كردمان.

لەگەل پىزىمدا

تامەزىرۇت

((كەرى تۇپىو))

((نامەى چوارەم))

مىشە كەرەنەى ئازىز:

لە نامەى پەرگولوى پىشومدا غەزەم كەردى: كە داۋەى ئۆتۈمبىلەكە بەر
دارتەلىكى قەراغى جادەكە كەت. بېورە داۋىى زانىم كە دار تەل
نەبوو. بەلكە مەۋقەلىكى نەگبەت بوو. بەستەزمانە لە ترسى ژيانى خۇى
چەند مەترىك ھەلاتبوو بۇ قەراغى شەقامەكە، خەلكىكى زۇر دەورەيان
دابوو. دەتگوت گا لەو ناۋە سەرپراۋە، ئەۋەندەى خوين لەبەر
پۇيىبوو. يەككە بە دەنگىكى قەبەى ناخۇش ووتى: بە پاستى ئەو پياۋە
بەخت دارە، تەماشاكەن لە جيات ئەو ھەموو ئۆتۈمبىلەى لەو شارەدا
ھەيە ئۆتۈمبىلى فرىاكەۋتن لىى داۋە كاكە باش نىيە تىلەيەك يان
سەيارەى خۇلەكە لىى نەداۋە. ئەو بىرىندارەشيان بە بى ھۇشى ھەلدايە
ناۋ پىشتى ئۆتۈمبىلەكە. شۇڧىر و جىگرەكەى بە پەلە چوونە پىشى
ئۆتۈمبىلەكە. پىش ئەۋەى دەرچىن پياۋىك گەيشتە نىكىمان، سەيرىكى
خوينە پراۋەكەى كرد، تەماشاشى ئەو خوينە گەشە كەن، كەلە خەلكەكەى
پىرسى: نەرى نالەن كىە؟

له جامى ئۆتۈمبىلەكەش تەماشى بىرىندارەكەى كرد.له پىر ھاوارى
 كرد:بە شەرەفم كەمالى خويىن بەخشە،ئاي كەمالى بەستە زمان.يەككىكى
 كە گووتى:بە ناموسم منىش ناوى ئەو كەمالەم بىستوو.دەلىن زياتر لە
 ھەزار بوتلى خويىن داوھ بە ھاوولاتيان،چى بكا ھەزارە ژيانى مال و
 مندالى بە خويىن فروشتن داين دەكرد.يەككىكى كە گووتى:بەخوای
 گەورە منىش لە بارەى ئەو كەمالە شتىكم بىستوو،دەيان گووت ھەر كە
 ناوى دەخواردەوھ لە لەشیدا دەم و دەست دەبوو بە خويىن بەرەو
 شەقامى سەرەكى كەوتىنە پى،جىگەرەكە بە شۆفیرەكەى گووت:لە پىش
 دا كارەكانى تۆ بكەين يان ئەوانەى من؟

شۆفیرەكە گووتى:من تا سەرىكى مالى خالم نەدەم ناچمە ھىچ
 شويىنىك.ئەرى كاك (فەرىد)تۆ بۆ ئەوئەندە مالى خالت خوش دەوى؟
 فەرىد گووتى:گىلەى نەعلەتى تۆ ھىچ لە بارەى مالى خالمەوھ
 دەزانى؟تا ئەو پىرسىارە لە من بكەى؟

نا،بەلام زۆر بۆيان سوتاوى.گوڭبىگرە بى عەقل،ئىستا لە پىگەى پاركى
 گەورەوھ دەتەبەم بۆ مالى خالم،بۆ ئەوھى تا دەتوانى لەو پىگا بەرزەوھ
 سەيرى دىمەنى جوان و پازاوەى شار بكەى.

مىشە كەرانە:پىگەى خەستەخانە بوو بە پىگەى گەشت و گوزار،بۆ من
 ناخوش نەبوو،بەلام كابراى بىرىندار خالى شىر بوو.

فەرىد ئاخىكى سارد و سىرى ھەلكىشا و گووتى:گويت لى بى!دايكە من
 و دوو خوشكىمى ھەبوون،ھەردووك لە من گەورەتر بوون.ئەوان زوو
 شويان كرد و برديانن بۆ لادى،بە كۆپى شەرىف و جوتيار،ھەردوو
 زاوايەكەشمان خرمى خومان بوون،برالە ئىمە بە پەچەلەك لادىن باوكەم

خو عافوی کا هتا مردیش دهیگوت: رَهز و بهراوم له دیهکهی خومان
 ماوه. کوپری خۆم خزمهکانم دهیخۆن. فهرید بهردهوام بوو. دواى چهند
 سالیك باوكم عومری دریژی بو تو بهجی هیشت. ماینهوه من و
 دایکم. خالم مالی ناوا بی له ژیر خانی خانووه گهرهکهی خویدا
 هۆدهیهکی داینی له کۆل کریچینی کردینهوه. دایکم هاوکاری خالوژنمی
 دهکرد له مالهوه. منیش له بازار لهگهله خالم کاری کرین و فرۆشتنی
 دانه ویلهم دهکرد. لهگهله کچه گهرهکهی خالم خوشه ویستییهکی پاک و
 بیگهردمان له نیواندا بوو. خالیشم حزی دهکرد بیبا به من، بهلام ناخ له
 دهست لوت بهرزی، خالوژنم من و دایکمی به چاوی خزمهت کار و
 کارهکر ته ماشا دهکرد. بویه هر سی کچهکهی دان به سی کوپری
 دهوله مهنده بی نهوهی پرس به خالم و کچهکانی بکا. خالوژنم لهو
 جوړه ژنانهیه که له مالهوه کهس ناتوانی قسه له قسهیدا بکا. بهلام به
 داخوه که نیستا هر سی کچهکهی بی وهژنن و له مالهوه ن.

میسه کهرانهی دریشه تیر: نهو بهسه رها تهی فهرید و پارانی ناو
 ئوتۆمبیل و دیمه نی سهوز و پر دارستانی شار، خوشی و سهیرانیکیان
 بو من دروست کردبوو، له ژیانم دا ساتی وا بی دنگ و نارام
 نه دیبوو. له پر زرمه ههستا، ئوتۆمبیل خوی کیشا به درهختیکی
 گهرهی سهر شوسته که دا. نه مزانی چۆن نهو هه موو خه لکه له کوپوه
 هاتن و دهوړه یان داین. فهرید و جیگره کهی دابه زین، دهرگای دواوه یان
 کردهوه خه لک به سه رمان وهربوون، جیگره کهی سهیری هر چوار دهوړی
 لای ئوتۆمبیله کهی کرد و گووتی: لام وابی سه لامه تین، سوپاس بو خوا
 که به ساغی دهرچووین.

ئەرى مېشە كەرەنەى خوشەويست پىت وا نىيە ئەگەر بىمزانىيا ئەو
كارەساتەم بەسەر دى قەت دەمردەم. دەبى چ پووداۋى تال و ناخوشى كە
چاۋەرپىم بن.

مېشە كەرەنە ئىتر بەسە ھىلاك بووم تۆشم ھىلاك كرد. لەگەل سلاوم
ھىۋاى سەرفرازى و بەختەۋەرىت بۆ دەخووزم.
زۆر زۆر تامەزىوت

((كەرى تۆپىو))

((نامەى پىنچەم)) .

هاورپى خوشەويستم:

مىشە كەرافەى زىندوو: لە نامەكانى پىشومدا، باسى مەرگەساتى مردنم
بۇ كردى كە چەند ناخۆش و پىرسەر ئىشە بوون. لىرەدا نامەوى ورەت
بىروخىنم، لىم گەرى با بەسەرھاتى خۆمت بە راستى و دروستى بۇ تەواو
بگەم، دوايى چۆنت پى خوش بوو وا بگە. بۆم باس كردى كە چۆن
دواوہى ئۆتۆمبىلەكە بەر درەختىك كەوت.

سوار بوونەوہ، چەند مەترىك نەپۆشتىن كە فەرىد بە جىگرەكەى
گەوت: دەزانى بەنرېنمان لى برا. ئەى چى بگەين بۇ خاترى خوا! ئىمە
مەيتىك و برىندارىكمان پىيە ھەروا خوین لەبەرى دەپوا. ئاى بەنەعلەت
بى شەيتان، فەرىد گيان با ئۆتۆمبىلىك پاگرين. ھىچ نەبى برىندارەكە
بگەيەنیتە خەستەخانە. فەرىد گەوتى: دەزانى تۆ زۆر كەرى؟ ھەتتو
ئۆتۆمبىل چۆن لىرەدا رادەوہستى؟ بۆ ھەر لەبەر ھىندى پارە؟ ئا.. لەبەر
ئەوہى كەم شوفىر ھەيە برىندار بەرى بۆ خەستەخانە. ئا.. ھا.. تا
ئۆتۆمبىلەكەى خویناوى نەبى. وۆرە وۆر ئۆتۆمبىل بە لاماندا تىدەپەرىن
بە بى ئەوہى ھەر ئاوپرىشمان لى بدەنەوہ. مىشە گيان لە پىر
ئۆتۆمبىلىكى زۆر خىرا داى بە لاماندا فەرىد و جىگرەكەى خۇيان

هه‌لدايه سه‌ر شوسته‌كه. خه‌ريك بوو هه‌ردووكيان هه‌لا هه‌لا كا. جيگره‌كه
 گووتی: ده‌ باشه با ته‌كسييه‌ك راگرين. هه‌تيو تاكسي بشوه‌ستی كه
 چاوی به‌و برينداره كه‌وی ده‌پوا. گویت له من بی: من پيش ئه‌وه‌ی له
 خه‌سته‌خانه دابه‌م‌زريم شو‌فيري تاكسي بووم، تاكسييه‌كه هی خالم
 بوو، هه‌م نيش و کاری مال و عه‌مبارم پی ده‌کرد. هه‌م كريت. له دواي
 شوو‌کردنی خوشه‌ويسته‌كه‌م و مردنی دايكم مالي خالم به
 جيه‌يشت. ماوه‌يه‌كه له ئوتيل خه‌وتم، پوژيک توشی كو‌نه هاوپ‌تیه‌كم بووم
 كه له يه‌كيك له گه‌په‌كه هه‌ژار نشينه‌كان ژورينکی به‌ كری گرتبوو. منی
 برده لای خو‌ی و گووتی: فه‌ريد ده‌ستی نوین بکړه. منيش ئه‌وه‌ی له
 ميراتی ماله‌كه‌ی دايكم بوم به‌جی مابوو له ژير خانه‌كه‌ی مالي خالم
 ده‌ره‌ينا، هينديكم فروشتن و ئه‌وه‌ی به‌ كه‌لكم هاتن بردمن بو ئه‌و
 ژووره. ماوه‌ی سی چوار مانگ دوو قو‌لی ژيانیکی گه‌ليک خو‌ش و بی
 كي‌شه‌مان له‌و ژووره بچو‌كه‌دا به‌سه‌ر برد. شه‌ويکیان هاوپ‌تیه‌كه‌م
 نه‌هاته‌وه، به‌یانی كه‌ خه‌به‌رم بوومه‌وه سه‌يرم كرد له ته‌نيشتم
 دانیش‌تووه، جانتایه‌کی بچو‌کی له‌سه‌ر ياوه‌شی داناوه. هه‌ر كه‌ هه‌ستام و
 به‌یانی باشم لی کرد. گووتی: فه‌ريد، هاتومه‌وه خوا‌حافيزیت لی بکه‌م
 شته‌كانم هه‌مووی بو تو. كری دوو مانگيشم له ژووره‌كه‌دا داماوه
 ئه‌ویش هه‌ر بو تو. ئه‌ملا و ئه‌ولای يه‌كتهمان ماچ كرد، به‌ په‌له له ژووره‌كه‌
 چو‌ ده‌ری، پو‌یی به‌ره‌و هه‌نده‌ران. ئيستاشی له‌گه‌ل بی نه‌مزانی
 گه‌يشت، نه‌گه‌يشت، تیدا چوو. به‌ هه‌ر حال خوا بپاريزی، يادی به
 خير. براله من هه‌تا ئيستاش له‌و ژووره‌دا به‌ ته‌نیا ده‌ژيم. زور له‌ كچه
 عازهب و قه‌يره‌ی گه‌په‌كه ده‌يان ويست كه‌ شووم پی بکه‌ن به‌لام پيم

نالېی به چى ژن بېنم، چۈنى به خىو كەم، ئەو كات من ھاندەرى يانەى
 (فەنار بەھجە، بووم، ئەگەر كەسى يان چەند كەسى، دەرھاتن دەيان ويست
 بىانېم بۇ يارىگە بە تايىبەتى نەو پۇژانەى كە يانەكەى خۇمان يارى
 ھەبا بۇ بېجگە لە ھاندەرى يانەى (فەنار بەھجە) كەس خەدى ئەو
 ھەبوو پى بختە ناو تەكسىيەكەى مەو، دار و دىوارى ناو تەكسىيەكەى
 وینە و ئالای يانەكەى بوو. جىگرەكەى گووتى: باشە ئەو ھەموو ئۆتۆمبىلە
 جوانە لايان داودتە قەراغى رىنگا، بى ئىش و بى كار وەستاون، دەرپۇم
 داوا لە يەك دوانىك دەكەم بەلكە بە دەنگمانەو بېن. فەرىد گووتى: بى
 عەقل ئەوانە كەسانىك لە بەرزترىن چىنى وولاتى ئىمەن. ئىستا ھەر
 يەكەو بە كارى جى بە جى كردنى ئارەزووكانى خۇيەو خەرىكە. ئەو
 شۇقۇرلىتە نابىنى بە تەنيا كوپ و كچىكى تىدايە، ئەى ئەو خانمە تەر
 پىرە نابىنى لە پىشتى سوكانەكەيەو چاودىرىيان دەكا ئەوەش لاويكى
 ترە بە تەنيا، ئەو ((جىب)) تازەى پىيە، نابىنى چەند مندالە، بېروانە بىرە
 دەخواتەو، كەرە ئەو چىنى دەولەمەندەكانن ئەوەندەى نەبرد
 ئۆتۆمبىلىكى تازەى فرىاكەوتن دەرکەوت، دەستيان لى راگرت وەستا كە
 برىندارەكەى دى گووتى: بىم بوورن دەچىم بۇ وەرگرتنى بەنزىن دوايى
 دىمەو، بۇ لاتان لە كۇتايىدا تەكسىيەكەىيان وەستان، تۈزىك لە دىمەنەكەى
 رامما: بەخوا برىندار سوار ناكەم لەبەرئەو، ھەوسەلەى دادگا و پۇلىسم
 نىيە فەرىد گووتى: باشە تۇ ھان دەرى كام يانەى، شۇفۇرى تەكسىيەكەى
 گووتى: يانەى ((فەنار بەھجە)). جىگرەكەى گووتى: باشە بە پىشى تۇ
 رەوايە يەكەى لە باشتىن يارىزانەكانى يانەكەى برىنداربى، بالى راستى
 يانەكەىش بى ھەنگاويك تا خەستەخانەى نەگەيەنى، بەخوا ھاندەرى

چاکی، ھەرچۇنىڭ بى شۇڧىرى تەكسىيەكە پازى بوو. بە ھەرسىڭيان
برىندارەكەيان خستە ناو تاكسىيەكە.

مىشە كەرانە بە شەرفت ھەقم نىيە ئەگەر بمرم و كۆتايى بە ژيانم
بىنم، ھەرچەندە من تا ئىستاش بە شىۋەيەكى ياسايى نەمردووم.....
لەگەل جۋانتىرىن سلاوم

((كەرى تۆپىو))

((نامەى شەشەم))

هەردوو چاوەكانم: مێشە كەرانه

وهكو باسەم كرد بريندارەكەيان خستە تاكسييهكەوه بەلێ خاوەن تاكسييهكەيان هەل، خەلەتاند. منيشيان لە لاى قاچى بريندارەكە دانيشاند وهكو زيندوو، فەريديش لە پيشەوه دانىشت. كەواتە ئىستا لە تەكسييهكەدا ٣ زيندوو بەك بريندار دانىشتوين كە نازانين گيانى تيدا ماوه يان نا. بەلام بەش بە حالى خۆم لە پىزى مردووان دانراوم. شۆفېرى تاكسييهكە گوتى: بە راست، بۆنى مردوو دى!

فەريد وەلامى دايهوه: هەر بۆنى مردوو؟ ئه‌ى بۆ ئه‌و گەرمايه نالێ؟ دار و بەرد سور بۆتەوه هەلاوى ئۆتۆمبيلەكەش سەربار و بن بار. بگه‌ينه خەستەخانىه وا دەزانن ئه‌و دووانه سوتاون. گەشتينه مەيدانىك خەلگىكى زۆر چوار پىز وەستابوون، كۆتايى پىزەكان ديار نەبوو، تومەن شويىنى تاقىكردنەوى بەلگەنامەى شۆفېرى بوو.

لە نزىكمانەوه هاوارىك هەستا: ئه‌رى بەخوا بورايهوه، پۆليسىكى هاتو چۆ دەستى لە ئيمه‌ راگرت: بوەستە كۆرە، ئه‌م نەخۆشە لەگەل خۆت ببە بۆ خەستەخانىه. بەستەزمانە لە گەرمان بوراوتەوه.

ئەو بى ھۆشەشيان ئاخىيىيە لاي ئىمە لەبەرئەۋەدى زۆر قەلەۋ بوو فەزەى
لە من و برىندارەكە بېرى.مىشە كەرەنە ئىستا ۲ كەس لە
دواۋەن،مردوۋىك.برىندارىك،بى ھۆشەك. شۆفېرى تاكسىيەكە
گوۋتى:دەبى پەلەى بورانەۋەى ئەو پياۋە چەند بى؟ھەر خىرا پياۋە بى
ھۆشەكە راست بۆۋە و پروۋى كىردە شۆفېرەكە:بۇ بورانەۋەش پەلەى
ھەيە؟كەۋتە چەنەبازى،كاكە تۆ ئاگات لە دنيا نىيە ئىم ئەمپۇ لە كۆى
۳۰۰كەس كە تاقي كىردنەۋەيان ئەنجام داۋە ۲كەس دەرچوون
يەككىيان من بووم بۇ پىت وايە سەردەمى ئىۋەيە؟ھەر لە خۇرا
پوخسەتى شۆفېرىتان بدەنى؟دىار بوو كابراى بى ھۆش پياۋىكى
چەنەباز بوۋ،لە سەر قسەكانى رۆشت:با پىت بلىم ئىستە كۆمەلىك رىگە
بە پىچا و پىچى ناتوانى بە نىۋانىندا بېروا و چەند دانەيەك نەخا.فەرىد
گوۋتى:راستە،پياۋى زۆر وورپا و شارمزا نەبى ناتوانى بە نىۋانىندا
بېروا ئافەرىن برادەر،وايە؟دىارە تۆش تازە مۆلەتى شۆفېرىت
دەرھىناۋە.شۆفېرى تاكسىيەكە توۋرە بوو ئاۋرىكى لە كابراى چەنەباز
دايەۋە و گوۋتى:ئاي دونيا،بە شەرەفم سەدى ۋەك تۆ ۋەك و دەسكە
شىتل بە دەستەۋە دەگرم و ۋەك و مەرمزە دەقان چىنم،سەماش بە
تاكسىيەكەم دەكەم.كابرا گوۋتى:برا خۇ ئالىم تۆ دەرناچى،دەردەچى
بەلام بە زەحەمەت...شۆفېرى تاكسىيەكە چەند پەستى پۇرگاار و گرانى
و ئەشپاي يەدەگ بوو،ئەۋەندەش پەستى گەرمەيەكە بوو،قسەكانى
كابراى چەنەباز ئەۋەندەى كە پەستيان كود.ئاۋرىكى لە كابرا دايەۋە و
گوۋتى:نەك بە نىۋان ئەو پايانەدا زۆر باش بزانە من ئەو تەكسىيەى
خۇم بە سەر پردى سىراتىشدا دەپەرئەمەۋ.ئىدى بىكە بە خاترى خوا

لەود زیاتر چەنەبازی مەكە،ئەگەر پیاوی وەرە گەرە بکەین،تۆ جارێك ئۆتۆمبیلەكەت رەت كە من حەوت جار تەكسییەكەم رەت دەكەم.دەئەگەر ناموست ھەیه،دە وەرە حەوت بە یەك،دە وەرە گەرە بکەین.

میشە كەرانە:شۆفیژی تاکسییەكە چەند توورەتر دەبوو زیاتر پێی لە بەنزین دەنا،دەتگوت تاکسییەكە بانێ گرتوو.كابرای چەنەباز گووتی:كاكە گیان رایگرە،بە قوربان رایگرە من دادەبەزم شوکور بۆ خوا باشترم،رایگرە كاكە دوورم مەخەو،پێویستم بە دكتۆر نییە،كاكە لەسەرخۆ بە.

شۆفیژەكە زیاتر پێی لە بەنزین نا...!

لەسەر خۆ كاكە،برا من لە قسەى خۆم نەك جارێك حەفتا جار پەشیمان بوومەو.

شۆفیژی تاکسییەكەش وەك ئۆتۆمبیلێ پۆلیسی پێ بێ و پراوە دووی تاوان باران بنێ تاکسییەكەى بۆ لای راست و چەپ دەشكاندووە زۆر بە خیارى خۆی دەكرد بە نیوان دوو ئۆتۆمبیلدا.ھەرچى ھونەرى خۆی ھەیه ھەمووی بەكارھینا.ئەوئەندى بەملا و ئەولادا داين وەك چیشتی مجبوری لێ كردهين.لە ناکاو شلپەيەكى زۆر گەورە ھەستا،شتیكى زۆر گران كیشای بە سەرمدا،دوو جار ئۆتۆمبیلەكە چۆ پێشەو و ھاتەو دواو،دیتم عەمودیك لە ناوھراستی تەكسییەكە چەقیو.كابرای چەنەباز وا شیوا بوو كە نەیدەزانى چى پروی داو.لەبەر خۆیەو و پێنەى دەكرد و دەیگوت:باشە خۆ كە من سوار بووم ئەو عەمودى لێرە نەبوو ئەى چى ھینایە ئێرە؟شۆفیژەكە لە جامى تاکسییەكە پەرى بوو چەند مەترێك ئەولاتر كەوتبوو،ھەردوو ئەژنۆى لە ورگی گیر

كرد بوو، هاواری ده كرد: به شه رفم حەوت جار، له جیاتی یەك جاری تۆ
حەوت جار.

میشە که رانهی خوشە ویست له بهر نه وهی جیگا که مان ناوه پراستی شاپ
بوو خیرا پۆلیس گهیشته سه زمان تاکسییه کی که یان راگرت، نیمه یان
خسته ناو تاکسییه که. ورده ورده بهرچاوم تاریک بوو، ناگام له خهیم
نه ما، ههستم کرد که یه کجاری مردم، لیڤه دا کوتایی به نامه کهم
دینم. داوای لهش ساغیش بۆ تۆی به پریز ده خوازم
برات

((که ری تۆپیو))

((نامەى حەوتەم))

كەرى تۆپىو باسى ھۆى مردنى خۆى))

((دەكا))

براكەم و ھەردووك چاۋم:مىشە كەرانە بزانه چۆن بە راستى و بى پەردە
باسى مردنى خۆم بۆ كەردى،بەلام باسى ھۆى مردنى خۆم بۆ
نەكردووى.باش دەزانم كە تۆ پستەى كورت و پېر ماناى گەورەت
دەوى.بىرت دى جارېك لە كاتى بى كارېم دا،ھاتمە لات و داواى
يارمەتېم لى كەردى.بەو زمانە پاراۋەى خۆم لىت پارامەۋە بەلام
قېوشېكم لە تۆ دەست نەكەوت.

زانايەك دەلى:((دەبى بزانى لە چ كاتىكدا داواى شت لە بەرامبەرەكەت
دكەى)) نازانم ئەم ووتەيە ھى مۆلىرە؟رۆبسىرە؟يان ھىتلەرە؟يان
مەشھەدى جەعفەرە؟ئەۋەندە دەزانم كە دوواين پىتى نلۋەكەى پىتى
رېيە.بەلى چاكت بىر دى،كە ھاتم سەرم دانەۋاند و ئەۋپەندە بەرزەم بۆ
خوئندىيەۋە،بەلام ھەر بە خەيالىشت دا نەھات.تا ووتەيەكى خۆم
چىپاند بە گوئتا،دەستت كەرد بە گريان و ھەرچى لە گىرفانتدا بوو
دەرت ھىنا و دات پىم.خۆ ئەگەر بت زانبا ئەو ووتەيە ھى خۆمە.لەم
گوئىيەت دەچۆ ژوورى ولەو گوئىيەت دەچۆ دەرى چونكە پەندى

كەسايەتى خۇمان ئەگەر گەۋھەرىش بى نىرخى بەردىكى نىيە.چونكە
بايەخى قسە لەلای ئىمە بە گۆيرەى بايەخى قسەكە نىيە بگرە بە
گۆيرەى جىنگای بەرز و نزمى قسەكەرەكەيە.

واتە ئەگەر دووكل كىشىك بشكى،قرچە قرچ و تەقە تەقەكەى وەكو
موعجىزەيەكى خودايى وايە.لە سايەى خواوہ:دواى جىيەشتنى ئەو
ژيانە بەدقەرە تىگەشتم كە دوو جوړ مروۋە ھەن.

جوړى يەكەم:شيتەكانن ھىچ لىپرسىنەوہيەكيان لەسەر نىيە.

جوړى دووہم:پاشا و لىپرسراوہكانن.

مىشە كەرەنە:واى دانى من يەكك بام لە سەرۆكى يەكك لەو
وولاتانە.دەيانگوت لەبەر ئەوہى سەرۆك مەعدەنەكەى زۆر چاكە لە
چاكترين مەعدەن پەيكەريان بۆ دەكردم.خۆ ئەگەر دەمم كەردبايەوہ
باويشكىك بەدم،تىكرا دەيان ووت:ماشاللە لەو باويشكە
جوانە.دوايىش لە دەرەوہ ھەوليان دەدا لاسايى باويشكەكەم
بەكەنەوہ...

ئاگات لى بى ئىمە پوژى چەندىن قسە دەكەين و بە ھەزاران واتاى بە
نرخ و بە كەك بە فېرۆ دەدەين.ھەرەكوو چۆن پارە و ژيانىشمان ھەر بە
فېرۆ دەپروا.

پىم نەگوتى كە پەندى جوان لای ئىمە نىرخى بەردىكى نىيە.گويت يىنە
با وتەيەكى زۆر بەكەلكت بە گويدا بچرپىنم.لە داىك بوون خۆشە بەلام
مردن زۆر ناخۆشە.تۆ لە لايەن كەسيكى كەوہ لە داىك دەبى بەلام دەبى
ھەر خۆت بە تەنيا بمرى.ھەرگىز بە خەيالما دەدەھات كە پوژىك لە
پوژان بمرم.منيش وەك ھەموو مروۋەكان ژيانم خۆش دەويست.پوژىك

دوای پەنجا لیرەى پېشىنەم لە بەرپۆبەرەكەم كرد. پىنى ووتەم بۆچیتە؟ بە
مىشكەم دا ھات بلىم كەمىك كاغەزى پى دەكرم و فېرۆكەيەكى پى
دروست دەكەم.

ووتەم: قەرزارى كابرايەكم لە تۆى وەردەگرم و دەيدەمەو
بەو. كەى؟ ئەمپۆكات ژمىرى دووى دوانىوەرۆ بۆى دى. باشە ئەو كاتە
وەرە تا پەنجا لیرەكەت بدەمى. ئەى نابى ئىستا بىمەيتى؟ ئەخىر
نابى! بۆ! لەبەرئەو تۆ سەرى دوو پەتت بۆ ناگاتەو بە يەك و لەو شتانە
نازانى. تۆ بىر لەو ناكەيتەو كە خاوەن قەرزەكەت پىش كاتژمىرى دوو
بىمى؟ ماناى ئەو يە تۆ پرگارت دەبى لەو پەنجا لیرەيە. بەخوا قوربان من
ئەوئەندە بەخت دار نىم لەوانەيە پىش ئەو كاتە من بۆ خۆم بىرم. ئى بۆ
خراپە بەو جۆرەش ھەر تۆ پرگارت دەبى.

مىشەكەرەنە لە دلى خۆمدا ووتەم من پىاوئىكى نەگبەتەم دەترسم تا ئەو
كاتە بەرپۆبەرەكەم بىمى ھەرچەند تەمەن بە دەست خواى
گەرەيە. ئەوسا من چى بكەم؟ كاتژمىر يەك و نىو چوومەو بۆ لاى
بەرپۆبەر بەلام بە كارئىكى پىويست فەرمانگەى بەجىھشتبوو مىش
پىش كاتژمىرى دوو بارىكەم داىە و لە فەرمانگە وەردەركەوتم. كەوتە
گفتوگۆ لەگەل بىر و ھۆشم باشە من بە دەيان ھاوړى پەوشەن بىر و
خاوەنى بىر كردنەوہى ئازادى خوازى و دلسۆزم ھەن. ئەى نەبوو! لەو
شەوانە لەگەلئان دانىشتبووم ھەمويان پىكەكانيان لىك داو ھەلئان
برى، ھاواريان كرد: بژى يەكسانى، بژى دادپەرورەى.

چووم بۆ مالى يەكئىك لەو ھاوړيانەم. كە چووم مىوانىكى زۆرى
ھەبوو. بانگ ھىشتنى كردبوون بە بۆنەى دەرچوونى بە سەرۆكى

دەزگايەكى پۇشنىبىرى گەورە. بەسەرھاتى خۇم و. بەرپۆبەرەكەم بۇ
گىپرانەو، ئەوئەندە پىكەنن. كىچىك ئەو پىكەى بە دەستىيەو بوو لىنى
پژايە ناو مىلى ئەو پىاوەى دەستى خستىو سەر شانى.

ھەرچەندە من قولى گىران لە گەرومدا بوو، يەككى ھاوارى دەکرد: بە
راستى بەسەرھاتىكى خوش بوو. يەككى بۇ ئەو پادەى پۇشنىبىرى.
خوى بۇ ميوانەكان دەربخا بە ئىنگلىزى دەگووت: ئۇ. "سەر
پرايز". بەلى من لە داخا خەرىك بووتەنگە ئەفەس دەبووم. كەچى ئەوان
زىاتر قاقايان لى دەدا و پى كەننىيان پى رانەدەوئەستا.

ئافرەتىكى زۆر جوان كە بەرامبەرم دانىشتىبوو دەستى كرد بە
گىران، گووتم ئۇخەى ئەو ئافرەتە وىژدانى جولاً و دەرونى منى
خويندەو دەسپەكەى دەرھىئا و دەستى كرد بە فرمىسك سىرپىن، ھاوارى
كرد: مانت بە قور نەگىرى ئەوئەندە پىكەنىوم ھەردووك چاوم پىر بوون لە
ئاو.

ھاوارم. كرد: بە چى پى دەكەنن "كۆرە بى قەزا بى بەو بەسەرھاتە
خۇشەى كە تۇگىپراتەو.

ھەستام و چوومە دەرى، لەودىو دەرگاگەو گوىم لى بوو يەككىيان بە
دەم پىكەننەو دەىگووت: بە راستى پىاوىكى قسە خوش
بوو، ھاوپىيەكەم پووى كردە ميوانەكانى: نەتان ناسى كى بوو، گووتيان
نەخىر! گووتى: ئەو ئەو نوسەرەيە دەنوسى تا خەلك بگريەنى بەلام بە
نوسىنەكانى پى دەكەنن ئەو عەزىز نەسىن بوو...

ھەردووك چاوەكانم مېشە كەرانه:

خوت باش دهمزانی نه هامه تییه کانی ژیان پوژ له دواى پوژ له سهرم
كه له كه ده بوون كاتيك دهمويست لای يه كيك له هاورپیه كانم باسى
نه دارى خوم بكم و پاز و نه ينييه كانی خوم دهرېم. نه وان ده بوو بو
به سه رها ته كانی من گريابان نهك پنيكه نن هيوام وایه به دهرزيه
تيزه كهت پيوه يان بدهى و نازاريان پى بگه يه نى.

ههردوو باله پهنگا و پهنگه كهت

ماچ ده كم له ژير تيشكى خوردا

له گهل خوشه ويستيمدا

((كهرى توپيو))

((نامەى ھەشتەم))

مىشە كەرەنەى خۆشەويست:

دوای ئەوھى كە گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، وامزانى ئىدى
كىشەكان كۆتايىيان ھات.

پىت وا ئەبى لە نامەكاندا زىادە پەویم كەردى، دەربارەى مردن و
مردوكان، نا... تەنھا دەمەوى ترست لە مردن بشكىنم. دەبى وات لى بکەم
كە ئەو پۆژەى دەمرى وابزانى لە مالى خۆتانەو دەچى بۆ سەيرانىكى
قەرەغ شار. ھەر بە راستىش وا، كاتى ھىچ گيانلەبەرىك نەتوانى لە
دەستى مردن پزگارى بى، ئىتر مردن ئەو ترس و لەرزەى بۆ چىيە؟ مىشە
گيان با بىيەو سەر باسى گەشتەكەمان، لە پىگا ئۆتۆمبىلەكە ئاوى
تیدا نەما، چەند ئۆتۆمبىلىكمان راگرت ھەريەك بە بەھانەك ئاويان
نەداينى شۆفىرەكە بە سوألەتە لەتىك لە گۆمىك كە لە نزيك جادەكە بوو
بە پىنج شەش جار ھات و چۆ رادىتەرەكەى پەر كەردەو لە ئا. وەك و
عەرز كەردى گەشتىنە بەردەمى يەكەم خەستەخانە، كاتى دەست پى
كەردنى دەوامى فەرمان بەرەكان بوو. لە پىشدا برىندارەكە و دوایى
مىيان داگرت، لە ھەوشەكە لە تەنىشت يەك درىژيان كەردى... سستەرىك
ھاتە سەرمان، پەوى لە شۆفىرە كەرد: ئەوانە لە كەيەو و ايان لى
ھاتوو؟ لە دويىنەو. ئەى لەو كاتەو لە كوى بوو؟ بە ناخىرتان تازە دەيان

هينن بۇ خەستەخانىە ئەۋەتا يەككىيان مردوۋە و ئەۋەشيان بە حال
گيانى تىدا ماۋە. دووبارە سىستەرەكە پروى لە شۇفېرەكە كىردەۋە: بە
پاست ئەۋ بىرىندارە لە دويىنۆۋ ئاۋا خويىنى لەبەر دەپۋا! شۇفېرەكە
گوۋتى: تۇ چىت ديوە دويىنى بىرىندار بوۋ دىبات ۋەك جۇگە لە خويىنى
لەبەر دەپۋىي.

لەبەرئەۋەى دىكتۇرى خەستەخانىەكە ھەر ئەم بەيانىيە سەفەرى كىردى
بۇ ھەندەران، بە پەلە سۋارىيان كىردىنەۋە و بەرەۋ خەستەخانىەيەكى
تريان بىردىن. ھەر كە گەشتىنە دوۋەم خەستەخانىە بە پەلە بىرىندارەكەيان
داگرت، منيان لە ئۇتۇمبىلەكەدا بە جىھىشت. دىكتۇرى خەستەخانىەكە
پىيى گوۋتن: لىرە ھىچ پىداۋىستىيەكەمان نىيە بۇ درۋنەۋەى بىرىنەكانى
و دەرۋى ((خويىن ۋەستان)) ىش تەۋاۋ بوۋە... بە پەلە بىگەيەننە
خەستەخانىەكە كە ئەۋ شتانەى ھەبى، دەى باۋكەكەم خىرا، خىرا با
نەمرى...

لە پىگا شۇفېرى تاكسىيەكە بە فەرىدى گوۋت: كەى كىرىيەكەم
دەدەيتى؟ فەرىد كە شەۋ نەخەۋتبوۋ بە دەم باۋىشكەۋە ۋەلامى
دايەۋە: دوۋ سى پۇژى تر لە خەستەخانىەى شارەۋانى ۋەرى دەگرى.
مىشە كەرانەى زىندوۋ: كە گەشتىنە سىيەم خەستەخانىە: لە بەختى
بىرىندارەكە دىكتۇر و سىستەر و دەرمان و پىداۋىستى تەۋاۋ لە
خەستەخانىەكە دا ھەبوۋن.

تەنانەت دىكتۇرەكە بە فەرىدى گوۋت: بە پاستى شەنستان ھەبوۋ ھاتن
بۇ ئىرە، كە ئەمپۇ ھەموۋ شتىك تەۋاۋە... كۋا لە ۋولاتى ئىمە
خەستەخانىەى بى كەم و كوپى ھەيە: كە ۋىستىيان ناۋى بىرىندارەكە

تۆمار بىكەن، ناو نوسەكە لە شوينى خۆى نە مابوو. دىكتۆرەكە
گووتى: دەى خىراكەن ناوئەى تۆماركەن و بىبەنە ژوورى
نەشتەرگەرى. فەرىد گووتى: باشە دەيبەينە ژوورى نەشتەرگەرى دوايى
ناوەكەى تۆمار دەكەين. يەككە لە فەرمانبەرەكان توورە بوو: بابە بە بى
تۆمار كردن چۆن دەيبەنە ژوورى؟ ئەى چۆن پىداويستى و دەرمانى بۆ
بنوسىن؟

كاتى گىرفانەكانى گەپان برىندارەكە ناسنامەى پى نەبوو... سەرۇكى
برىن پىچەكان گووتى: گويتان لى بى: ئىمە لىستى تۆمارمان ھەيە
راپۆرتى مانگانە لەسەر ئەو لىستە دەنوسىن. گووبى بگرە كاكى شۆفىرى
تاكسى ھەتا پارەى تۆش لەسەر ئەو راپۆرتە خەرج دەكرى. دىكتۆرەكە
لىيان ھاتە پىشەو. بە توورەيىو گووتى: ئەو ھەموو مشت و مېرى
ناو، كابرە لە دوينئوۋە برىندارە و خوینى لەبەر دەروا، سىستەرەكە
گووتى: گەورەم خو ئەگەر خۆشت بئەوى نەشتەرگەرى بۆ بىكەى دەزگای
(وینە تىشكىيەكەمان)) لە دوينئوۋە شكاو. بە پەلە برىندارەكەيان
بەرەو تاكسىيەكە ھىنايەو. لە پەر دوو ئۆتۆمبىلى پۇلىس بە لورە لور و
گلۆپ ھەلكردن دەورەى فەرىد و شۆفىرى تاكسىيەكەيان دا، مىلى
دەمانچەيان پاكىشا و ھاواريان كرد: نەجولین كۆرە خىرا دەستان
ھەلېرن.

فەرىد بە دەم دەست ھەلېرنەو: كاكە چىە بۆ ئىمە چىمان كردوۋە وا
دەورەتان داوین؟ چىتان كردوۋە سەگباينە. ھا؟ خۆتان گىل دەكەن؟ كوا
ئىستەرەكە؟ فەرىد گووتى: كاكە ئىستىرى چى؟ دەلیم خىرا
كوا؟ ئىستەرەكە، بارگىنە؟ با پىتان بلیم سەعاتىكە بە

دواتانەوھەين،لايەكى شەقامەكانى شارتان كردووھ بە خوڤن...فڤر بوون
كەر و بارگڤن سەردەپڤن و گوشتەكەى بە خەلكى قور بەسەر
دەفرۆشن.باش بوو دكتورەكە پووى كردە پۆلىسەكان:كاكە ئەو
دەمانچانە لابەن،ئەو كورە ناوى فەرىدە شوڤىرى ئۆتۆمبىلى فرىاكەوتنى
شارەوانىيە...پۆلىسەكان گووتيان سەيرە كەسك ئەوئەندەى خوڤن
هەبى باوھەرتان بى بارگڤن سەربەر ئەوئەندەى خوڤن لەبەر ئاڤا.شوڤىرى
تاكسىيەكە بە فەرىدى گووت:ئەرى برا كرىيەكەى من،كاكە خەمى كرىت
نەبى وابزەنە لە گىرفانتدايە.برىندارەكەيان سوار كردەوھ و بەرەو
خەستەخانەيەكى تريان بردين.

مىشەرانەى ئازىز:باوھەرت بى لەسەر خۆمەوھ بەزەيم بەو برىندارە قور
بەسەرەدا دەھاتەوھ،لەو خەستەخانەيە برىندارەكەيان لە من
جياكردەوھ،كە زانىيان من مردووم برديانمە ژڤر زەمىنىكەوھ خستيانمە
ناو دۆلابىكى ئاسن كە ھەر چوار دەورى بەستبووى...ئۆف مىشە
كەرانەى خۆشەويست ئەگەر عەقلىت ھەبى دەست لەو ژيانە خۆشە ھەل
ناگرى،ئەگەر باسى ئازارەكانى مردنت بۆ باس بكەم ئەوسا دەزانى كە
ژيان چەند خۆشە،ھەرچەندە ژيانى من و تۆ ژيانىكى كۆلە مەرگى
بوو.بەلام زۆر لە مردن خۆشترە بۆيە تا پەتە دەكرى لە ژياندا
بمىنەوھ...

سلاو و رېژم بۆت خۆشەويستەكەم

برات

((كەرى تۆڤيو))

((نامەى دەيەم))

((كەرى تۆپىو باسى مەيتخانى بۇ مېشە كەرانى دەگىرېتەو))

خۇشەويستىم مېشە كەرانى:

ديار بوو كە سەرۆكى مەيتخانى لە مردنى من دوو دل و نىگەران
بوو. بۇيە بانگى ئەو دىكتۆرەى كە مەيتى منى وەرگرتىبوو، داواى راپۇرتى
مردنى منى لى كرد. دىكتۆرەكە چۆو بۇ ژورەكەى خۆى و بانگى
سەرۆكى برىن پىچەكانى كرد، لىنى پرسى: ئايا شىئەى مردنى من چۆن
بوو، ووتى گەرەم من لەسەر قسەى فەرەشەكە بەتۆم رەگەيانىد چۆنكە
ئەو گووتى ئەوەيان مردوو. دىكتۆرەكە گووتى با پىت بلېم من تا دلىيا
نەبم كە كەسىك مردوو. هەرگىز راپۇرت نانوسم. بېرۇ بانگى فەرەشەكە
كە. فەرەشەكە هات و بە ترسىكەو گووتى گەرەم من لەسەر قسەى
ئېياسەوانەكەى بەر دەرگا عەرزىم كردن كە ئەو پىاود مردوو. دىكتۆرەكە بە
تەرەپسەو گووتى: با پىتان بلېم: مردوو زىندووى نەم زەمانە هىچيان
جىنگاى متمانە نىن، ئەو تا پۇژ نىيە هەوالى زىندوو بوونەو. چەند
كەسىك لە مردووكان نەبىستىن. كاتى شۇرپان دەكەنەو بۇ ناو
گۆر، يەكك دەپژمى، يەكك هاوار دەكا بۇ خاترى خوا لە
كويم، سستەرەكە بە دىكتۆرەكەى گووت: زۆر راستە گەرەم هەر مانگى

پیشوو بوو که راپورتمان له سهر مردنی پیریژنیک نوسی. پیش نه وهی
نهو سهر ئاسنه گۆر به گۆر کهن هاواری کردبوو: نهی هاوار بو کویم
ده بن، توخوا وازم لی بینن.

دیاره نه مردبوو نهی چون راپورتتان نوسی: گه وره نه وهی راستی بی
ئیمه تهرمه که مان نه دی له سهر بوختانی بوکه کهی نوسیمان. گه وره تا
بنی بوکیکی جوان و ریک و پیک بوو، کو مه لیک ژنی گه رکه و
دراوسیشی له گهل بوون، هه موو ژنه کان ده گریان، هه رگیژ بیرم له وه
نه ده کرده وه که نهو بووکه جوانه شتی وا بکات. دکتوره که
گووتی: ناخ... نه وه هه موو له نه نجامی نه زانینه به لی... نه زانین. به لام
ده بوايه تو بچویتایه بو گۆرستان، ههر به زور نهو پیریژنه سهر
ئاسنینه له گۆر نابا. تا خه لک نه لین پیریژنیکي مردوو راست ده کات
به لام دکتور و خهسته خانه و راپورت دروده کهن. گه وره: سی چوار پوژ
دوای نهو پروداوه بووکه جوانه که خه سوی هی نایه وه بو خهسته خانه تا
ده رزی لی بدهین. له پیریژنه که توو ره بووم، پیم گووت: نه وه تو به سهری
سپییه وه شور هی نا کهی: نهو هه موو گریان و له خۆدانهی بوکه جوان و
ژنی گه رکه که به فیرو دا. له لیواری گۆر کهه هاوارت کرد. پیریژن
گووتی: روله گیان بو پیت وایه من ههر نهو جاره مردوو! بووکه
جوانه که سال نییه دوو سی جار دهرمان داوم نه کات. نازانم بو
نامرم! سهر سه ختم، یان له سهر تاته شور، یان له کفن کردندا یان له
لیواری گۆرستان به هوش دیمه وه. ناخ نامرم، تا نهو بووکه جوانه شم
بزگاری بی.

مېشه كهرانه: له بهر نه وهى دكتور كه زور پاست گو و به ويژدان
 بوو، ديسان باى دايه وه سهر شيوهى مردنى من. بو نه وهى توشى
 ليپرسينه وه نه بى، ته نانه ت لاشهى مردو وه كهى نه ديوه. بپريارى دا
 سسته ره كه و فه پاشه كه و پاسه وانه كه بكا به شاheid. دكتور كه پړوى
 تى كردن و ووتى: هه رچهنده دويى شه و نوره ئيشكى من نه بوو به لام
 بړون پاسه وانه كه ش بانگ كه ن. هه رسيكيان له بهر دهمى
 پړاوه ستان. گويتان لى بى: من له و دكتورانه م كه كار كهى خوم زور لا
 پيروزه، هه رگيز كه م ته رخمى له من ناوه شيته وه. گوئ بگرن شه ويكيان
 نوره ئيشكى من بوو، له گه ل يه ك دوو هاوړپى خوشه ويست چووين بو
 يانه، شه و زور درنگ هاتمه وه بو خه سته خانه، نه وهنده سهرخوش بووم
 قاجم نه رزى نه ده گرت، پييان گووتم: كه پاپورتى سى مردوويان ناماده
 كردووه ته نها په زامه ندى منى ماوه. به لام من ده ستم كرد به پشكنين و
 مه چه ك گرتيان، مردووى يه كه م دلى زور باش ليى ده دا! مردووى دووم
 دلى زور سروشتى بوو!... ديسان پړوى كردووه پاسه وانه كه، تو چونت
 زانى كه نه و پياوه مردووه؟ جه نابى دكتور من سى و پينچ ساله
 ده رگه وانى نه و خه سته خانه يه م، تو بللى مردوو و زيندوو ليك جيا
 نه كه م وه. من له ماوهى نه و سى چل ساله وهك پسپوړى مردوانم لى
 هاتووه، باوه ركه سهرى مردوو كه م ده زانم مانگانه كه شى چهنده بووه. ده
 مادام وايه پيم بللى كه مانگانه كهى چهنده بووه! له چوارسه د ليړه كه متر
 بووه. چونت زانى! جه نابى دكتور نابيى ناو قه دى هه ر نه وهنده مى
 ده بى، نهى نه وه نيه هه ردووك چاوى به قول دا چووه! دياره هه شت تا
 ده كه سيشى به خيو كردووه، نهى هه ردوو شانى داچه قيوى نابيى

نیشانەى كۆل كېشى كۆلى گرانن. بەلام تا بلىنى پياويكى دانا و ژير
 بوو. دكتورەكە گووتى: ھەرچىيەكت گووت قبولمە بەلام چونت زانى كە
 پياويكى زيرەكە... ھا! لەبەرئەوھى كە ھىنايانە ژوورى پىكەنىنىكى
 زەرد لەسەر لىوى بوو ديار بوو كە گالتەى بە دنيا دەھات. كەواتە: تۆ
 شاھىدى كە مردووه. بەلى بەلى گەورەم ئەى چۆن؟ دكتورەكە
 گووتى: باوەر دەكەى من ھەتا ئىستاش لە مردنى نەو پياوہ دوو دلم.
 بېيارم دا ھىچ لى پىرسراوييەك نەخەمە ئەستۆى خۆم راوہنەى
 ((پزىشكى دادوہرى)) دەكەم، سەر ئىشە لە كۆل خۆم دەكەمەوہ.
 باوہرت بى مىشە كەرانەى زىندوو:

من لە ژياندا ئەوئەندە نەترساوم...! گووتم بۆ خوايە گيان، بۆ من بووم
 بە معامەلەى پياوى ھەژار كە ناتوانن بەرتىلى لەسەر بدەن وا ئەم دايرە
 ئەو دايرەم پى دەكەن؟ بەلى دەينىرم بۆ پزىشكى دادوہرى تا كارى
 ھەموومان سەلامەت بى. دوايى گووتم قىر و سيا، بۆ ھەر شويىنىكم
 دەنيرن؟ بىمىرن ھەر لە خەستەخانە وەدەریم ئەنين، بلىن بېرۆ دەرەوہ بە
 زۆرىش بى ھەر دەبى بژى. مىشە كەرانەى خۆشەويست لە نامەى
 داھانورم بۆت باس دەكەم كە لە پزىشكى دادوہرى چىم بەسەرھات....

برات

((كەرى تۆپيو))

((نامەي يانزەھەم))

((چۆن كەسبىكى چىنى بوجوازى سەركەوتنى بە دەست ھېنا لە
كوشتنى خۆى دا))

ھۆ مېشە كەرانبەي بەرېز:
وہك مردن، مردوم بەلام ھەتا ئىستاش مردنى من بە شيوہەكى
ياسايى پانەگەيەندراوہ، ژيان چەند ناخۆشە بە ياسا بژى لەوہش
ناخۆش تر ئەوہە كە بە ياسا پەمرى. لېرە لە ژىر زەمىنى مەيت خانەى
سارد و سېدا كە پلەى گەرمى لە خوار خالى سفرەوہە، كۆمەلەك
مردووى كەشى لىن. لە لاي چەمەوہ لاويكى سى سالە و لە لاي راستم
پېرېژنىكى لىيە. لە لاوہكەم پەرسى: گەورەم بەرېزتان بۆ مردوون؟ بۆيە
وشەى گەورە و بەرېزم بۆ بەكار ھېنا، چونكە بە مردوويش گيڤ
بوونەوہ و لووت بەرزى پيوہ ديار بوو. لە چىنى پياوہ گەورەكان
بوو. بووى لە من وەرگىزا وەك و قسە لەگەل خۆى بكا، بە ئەسپايى
گووتى: لەبەرئەوہى كە پىم خۆش بوو بمرم...! مردم بۆ ئەوہى جياوازى
چىنايەتى نەبينم، تا چىتر لات و گەجەر و گوجەرەكان نەبينم پياوہ
گەورەكان و دەولەمەندەكان بىزاكەن.

گووتم راسته: لیږه هه موو کهس پیکهوه راکشاوڼ
گه وره، بچوک، پاشا، خزمهت کار، نه وانه ی له لیږه ی باوکی خوځان دا
تړیون یان نه تړیون.

به نه سپایی گووتی: زور سهیره زه لایمیک پرسیار له من دهکا، که هه تا
نیستا دکتوره کانیش نه یان زانیوه که هو ی مردنی خو ی چیه؟ سدیاره
له ناو مردووه کانیش پیاو ی بی نه دهب هه ن.

له ژنه که ی ته نیستم پرس ی نهو پیاوه له گه وره کانه؟ دم و دهست
په شیمان بوومه وه، که به بی نه وه ی خو م بناسینم، کت و پر نهو
پرسیار هم کرد، دهنگم له بنی میچه که وه دهنگی دایه وه...

نافره ته که گووتی: به لی له گه وره کانه، خو ی کوشتووه. گووتم: بو خو
کوشتن هه ر ناوا ناسانه؟ دیسان لاهه که تووړه بووه، گوايه من خو م
له قسه کانی هه لقور تاندووه، له بهر خو یه وه زور به نه رمی له سه ر قسه کانی
روشت: ده زانی له ولاتی نیمه خو کوشتن زور له ژیان نار هه تره. له
پیش دا بړیارم دا خو م بخمه ده ریاوه. هه موو که نار هکان گه رام، بستیک
شوینی به تالم نه دوزیه وه خو می لی فری دمه ده ریاوه. بو
دهوله مه ندهکان؟ به لی دهوله مه ندهکان بستیک جیان نه هیشتوته وه نه یان
کردبی به بار و گازین و قیلا و باغ و باغاتی تایبهت به خو یان؟ بو هه ر
شوینی که ده رزی تابلویه که هه لو اسراوه: وهستان لیږه قه ده غه یه، چوونه
ناوه وه ی نه م شه قامه قه ده غه یه! له راست ی نه م باغه ناوړدانه وه
قه ده غه یه. ناتوانی لیږه وه بجیته قه راغی ده ریا، زور تابلوی تریش له م
بابه تانه. ویستم له که لیږی باغیک خو م ناو دیو که م و بگه مه قه راغی
ده ریا تا کوتایی به ژیانم بنیم، سی چوار سه گی پولیسی لیم راپه رین به

پەلە خۆم لە دەستیان پرگارکرد. کرد. تۆزیکى که پۆشتم داوام لە خاوەنى باغىک کرد. که پىنگەم بدن لە باغەکیانەوہ بچم بۆ کەنارى دەريا خۆم بخنکينم. خاوەن باخەکە زۆرى ئامۆزگارى کردم که مروڤ چون دلى دى ئەو ئەو ژيانە خوشە بە جى بىلى.... کچە ناسک و نازدارەکەشى که لە ناو گۆلى باغەکەدا دەهات و دەچوو، چەنجەى بۆ گۆلە پەنگا و پەنگەکانى باغەکە پاکيشا، بە راست چون دلت دى دنيای پر لە گۆلى پاراوه بە جى بىلى! بپيارم دا سواری کەشتییهکى نەفەر هەلگر بم و خۆم فرى دەمەوہ ناو شەپۆل بى پایانەکانى دەرياوہ، بەلام خەلکىکى یەكجار زۆر خویان دا بوو بەسەر شیشەکانى قەراغ کەشتییهکەدا. خویان شوپ کردبوو و سەیری دیمەنى جوانى دەریایان دەکرد، هەرچۆنیک بى دېم بە خەلکەکە دا و خۆم فرى دا. دەم و دەست دەریان هینامەوہ. چوو مەمالى، شوشەيەك ژەهرم خواردەوہ. بە پەلە بردیانم بۆ خەستەخانە و چارەسەریان کردم و نەیان هیشت بمرم. چەند جارىکى تر ژەهرم خواردەوہ کەچى تەندروستيم پى باش دەبوو. دکتۆرى تايبەتيم گووتى: ھۆکارەکەى ئەوہیە کە خوينم بەرگرى دژى ژەھرەکان وەرگرتووہ. بپرم کردەوہ کە نەك ھەر من بگرە زۆر بەى خەلکى وولاتى ئيمە چون لەگەل ئەو ژەھرانە پاهاتون کە لە پاشماوہى گازى ئۆتۆمبیل و گازى چيشت لينان دا ھەن. بگرە زۆر بەى ئەو خواردنەوہ گەنيوانەکە لە لا کۆلان و حاويیەکاندا فرى دەدن گازى ژەھراویيان لى ھەلدەستى. بەلام وەك و پيم گووتى خەلک جورىک لەگەنيان پادین کە بەھيژترين گازى ژەھراوى کاریان لى ناکات.

بەلى مىشە كەرانە: ئەو فەرموو دەى كۆرى چىنى دەولەمەند بوو. ئىستا
لە ھۆكارى كوشتنى من ھالى بووى: ۋە لۇم دايەو: نە خىر گووتى: ئيان
لە لاي ئىمە شىۋەيەك گران بوو كەس بەرگەى ناگرى. لەو وولاتەى ئىمە
كە س شويىنى خۇى لە ناو كۆمەلگادا پى ديارى ناكرى. ھەموو
سەرەكان چوونە شويىنى قاچەكان: قاچەكانىش چوونە شويىنى
سەرەكان. پۇژىك دى ئەو كۆمەلگايەى ئىمە سەرلە و بن دەبى.

ئەى چۆن خۆت كوشت: شەويك لەگەل سكرتيرەكەم لە دورگەى بسفۆر
دەھاتىنەو ئەوم دابەزاند و خۆم بە ئۆتۆمبىلەكەمەو فرى دايە
چاللىكەو. خۆم لەو ژيانە بۆگەنە پزگار كرد. بەلى لە داخى ئەو كەسانەى
كە سنورى خۇيان لە ناو كۆمەلگادا نازان. مردم بەلام ھەر پزگارم
نەبوو، ھەزم دەكرد لە ناو مردووەكانىش جياوازى چىنايەتى
ھەبا. پووى لى ۋەرگىپام و بى دەنگ بوو...

مىشە كەرانەى خۇشەويست:

لە نامەى داھاتووم دا ھۆى مردنى كەسانى ترىشت بۆ باس دەكەم.
چاۋەكانت ماچ دەكەم.

برات

((كەرى تۆپىو))

((نامەي دوانزەھەم))

((باسی ھەلبەستنى گۆرپك دەكات كە سابتەي شان و شكۆي بنەمالە))

((بېت))

مېشە كەرەنەي خۆشەويست:

نازانم نامەكانم تا كۆي تۆيان بېزار كردووه. پەنگە ھەميشە لە خوا
بپاړييتەوہ كە بە شيوەيهكى ياسايى بمرم و پرگارت بى لە دەستم
منيش لە دەست ياساي بۆگەن پرگار بم.

خۆشەويستم: وەك لە نامەكانى پيشوو بۆم نوسيبوو كە نە مردن و نە
ژيان لە لاي ئيمە ھەروا ئاسان نين. ئەو ھەتا ئەو پيرژنەي تەنیشتم
دەلى: من چەند سالە عومرى خوام كردووه كەچى ھەتا ئىستا كارى
ياساييم بۆ نەكراوہ و نەمردووم. لەو كاتەدا پياويكى مردوويان لە
دۆلابەكەي دەرھيئا. ھەموو مردووەكان گوتيان: ئاي ئەو پياوہ چەند
بەخت دارە، ھەمووى چوار پوژ نابى ھاتۆتە ئيرە كەچى ئەوا كارى
ياسايى بۆ تەواو كراوہ و دەيبەن بۆ گۆرستان... ديارە كەس و كارەكەي
خەلكى گەورە و ناسراون. گووتم: پورى گيان ئەوہ تۆ دەليى چى! بۆ
مردوو بەختى چى! كەس و كارى چى! گووتى: ئاي كۆرم تۆ تازەي
ئاگادارى ئيش و كارى ئيرە نيت. من ئەو پوژەي كە مردم ھەر ھەمان

پوڙ ناوی سەربازیم ھاتبوۋە. بیستوتە تا ئیستا ژن کرابیتە سەرباز بە دەست خۆم نەبوو پینکەنین گرتمی، گووتی: پوڭلە شورەییە پی مەکەنە. نابى ئیمە کاریک بکەین کە زیندوو ەکان دەیکەن.

گووتم: چوری گیان خو تو تەمەنت لە شەست سال زیاترە، چون ناوی سەربازیت ھاتوتەوہ بیجگە لەوہی کە ئافرەتی.

کوپە شیرینەکەم تەمەنم شەست و نوو سالە، ئیستا ھەموو کوپەکانم خەریکی ئەوہن کە بیسەلمینن: یەکەم کە من ئافرەتم، دووہم کە تەمەنی سەربازیم بەسەر چووہ. ئەوی کە وایە بۆ کوپەکانت کاری یاساییت بۆ تەواو ناکەن؟

کوپم: ئەو کارەیان کرد، بە یاسا سەلماندیان کە من ئافرەتم و تەمەنم شەست و نوو سالە. بەلام نایانەوی بەلگەنامەى مردنم بۆ دەربینن، چونکە بریکاری خەلۆزەکەمان بە ناوی منەوہیە، سالی ملوینیک زیاتر لە فرۆشتنی خەلۆز قازانچ دەکەین، خوشت دەزانی سەرما و سۆلەى وولاتی ئیمە چۆنە؟ بەلى کەسى پوری، خو ھەر من کیشەم نییە، سەیری تەرمی ئەو لاوہ کە مانگیك زیاترە لیڤەہیە کەچی چەند پوڭلەک لەمەوہەر فەرمانی گرتنی بۆ دەرچوو بوو، پۆلیس ھاتبوون بیگرن. ھەمووی تاوانی دکتۆرەکانە کە ناتوانن نە کاری زیندوو ەکان نە ھى مردوو ەکان پیک بخەن. باوہەرت بى سەریان لە دانگا و دەزگا دەولەتیەکانیکەش تیک داوہ...

میشە کەرانیە: کە ئاوپینکی لا ملە لە پیرێژنەکە دایەوہ ھەرگیز لە مردوو نەدەچوو ئەوہندە بە جوانی و پیک و پینکی قەسەى دەکرد... لیم

پرسی: ئەرئى بە راست تۆ مردوى "گووتى: وشەى مردن بۆ من بەكار
مەھىنە. ديارە تۆ پياويكى زۆر دەبەنگى و ئاگات لە پوژنامەكان نىيە؟
گووتى: بەئى من زىر ئاگام لە پوژنامەكان ھەيە و ھەميشە چەند
پوژنامەيەكم خويندۆتەو... ئەى چۆن ئاگادارىيەكانى كە لەسەر كوچى
دوايى من نوسرابوون نەتخويندۆتەو. بە راستى ئەو ھەموو نوسين و
پاگەياندنە جوانانە زۆر دل خۇشيان كردم و مردنم ھەر لە بىر نەما. ھەتا
ئىستاش مانىشتەكان لە خەيالمدادىن و دەچن لە يەككە لە پوژنامەكان
نوسرابوو...

لە دەست دانى سامانىكى گەورە...

لە پوژنامەكانىكەشدا ھەر يەكە و بە جۆرىك.

لە دەست دانى داىكى گەورە و پىرۆزمان

"كوپەكانى"

لە دەست دانى خەسوى گەورە و بەرپۆزمان

"زاوايەكانى"

لە دەست دانى دامەزىنەرى كۇمپانىيائى تيشكى زىپىن...

"ھاوپەيمانەكانى"

كوچى دوايى خاتوو... نەوھى پاىە بەرزى ((سليمان سۆلو پاشا))
نەوھى ((محمود پاشا)) ى گەورە، خوشكەزائى قاسم پاشاى زاواى بەيرىم
پاشا. پىم گووت: باشە ئىمە لە دنياىدا ھەر شتىك بوو بين و ھەر چۆنىك
بە شان و باليان دا ھەلداين، ھەموو ناگەريينەو بۆ ژيەر دسەلاتى خواى
گەورە "گووتى: گىژە ئەو شتانه راستە كە دادى مردوو نادەن، بەلام لەبەر
پىز و شان و شكۆى بنەمالەكەمانە، بۆ نمونە يەككە لەو ھۆيانەى كە من

تا ئىستا لىرە ماوم، گەپرانى كۆرەكانم و زاوايەكانمە بە دواى گۆپىكى
گونجاو بۆ من كە شايستەى بنەمالە بى... بەلام خۆت دەزانى كە ئىستا
جىگا گۆپ لە گۆرستانەكان بە شىۋەيەكى چەند بەر چاۋ و لە پادەبەدەر
گران بوو، ھەرچەندە ھاۋ پەيمانەكانى كۆمپانىيەكەم لە بازاپرى ۋەش
چەند جىگا گۆپىكىان دەست نىشان كىردى. بەلام ئەگەر بۆ خۆم لە
ژيان دابام دەمگوت كە ھەر ھەمويان بىكەن چۈنكە تا سالىكى كە
نرخيان چەند بەرامبەر لە ئىستا بەرزتر دەيىتەو...

براى ئازىزم مېشە كەرانە: خۆزگە ژيانى مردوۋەكان لە ژيانى
زىندوۋەكان نىزىك دەبوو، ھەتتا شتى باش لە مردوۋەكان فېر بېان. ئىستا
وام بە بىردا دى، كە دواى ئەۋەى زۆر شتى باش لە مردوۋەكان فېر
بووم. دەست لە مردنەكەم ھەلگرم پېش ئەۋەى بە شىۋەيەكى ياساى
مردنەكەم رابگەيەندى. بەلام ئەگەر بېمەۋە بۆ ژيان، بىجگە لە دىشە
تىزەكەى تۆ و گرانى بازاپ و قەرزارى چىتر چاۋەپىمە. ھا كاكە گيان؟
ھەردووك چاۋت بە تاسىۋقەۋە ماچ دەكەم...

برات

((كەرى تۆپىو))

((نامەى سىانز دەھەم))

((باسى سىى مردووى سەير))

مىشە كەرەنەى نازىز:

مروۋ دواى مردنىشى لە دەست زىندووەكان پزگارى نابى...
جارى وا ھەيە دەمەوى پىر بە دل ھاواركەم و بلىم: وەرە لىرە دەرم
بىنن، بىم بەن بۇ گۆرستان بىم نىژن، بەلام ھاوارى من بى كەلكە، چونكە
زىندووەكان دەنگى مردووەكان نابىست... دەزانم زۆر لە مردووانەى كە
لىرەن، چاوەرپى نۆبەتى خوڤان دەكەن تا بىان بەن بۇ بەشى
ھەلدرىن... بە تايبەتى ئەوانەى ھوى مردنەكانىيان نەزانراوە... لەوانە
سىى مردوويان زۆر سەيرن...! يەككىيان شەو و پوژ پى
دەكەنى، يەككىيان زۆر بە سۆزەو بە بى راوەستان ھەمىشە
دەگرى، ئەويكەشيان دۆش داماوە و خەرىكى بىركردنەو ھە. لە پىش دا
چووم بۇ لاي ئەو مردووى كە پىكەنن گرتوئەتى، بەويەپى پىزەو
گووتم: گەورەم خىرە شەو و پوژ بى راوەستان پى دەكەنى؟

ئاخر مىشە كەرەنە: پىكەنىنى مردو زۆر سەيرە، وايدانى كەسىك لەبەر
دەستت مردووە و پىكەنن گرتوئەتى، زياتر پىكەنىنەكەى لەو دەچوو
كە زانايەك ئامىرى پىكەنىنى دۆزىبىتەو كە بە ھىزى كارەبا كار بكات

و شەو و بۆژ پېكەنى چاۋەكانى ئاويان پېدا دەھاتە خوارى بە
 شيۋەيەكى پىچر پىچر لە نىۋان قاقا و قسەكردن بەسەرھاتى خۇى بۇ
 گىرامەو: باسەكە ھەتا بلىنى پېكەنىناوييە ناكرى پېنەكەنى، ھەر ئەو
 شەۋى كە بۇ بەيانى مردم لەگەل ھاوسەرەكەم چووين بۇ سەيرى
 شانۇگەرييەكى كۆمىدى، كە دەمىك بوو تامەزىۋى بووين... ھەر لە
 سەرھەتاي پەردە لادانەۋە دەستمان كرد بە پېكەنن، چۈن
 پېكەننىك قاقايان دەگەيشتە دەرەۋى ھۆلەكە. كاتىك سەيرىكى دەو
 رو بەرم كرد دىتم بىجگە لە من و ھاوسەرم كەسى دى پى
 ناكەنى. ئەۋى تەنىشتەم بالى پراۋەشاندم و گووتى: كاكە بەس نىيە؟ بۇ
 پىدەكەنى؟ گووتم: پارەم نەداۋە؟ شانۇگەرى كۆمىدىيە ۋ پى
 دەكەنم. دووان لەولاتر ھەلىان دايە گووتيان: شانۇگەرى كۆمىدى
 چى؟ شىت بووى؟ ئەم شانۇگەرييە تراژىدىايە. نابىنى بىجگە لە تۆ و
 ژنەكەت ھەر ھەموومان دەگرين؟ يەكىكى كە گووتى: لىيان گەرىن، ئەۋانە
 دەيانەۋى پارەكەيان خەسار نەبى. ھىچ نەبى دەبى بايى پارەكەيان پى
 بكەنن. زۆرم پى سەير بوو كە ئەو خەلكە بۇ شانۇگەرييەك دەگرين، كە
 نوسەرەكەى نوسەرى شانۇگەرى كۆمىدى گەپ جارە. بەلى من و
 ھاوسەرم ھەر بەردەۋام بووين لەسەر پېكەننى خۇمان، گالتەم بەو
 خەلكە دەھات كە بۇ شانۇگەرييەكى كۆمىدى دەگرين. كاتى نىۋە شەو
 كە لەگەل ھاوسەرم گەراينەۋە مالەۋە... ھەموو دراوسىكان لە قاقاي
 ئىمە خەبەريان بۆۋە. لەبەرە بەيان من ناو پەنچىك ھەلگەرايەۋە و
 مردم. تازە كوا دەتوانم پېكەننىكەم راگرم ھا... ھا... ئەى ھاۋار مردم
 قا. قا. قا. گىژ بووم ناتوانم پېنەكەنم. ھا... ھا... پرووى خۆم بۇ لاي ئەو

مردووه وەرگىپرا كه ههميشه دهگريا، لىم پرسى: ئەرى براھە بۇ وا شەو و
 رۆژ ملت بە گريانهوه ناوہ: كه گوئى لە دەنگى من بوو ئەوئەندەى كه
 كوئى گريانى هەستا، وەك باران فرمىسكى بەردانەوہ. بە دەم فرمىسك و
 خلم سېرنەوہ گووتى: كاكە گيان ئەگەر من نەگريم ئەى كى
 بگريە: توخوا لىم گەپى گريان هەر بۇ من باشە، پىش ئەوئەى بمرم يەكك
 بووم لە ئارەزوو مەندانى رۆژنامە خوئندەوہ. بە تايبەتى
 رۆژنامەى ((پىگای راست)) لە لاپەرە حەوتى ئەو رۆژنامەى گۆشەيەك
 هەبوو بە ناوى ((لە دەست دانى سەرورەران)) لەسەر مردنى كەسك كه
 من نەم دەناسى پەخشانىك نوسرابوو، ئەگەر شاعىرە عەرەبەكانى
 سەردەمى كۆن پىداهەندانى وایان نوسىبى. لە ژيانمدا نوسىنى هیندە
 بە پىز و بە هیز و دل تەزىم نەدىبوو، نە خوئندەبووہ...

هەرچەندەم دەکرد نوسىنەكەم پى تەواو نەدەكرا، فرمىسك وەكو
 جۆگەلەى ئاو لەسەر پوومەتەكانم ریز بووبوون... نوسىبوى بەئى
 رۆژگارى چەوت ئەو مەوئى لى ستاندىن كه هەرگىز جى پى
 نايبەتەوہ، ئەو مەوئە نەمرە خىرخوازە بۇ هەتا هەتايە لە دلى كەسانى
 دەور و بەرى هەر زىندووه و هەر دەمىنى. كارە چاكەكانى كه ئەو نەمرە
 پىش كەش بە مەوئايەتى كردوون لە ژمارە نايەن و هەتا هەتايە
 كۆتاييان نايە، بە دەم گريان و هەنسكەوہ كه من بە مردووى خۆم
 بەزەيم پىدا دەهاتەوہ دەيگووت: هەر چۆنىك بوو نوسىنەكەم تەواو
 كرد... بە پەلە و بە دەم گريانهوه رامکرد بۇ نوسىنگەى
 رۆژنامەكە، خوئش بەختانە چاوم بە نوسەرى ئەو پەخشانە بەرزە
 كەوت، پىم گووت: ئەگەر بزانم پەخشانىكى ئاوا جوانىش بۇ مردنى من

دەنوسى ئىستا دەمرم. دەلامى دامەو: نوسىنى جوان و ناشرىن به گوڭرەى زۆر و كەمى ئەو پارەيەيه كە ئەمدەنى. چەندى داوا كرد بۇ نوسىنى پەخشانەكە دامى. مردم، بەلى پەخشانىكى بۇ مردنى منىش نوسى. كەچى بى ويزدانە، دوو دىرى لەسەر من نوسىبوو كە شايستەى تۆپىنى نىرە كەرىكىش نەبوو... نەك من! پىم گووت: دە باشە بەقوربان هيجى كە مەگرى ئاگئات لىيە چىت لى ھاتوو، نەتزانى نووسەرەكە ناوى چى بوو؟ زۆر گەپام بە دوايدا تووشى كەسىك نەبووم ئەو پياوھ بناسى، بۆيە ھەتا ھىزم تىدا بمىنى بۇ سۆز و جوانى ئەو پەخشانەى ئەو نووسەرە ھەر دەگرىم.

ورده ورده چووم بۇ لای ئەو مردووھى كە شەو و پوژىرى دەكردەو و دۆش دامابوو. لىم پرسى: ئەرى برالە ھۆى چىيە تۇ كە ئاوا ھەمىشە خەرىكى بىركردنەوھى؟ گووتى: بىر لەو دەكەمەو بزانم من مروقم يان نا؟ گووتم: بە دلنیايەو بەپىرتان مروقم. گووتى: منىش لە پىشدا وام دەزانى كە مروقم، بەلام بە دىرژايى تەمەنم نەمتوانى تەنھا جارىكىش ئەو بەسەلمىنم...! بۇ نمونە ئەگەر ئىستا من و تۇ ھاوار بگەين كەس گوڭى لە دەنگمان نابى، لەبەرئەوھى مردووين... بەلام ئىستا بە سەدان ھەزار مروق ھەن لە ژيان دان و زىندوون، لەبەر ھەژارى و نەدارى ھاوار ھاوارىانە، بەلام بە داخەو كە كەس گوڭيان لى ناگرى وەكو مروقىش نەبن وايە... تۇ ئەوانە بە مروق دەزانى كە تەنھا پوژى سەرژمىرى گشتى و باج وەرگرتن و ھەلبىژاردن يان بۇ خزمەتى سەربازى ناويان دەخەنە لىستەكانەو، پووى تىكردم و گووتى: ئىستا تۇ خۆت بە مروق دەزانى؟ دلنيام نەخىر...! لەبەرئەوھى مروق دەبى وەكو مروق بژى، بۆيە تا

لە ژيان دابوو نەمتوانى خۆم رازى بكم كه مړوځم. به لآم ئىستا كه
مردووم دهره تىكى چاكم بۆ پرەخساوه كه بىرىكى زۆر قولى لى
بكه مه وه، تا بزاتم كه كاتى له ژياندا بووم مړوځ بووم يان نا؟
ميشه كهرانهى خوشه ويست:

زۆرم به زه يى پيدا هاته وه، لىم پرسى: باشه لىره دواى ئه وه هموو بىر
كردنه وه يه دلتيا بووى كه له ژياندا مړوځ بووى يان نا؟ گووتى: تا ئىستا
بۆم ساغ نه بوته وه، به لآم ئه گهر مړوځ بام له كاتى هه لېژاردن دا دهنگى
مريان نه ده كړى و دواييش ئه وه هموو باجه يان لى نه ده ستاندم...

ميشه كهرانهى نازين: منيش هاتمه سه راي ئه وه مردووه، به راستى
ئيمش له كۆمه له ي ئه وين، وهك ئه ويش دهنگمان
نه بىسترا، گۆرانييه كانيشمان ته نها بۆ دهرونى خۆمان... پرەنگه
به پرزىشت كه ئه م ناميه ت به دهست گه يشت دهست بكه ي به
بىر كردنه وه، هيوام وايه تۆش شانۆ گه ريه كانت لى تىك نه چى، نه كه ي بۆ
شانۆ گه رى خه ماوى پى بكه نى و بۆ كۆميديش بگريه ي. خوايه له
پيوه دانى ميشه كهرانه بمانپاريزى...

هيوای کامه رانیت بۆ ده خوازم...

((كهرى تۆپيو))

((نامەي چواردەهەم))

((گۆرانی تەرمی لاویک لە گەل تەرمی پیربژنەکە))

خۆشەویستی دل و گیان:

میشە کەرانی خۆت باش دەزانی ئەگەر کاریکت لە یەکیک لە دام و دەزگایەکانی دەوڵەت گیرى خوارد، بە چەند مانگ پزگارت نابى، ئیتمەش راست وەك كاری فەرمانگەكانمان لى هاتوو. پۆژیک سەر لە بەیانی دەرگای ژێر زەمینەكە كرایەو، دوو كارگوزارو لادییەك خۆیان بە ژووردا كرد. لادیییهك هاواری كرد: ئەى داد و بى داد كوا تەرمی كۆپەكەم؟ یەكێك لە كارگوزارەكان گووتى: خالە هاوار مەكە خۆ كۆپەكەتمان نەخواردوو... ئەگەر لیڤە ئەبى دیارە هەوالەكەیان بە هەلە پێداوى، پەنگە كۆپەكەت لە یەكێك لە هۆلەكانى سەرەو، بێت، لادیییهكە بە گریانەو دەیگووت: دەك كۆیڤ بى، پۆلە گیان بە دەستى خۆم هینامى ئیستا دەلین لیڤە نییە. ئەى هاوار شیت بووم. كاكەگیان: بۆ پیت وایە لە ئەستەمبول بەم هەموو گەورەییە تەنھا ئیڤە خەستەخانەیه؟ مەگرى كاكە مەگرى لیڤە بێجگە لەبەرگە سەرىن و سەر چەف و مافى فەرانبەرانی هیچ شتیكى كە بزر نابى، لادیییهكە گووتى: كۆپینە تووڤە بوونى ناوى ئەو تا كارتەم وەرگرتوو ژمارەى دۆلەكەشى لەسەرە. یەكێك لە كارگوزارەكان كارتەكەى لى وەرگرت، سى چوار جار سەرە و بنى

کرد، له بهر دهمی چه کمه جیک و هستا. خاله نه وه کور په که ی تویه نه خیر نه وه کور ی من نیه...! کارگوزاره که تو وره بو. گوايه نیمه دروت له گهل ده که ی نه وه نیه هه مان ژماره ی کارته که ی تویه! کابرا زیاتر نریک بو وه، جواتر سه یری تهرمه که ی کرد و گووتی: به خوا نه وه کور ی من نیه! بابا نه وه به هیچ جوریک له کور ی من ناچی... کاکه گویت لی بی! کور په که ی تو دو هفته زیاتره لی ره یه، لی ره مردو و گورانیان به سهر دا دی زور که س مردووی خو یان ناسنه وه. کابار پرووی گرژی خوی کرده کارگوزاره کان و گووتی: بابا خو نیوه چاو و عه قلتان هه یه نه وه تهرمه تهرمی نافرته و نافرته یکی به ساندا چوو، تیگه شتی یان نا! کارگوزاره که گووتی: زوری له سهر مه پو نه وه مه یتی کور په که ی تویه...! تو له لادیوه هاتووی ناگات له دنیا نیه، نیستا لی ره به هو ی پیشکه وتنی زانست و نامیره کان ژن ده که نه به پیاو! لاو ده که نه به پیریژن! کابار دهستی کرد به له خودان: نای کویر بم پوله ی شیرینی خوم نه ناسییه وه... تهرمی پیریژنه که یان خسته سهر ((دهسته به ره)) و بردیانه دهری، کابراش به دوا یاندا...

لاویک له مردو وه کان گووتی: خوزگه منیش لادییه کم لی پیدا ده بو، قیر و سیا ده یکردم به دایکی، به خه سوی، به س لی ره بزگاری کرد بام...

می شه که رانه گیان: دوا ی نه وه به دوو پوژ کور ی کابرا ی لادیییان برد بو هه لدرین، دکتوره کان هه رچی کردیان هوکاری مردنه که یان نه زانی به لام له راپورته که یان نوسیپوویان: پیمان سه یره نه وه لاوه به و هه موو چه رمه سه رییه ی ژیان چون گه یشته ته ته منی بیست سالی.

برای خوشه‌ویستم می‌شه که‌رانه: لی‌ره راپۆرت وەك لای ئیوه نانوسن...!
(پۆیی و هەرگیز جیتی پەر نابیتەوه)) بە‌لکو دە‌نوسن: بە‌هۆی میکروپ و
قایرۆسه‌وه گیانی له‌ دەست داوه... یان بە‌هۆی له‌ کار که‌وتنی یه‌کی‌ک
له‌ ئە‌ندامه‌کانی له‌شییه‌وه، می‌شه‌که‌رانه‌ی هاو‌پیتی د‌ل‌سۆزم، ئە‌گەر مردنی
من بە‌ شیوه‌یه‌کی یاسایی را‌گه‌یه‌ندرا تابلۆیه‌کم بۆ هه‌ل‌واسه و له‌سه‌ری
بنوسه: هاو‌پیتی کۆچ کردووم، شاعیری مردووی بی‌ می‌شک مردووه پیتی
وايه زیندووه، کۆچی دوا‌یی کردووه...

هەر بژی به‌ شادی...

می‌شه که‌رانه‌ی هاو‌پیم... که‌ری تۆپیو

((نامەى پانزەھەم))

ئازىزەكەم مېشە كەرەنە لە دوايىدا ئەو ئاۋاتەم ھاتە دى و پۇرۇڭ
بىردىيانم بۇ پزىشكى ياسايسى، ئەو شويىنە ۋەك قەساب خانە و شويىنى
سەرپرېنى مريشك وايە. لە پىشدا مردوۋەكە دەبەن بۇ ھۇلىك كە لە سەر
شيۋەى ((فرىزەر)) دا دروست كراۋە، بۇ ئەۋەى مردوۋەكان ھەتا نۆبەى
ھەلدېرىن و پارچە پارچە كىردىيان دىت لەو ((فرىزەر)) دا يېمىنەنەۋە و
بۆگەن نەكەن... ھەر كە لە نيۋان مردوۋەكاندا دىرېژيان كىردم پىنج شەش
كەس خۇيان بە ژوورېدا كىرد لە ئەنجامى گەفت و گۆ و قسەكانىيان زانىم
كە ئەوانە پزىشكى ياسايسى و كارگوزارى ئەو شويىنەن، چەند بىرپارىكىيان
دا و چوونە دەرى. لام وابى سى شەو و سى پۇرۇم لەو شويىنەدا
پاىۋارد. لەۋى زوۋ زوۋ ئەو جۆرە ميوانەمان دەھات كە بە دواى يەكك
لە ئەندامى بىنەمالەكەيان يان خىزمىكىياندا دەگەرەن...

بە تايىبەتى ئەوانەى كە كەس و كاريان ون بوبون... ئەو ميوانە زۇر بە
دېقەت سەيرى مردوۋەكان دەكەن! ھەر كاتىك يەكك كەسىكى خۇى
ناسىيەۋە خىرا پاپۇرتىكى بۇ پىر دەكەنەۋە و مردوۋەكەيان
دەدەنەۋە. ئەۋەندەى نەماۋو تەرمەكەى من بدەنە پياۋىك كە ماۋەى
چوار مانگ بوۋ ژنەكەى لە دەستى ھەلھاتبوۋ. دوۋ مىندالىشى بەسەردا

بەجىيەشتىبوو... بەلەم باش بوو لە لىستەكەدا بەرامبەر ناوى من لە خانەى رەگەز نوسرابوو((نۆر))، دەوام ئەوەندەى نەمابوو تەواو بى كە لاويك خۆى بە ھۆلەكەدا كرد، ھەولئى ئەوئى بوو كە تەرمى بىزايەكەى بدۆزىتەو بەستە زمانە لە شارىكى زۆر دوورەو ھاتبوو، دواى گەرانىكى زۆر كە نەيتوانى مەيتى برازا نازدارەكەى بناسىتەو بە ئاومىدى بەرەو دەرگای ھۆلەكە پۆشت، بەلەم كاتى نەيتوانى دەرگا كە بكا تەو. دەستى كرد بە لىدانى دەرگا و بە ھەموو ھىزى خۆى ھاوارى دەركد: تەكايە لە ژوورەو بەجى ماوم... ابەلەم كەلكى نەبوو،... كە زانى ھىچ چارىكى نىيە ھەستى لە خۆى بىيە راستى لاويكى ئازا و بە جەرگ بوو... لە ناو ئەو ھەموو مردوانە، پلەى گەرمى ھۆلەكەش پانزە پلە لە ژىر سەفرەو ھە. تا بەيانى يان دەمرى، يان شىت دەبى!

دەستى كرد بە جگەرە كىشان تۆزى پاما و بىرىكردەو، سىمى ناو پاكەتە جگەرەكەى دەرھىنا وەك و كلىل كردى بە شويىنىكى ناو دەرگای سارد. كەرەكە و يەك راست كۆژايەو، ناوا خۆى لە مردن پىزگار كرد... بەيانى كاتىك يەكەك لە پاسەوانەكان دەرگای ھۆلەكەى كردەو دىتى كەسىكى زىندوو لەبەردەمى وەستاو، ھەتا ھىزى تىدا بوو ھاوارى كرد و دەرپەرى، لاوھەكەش بە دوايدا پايكرد: كۆرە رامەكە، مەترسە من زىندووم، كۆرە وەرە من دويىنى شەو بەھەلەى تۆ لە ناو مردواندا پۆژم كردۆتەو، كاكە وەرە دەرگای ھۆلەكە داخەو، ئىمەى مردووش مردىن ئەوەندە پىيان پىيەكەن... بەلئى مەشە كەرەنەى بەرپۆز:

لەو خەستەخانەییە زۆر بە خوۆشی پامان دەبۆارد. بەلام بە داخەوێ لێرە
 جێت خاڵییە، خۆزگە لێرەش لەگەڵم دەبووی تا پێکەوێ کاتیکی
 خوۆشمان لەگەڵ ئەو مردووێ بەسەر دەبرد...
 بە راستی ئەو سی پۆرژە تەمەم لە مردن کرد... خۆزگە لەوێش بەسەرھاتی
 یەك بە یەکی مردووێ کەم دەزانی....
 پەیمان بێ لەمەو لاش ھەر پروداویکی ئاوا خوۆشم بینی لە نامە
 دواییمدا بۆت بنوسم ئەو میژێ کەرانە ی خوێن مژ
 سلاو و خوۆشەوێستیم بۆ بەرێزت

برای مردووت

((کەری تۆپیو))

((نامەى شانزەھەم))

((جۈلەكەبەك لە تەمەنى ھەشتا و چوار سالېدا منالى بوو))

مېشە كەرەنەى خۆشەويست:

ئىرەيىم پى مەبەكە مردووم باوەرت بى مردنېش بەشى خۆى كېشەى
ھەيە، زىندووەكان كېشەكانيان بە ھەرا و ھۆريا و قىژە قىژ چارەسەر
دەكەن، بەلام مردووەكان بە بى دەنگى بە پوژ زۆر نىگەرەنېن لەبەر ژاوە
ژاوە و جۈلەى مەرقەكان بەلام كاتى شەو دادى و بېدەنگى بالى بەسەر
شاردا دەكېشى، ئارام دەبېنەو و دەحەسېنەو، بۆيە پېمان خۆشەكە
ھەمېشە ھەر شەو بى...

مردووەكان ھەموو شەوى تا بەيانى لەگەل يەكتى گەفت و
گۆيانە بەسەرھاتى تال و شېرىنى خۇيان بۇ يەكتى
دەگېرنەو، پىرېژنىكى زۆر بە تەمەن كە لەبەر پىرى دەمارەكانى سەر
دەستى و لا مىلى ھەموو شىن بېونەو، دەتگوت پەنگى زى و
پروبارەكانن لەسەر نەخشەى وولاتەكان كېشراون... بۇ تەنھا جارىك
بەشدارى ئىمە يەنەكرد. تەنەتەن مەن چەند جارىك لە بارەى مردنېيەو
پرسىارم لى كرد. بەلام ئەو بە ھېچ جۆرىك وەلامى منى
نەدايەو. دەتگوت تەنھا ئەو بە راستى مردووە. ئىوارەيەكى پوژى

شەممە مردوھەكى تازەيان ھىنا بۇ ھۆلەكە پىرىژن نەو مردوھى ناسىيەو،خىرا لىي نزيك بۆو و لىي پىرسىئاي((ئەفرايىم))ئەو توشيان ھىنا بۇ ئىرە؟ئەفرايىم پىاوئىكى جولەكە بوو كە لەسەرتاسەرى ولات كەس لەو دەولەمەندتر نەبوو،خىرا لە پىرىژن نزيك بۆو و ناسىيەو زانى ئەو ھاوسەرى پىاوئىكى دراوسىي بوو كە بىست سال پىش ئىستا كۆچى دوايى كردبوو،بە حال بىرى مابوو...

ئاي مېشە كەرانه:وەك دەئىن سامانى پىاوى دەولەمەند چەنەى ھەژار شل دەكات.بۆيە كەوتمە چەنە بازى:باشە ئەگەر ئەو پىرىژنە دراوسىي ئەو پىاوە دەولەمەندە بوو،دىارە ئەوئىش خاوەن سامان بوو؟ئەى بۇ تا ئىستا لىرە كەوتوتەو.پىرىژنەكە گووتى:پۆلە گيان ئەوئەندە لە شت ھەل مەدەرى،ئەو ئەفرايىمە لە گەرەترىن قىلا لە ناو باغىكى زۆر جوان و فراوان بە تاقى تەنيا دەژيا،تەنانەت كارەكەرىشى نەبوو.ئەفرايىم خرمى زۆرى ھەبوون،مانگى دوو سى جار دەھاتنە سەردانى،لە مالهەكى شەپ بوو لە نىوان كچى خزمەكانى لەسەر ئەوھى كى جلەكانى بۇ بشوا ،كى جلەكانى بۇ ئوتو بكات،ھىندى مالىيان پاك دەكردەو،ژنەكانىش خواردنيان ئامادە دەكرد.ھەموو بىريان لەو دەكردەو كە ((ئەفرايىم)) مرد باشتىن مىرات بۇ دلسۆزترىن خزم دادەنى...بۆيە ھەموو خزمەكانى چاوەرپىي مردنى ئەفرايىم بوون...بەئى ھەموويان چاوەرپى ئەو پۆژە خوئشە بوون.دواى چەند پۆژىك لە مردنى ((ئەفرايىم)) مردوئىكيان ھىنا كە بە پرووداوى ئوتومبىل گيانى لە دەست دابوو.

پیریژن و ئەفرایمی زۆر باش دەناسی. دواى چاك و چۆنیهكى گهرم ئەفرایم داواى لى کرد كه به سه رهاتى دواى مردنى خوى بۆ بگيریتتهوه، بۆ ئەوهى بزانی كامه له خزمهكانى دلسۆزى بووه و كامه لهوان به دل بۆى گریاهه، كابراش دەستى پى کرد: گهرم دیاره كه به پیرتان خزم و كهسیكى زۆر هه بوون و هه میشه سهریان لى داوى، ئای كاك ئەفرایم وهك ده لىن: كۆ به كۆ ناگات، به لام ئادهمى به ئادهمى هه دهگات... گهرم منیش دواى سى پۆژ له مردنى تۆ مردم، ئەوه تا له شوینه بى نازه به یهك گهیشتن... ئەو به یانییهى كه به پیرت كۆچى دراییت کرد. یهكێك له خزمهكانت هات بۆ سهردانت. دواى له دهركادان و زهنگ لیدانیكى زۆر كردى به گریان و لهخۆدان، ئەوهندهى نهبرد هیندى دانیشتوانى شارێك خزم و كهسى تۆ له بهر مالهكەت كۆ بوونهوه و وهك پۆژى ههشرى لى هات. منیش ههلمدايه: جا هۆى چى بوو ئەو هه موو خهلكه لهوى كۆبوونهوه؟ مردوه تازكه كه به مهرايهوه گووتى: دیاره تۆ مسته ((ئەفرایم)) ناناسى كه چهند پیاویكى دل گهره و بهخشنده بوو، چهندین رهوشتى بهرزى مروڤایهتى ترى تیدا بوون. ئەفرایم گووتى: ئەى دواى! گهرم دواى پۆلیس ئاگادار کرایهوه له گهل پزیشكى دادوهرى هاتن و دهركای مالى ئیوهیان شكاند. له نیوان خزمهكانت بوو به مشت و مپ، یهكێك دهیگوت خوى كوشتووه، یهكێك دهیگوت دهك كویر بم دهрман داو كراوه، دووان دهیانگوت كوژراوه دواى بۆ ئەوهى پۆلیسهكان توشى لیپرسینهوه نهبن تویان رهوانهى پزیشكى دادوهرى کرد.

میشە کەرانی ئازیز: بۆ ئەوەی بزانیت کە مەزگە چاک و بەخشندە لە قیامەتیش سەر فرازە. هەر خیرا دەستدەیک پزیشک و کارگوزار هاتن. ئەفرایمیان برد بۆ هەلدەین، دواى دوو کاترەمێر هینایانەوه. من زۆر زوو تەبیبی ئەوەم کرد کە ورگی زۆر ناوسا بوو. ئەوەندەى پى ئەچوو کە خەلکیکی زۆر پزەنە ناو هۆلەکە و تەرمی ئەفرایمیان برد بۆ کەنيسە بۆ جى به جى کردنى پێو پەسمى بە خاک سپاردنى. دیار بوو کە پزیشکەکان هۆی مردنەکەیان دیاری کردبوو.

میشە کەرانی خۆشەویست: چاک گوی بگرە، دیار بوو لە کەنيسە پرووداویکی زۆر سەیر پرووی دابوو کە پێشتر پرووداوی لەو جۆرە نەدیتراوە نەکەسیش بیستویەتی... بەلام نێمەى مردوو چۆن درێژەى ئەو بەسەر هاتە بزانین؟ خوا و راستان دواى ماوهیەک تەرمی ئەفرایمیان هینایەوه بۆ هۆلەکە. نێمە نەماندەتوانی بیجگە لە دەم و چاوی ئەفرایم هیچ شۆینیکی ئەفرایم ببینن، چونکە بە پارچەیهکی پەشى گەورە هەموو گیانی داپۆشرا بوو. دواى ئەوەى کە لە نیوان خزمەکانی بوو بە هەرا و هەرا، ئەفرایم هاواری کرد: وەك فەرمانى سەربازى پى دابن هەموو بێدەنگ بوون... گویتان لى بى با من نەینى ئەو کارەتان پى بلیم: کاتیک منیان برده هۆلى هەلدەین لەسەر میزیک درێژیان کردم، بە دوو سى پزیشک دەستیان کرد بە هەلدەینی ورگم، لەو کاتەدا ئافەرەتیکی مردوویان هینا، لە تەنیششت من دایان نا، دکتۆرەکان دەستیان کرد بە هەلدەینی ورگی ئەویش کە دوو مندالی مردوو لە سکی دابوون کە یەكەم منالیان دەر هینا خستیانە سەر ورگی من، لەبەر ئەوەى منیش ورگم هەلدرا بوو منالەکە کەوتە ناو سکەمەوه و دوریانمەوه بە بى

نەۋەي دىكتورەكان بەۋ كاردى بزانى. دىۋايى وركى باغرى تەكەيان دىۋورىيەۋە
يەككىك لى دىكتورەكان تىۋورە بوۋ: مەن بە دەستى خوم دىۋ مىندالەم لى سىكى
ژنە مىردىۋەكە دىرمىنا چۈن ھەر يەك مىنال ماۋە....
بەلى مىشە كەرەنە: كاتىك مىستەر ئەفرام ئەۋ بەسەرھاتەي بۇ خىزمەكانى
دەگىزايەۋە ھەمىۋ بە بىدەنگى بەرامبەرى ۋەستابوۋن، دەتگوت
ھەناسەيان لى بەردا نەماۋە... دىۋبارە دەستى پىي كىردەۋە: كاتىك
خاقانەكە لى كەنىسە ئاۋى بە دەم ۋ چاۋمدا دەكرىد ۋ پاكى
دەكرىدەۋە، دەستى كەۋتە سەر سىكم ۋ ھەمىۋ تەقەلەكان ھەل ۋەشانەۋە
ۋ مىندالەكە لى سىكم ھاتە دەرى.

يەككىك لى خىزمەكانى گوتى: كۆيىر بىم بۆت ئەگەر مىندالەكەش مايا بۇ
ئىمە ھەر باش بوۋ. خىزمىكى كەي كە پىش مىن پراۋەستا بوۋ پىۋى
تىكرىد، بە تىۋرەيىۋە پىي گوت: سەگى سەگىباب ۋس بە با نەكىشەم بە
دەمتا ئەگەر ئەۋ ھەتىۋە نەمىردىبا بۇ كەسمان لى مىراتى ئەفرام سەلكە
پىيازىكىمان پىي دەبرا...

مىشە كەرەنەي ھاۋرپىم:

چاۋت لىيە لىرە شتى چۈن پىۋ دەدات، ھەر چەند لى ئاۋ زىندىۋەكاندا
شتى سەير دەبىنىن بەلام لى ئاۋ مىردىۋەكاندا شتى سەيرتر....
ھەرچەندە ژيان بەلى ژيان لى خەيال خىراترە بەلام ھەتا ئىستا نازانم
مىردن لى سەسەر خۆيى ۋ خىزايەكەي چۈنە...

ھەرىژى بە خۆشى مىشە كەرەنەي بەختەۋەر

برات

كەرى تۆپىۋ....

((نامەى حەقدەھەم))

میشە كەرەنەى پەزا سوڭ: لىرە ھىچ كەس بايەخ بە من ئادا، ھەر وەك لە
بىريان چوبىتتەو وە...چۆن تا لە ژيانىشدا بووم كەس منى لە بىر
نەبوو. خۆ لىرە كەس دەنگى مردوو نابىستى... ھەزار جار ھاوار
كە: نەو، تام لىرەم، بۆ خاترى خوا ئاوپرىكم لى بىدەنەو، كەس نىيە
وەلامت بداتەو... ھەرچەندە من تا ئىستاش لە مردن بىزار نىم چونە
ھىچ جىاوازيەكى نىيە لەگەل پوژگارەكانى ژيانمدا... بەلى چاوەكەم با
بمرى، دەزانى ئىمە زۆر پىش ئەو، بمرىن مردووين... يان پىش ئەو،
بمانەوى بمرىن لە ناوختدا دەمرىن. ئەو، تا پىش تاويك تەرمى
كوپىكيان ھىناو، ناوى ((شەوگەت)) ە بە دەم ھەنسك و گريانەو،
بەسەرھاتى خۆى دەگىرپتەو، ئەگەر دلت بەرد بى بۆى دەبى بە
ئاو... يەكەك لە مردووەكان بە چاوى پر گريانەو لى پىرسى: كاكە بە
چى مردووى؟ بە دەم نوزە و ئالەو، ھاوارى كرد: تۆلە بەلى تۆلە جەرگى
بنەمالەكەمى برى... چەند پوژىك پىش ئىستا بەسەرھاتىكم بەسەرھات
كە ھەرگىز بە خەيانمدا نەدەھات... بۆ تۆ كەسىكت
كوشتبوو: نەخىر... چەند سالىك پىش ئىستا كورە مامىكم لەگەل كورپى
پىاويكى دەولەمەندى بە دەستەلات بوون بە ھاوپى گيانى بە گيانى

يەككىرى ھەرچەند باوكم و مامەكانم ھاواريان كرد: پۇلە ئەوانە
كەسانىكى دەولەمەند و بەھىزن، ئىمە خەلكى كاسب و فەقىرى مالى
خۇمانىن، ئىمە و ئەوانيان نەگووتوو... بەلام ئەو كوپەى ئامۇزام قسەى
باوكم و مامەكانمى بە گویدا نەچو، لە كۇتايىدا بە ھەردووكيان ھەزىان
لە كچىك كرد. ئامۇزايەكەم بە دزىيەو كوپى كابراى دەولەمەندى
كوشتىبوو... كە پروداو كە ئاشكرا بوو، باوكم زورى ھەولدا كە
مەسلەھەت بىكات بەلام ئەوان بە ھىچ شتىك رازى نەبوون... ھەر دەيان
گووت خوین رشتن بە خوین رشتن چارەسەر دەكرىت... نىوہ شەويك
دايان بەسەر مالى مامدا خوۋى و كوپەكەيان كوشت... بەوہش وازيان
نەھىنا، بىريارى بنە بىر كردنى بنەمالەى ئىمەياندا، وردە وردە لىيان
دەكوشتىن تا باوكم و دوومامى كەم و چوار ئامۇزاي كەيان
كوشتىم... پۇژىك كەمىنىكىيان بۇ من دانا گولەيەك بەر قۇلم كەوت، خوا
پاراستمى و نەمردم. ناچار دايكم بە دزىيەو ناردمى بۇ مالى خالەكانم بۇ
گوندىكى يەكجار دوور. كە ناوى سەربازىم ھاتەو ھەر لەمالى
خالەكانمەوہ چووم بۇ خزمەتى سەربازى، ئەو كاتەى سەربازىم تەواو
كرد. دايكم ھات بۇ لام بىرى پارەى بۇ ھىنا بووم گووتى: پۇلە بۇ خۇت بىرۇ
بۇ ئەستەمبول، ناوى خۇت بگۆرە و دەست بگە بە كار و كاسبى و ژنىك
بىنە، دواىى منىش دىم بۇ لاتان و ھەر خزمەتى خۇت و مال و مندالت
دەكەم. بۇ ئەوہى ئەو دوژمنانە نەت ناسنەوہ و زەفەرت پىي نەبەن، پۇلە
كزەى جەرگم. ھىچ رىنگە چارەيەكى كەمان نىيە. لەسەر داواى دايكم خۇم
پىنچايەوہ، ئەستەمبول بگرە ھاتم... لە دى لەگەل خاوەنى ميوان خانەيەك
رىك كەوتم كە شەو تا بەيانى ئىش و كارى ميوان خانە راپەپرەنم بەو

مەرجهى من كرى نەدەم و نەویش مانگانە نەدا بە من بەو شیوەیە
 شوینی نوستنم دابین کرد. بە پوژیش کریکاریم دەکردلە ژوریک لەگەل
 مەسعود ناویک دەخەوتم کریی چوار مانگی خاوەنی ئوتیلەکە قەرزار
 بوو. شەویک ھاتمەو ھەوالی مردنی مەسعودیان دامی زۆرم پی ناخۆش
 بوو، کابرا گەردەنی مەسعودی ئازا کرد بەلام دەیویست ناسنامەکەى
 بفروشیت لە بری قەرزەکانی. ئەو ھەو ھەلیک بوو
 ھەلکەوت. ناسنامەى مەسعودم لی کری ناسنامەکەى خۆم و ھیندیك
 پارەم دا پینی. ئیتەر لەمەولا من ((شەوکەت حسین)) نیم بگرە ((مەسعود
 کەریم ئۆغلۆ)) م... لەمەولا باوکی دوژمنەکانیشم من
 ناناسنەو. ئوتیلەکەم بەجی ھیشت، بپیارمداھەرگز بە لای ئەو ئوتیلەدا
 نەچمەو. ئای ئەو نەگبەتەى کە ناسنامەى من دەکپیت ئەگەر پوژیک
 بکەویتە دەست دوژمنەکانم دەم و دەست لەت و پەتی دەکەن... بە ھەر
 حال ئیستا من کەسیکی تازەم ناوم ((مەسعود)) شەوکەت حسین ھەر
 ناناسم. لەبەرئەوێ شوینی نوستنم لە کیس چوو، وەردەورە پارەکانم
 پروویان لە گزی دەکرد، ناچار دەستیك نوینم کری شەوانە لە باغی
 گشتی دەخەوتم. بە پوژیش ھەر لە نزیک جیی نوستنەکەم بویاغچی
 بووم. پوژیک پیلۆم بۆ کابرایەك بویاغ دەکرد. پوژنامەییەکی بە دەستەو
 بوو، سەرم ھەلپری لە لاپەرەى دواو نوسابوو... دوینى شەو ھاوڵاتییهك
 بە ناوی ((شەوکەت حسین)) خەلکی گوندی ئەسکەلیب کوژراو ھا
 ئیستاش پولیس خەریکی لیکۆلینەو. ئەو کاتەدا زۆر دلشاد بووم و
 زۆریش غەمبار بووم. جا چۆن مەوۆ لە یەك کاتدا دلشاد و غەمبار
 دەبی؟ بەلی من وابوو. دلشاد بووم لەبەرئەوێ پزگارم بوو لە

دوژمنه كانم، غه مبار بووم له بهرئه وهی هه والی مردنی خۆم له پوژنامه دا
 خوینده وه. نازانم چهند شهو بوو له باغی گشتیدا دهخه وتم... به یانییهك
 زوو له سهر سهنده ئییهكی باغهكه پاكشا بووم، ئه وهندهم زانی به سهدان
 خهك له ههر چوار لاره پژانه ناو گوڤه پانی بهردهمی باغهكه، بوو به ههرا
 و تيك هه لدانیک ههر مه پرسه. به شهش جهوت كهس هیزشیان دهكرده
 سهر یهك دووانیک تا بیهووشیان دهكردن تییان هه لدهدان. سی چواریک
 په لاماری منیان دا هاواریان كرد: بالی راستی یان چهپ؟ منیش
 گووتم: خهكی میراوام، گوتیان: كه رباب كهس پیی گووتوی خهكی
 کوئی...؟ خیرا پیمان بلی بالی راستی یان چهپ؟ منیش له بهرئه وهی
 ناسنامه ی كه سیکی كهم پییه له ترسا گووتم: نازانم...! په لاماریان دام و
 لیدانیکیان لی دام كافر له مالت نا ئومید بی. وایان لی كردم خۆم به
 پیوه نه دهگرت. وهك تایه ی ژیر عه ره بانه كه ولاغ رایکیشی تل
 ده بوومه وه و ئه ملا و ئه ولام دهكرده. هاواریان دهكرده: دوو ماكه ری وهك تو
 ولاتی ئیمه یان ویران كردووه هینده ی بارگیرك دهبی، ده لی نازانم بالی
 راست و چهپ چییه... كه به جیانه ئیستم، ئه وهنده ی كه ویران
 بووم، به وهی كه ئه و خهك كه به سه رمندا رایان دهكرده نه مده توانی
 هه ستمه وه و پاكهم... هیشتا به ته واوی هه لئه ستا بوومه وه كه كو مه ئیکی
 كه گه یشتنه سه رم. خیرا بیلی راستی یان چهپ؟ له دلی خۆمدا گووتم با
 یه کیکیان بلیم، گووتم: له سایه ی خواوه بالی راستم. له قسه كه م
 نه بوومه وه كه له دواوه شه قیکی وایان تی هه لدام. وهك گۆله له دهستی
 پیریزن بكه ویته خواری تل بوومه وه و چوار مه تر ئه ولاتر خۆم
 گرته وه... بهر چاوم تاریك بوو، كه چاوم هه له ئیناهیه وه یه كيك به تیلاوه له

سەر سەرم وەستابوو. گووتی: گویدریژ راستی یان چەپ؟ وامزانی ھەر
 ئەوانەى پێشووون گووتە: لە خوا بە زیاد بێ چەپم. تىلای ھەلپى كە لىم
 دا، باش بوو يەكێكىيان گووتى: وازى لى بىنن پى دەچى شەقى چاكى
 خواردبى، خۆتانى پێو ھىلاك مەكەن، تۆزىكى كە بۆ خۆى دەمرى... ھەر
 ئەوانە پەلامارى دوانى كەيان دا، خىرا چەپ يان راست ھىشتا وەلام لە
 دەميان نەھاتبۆ دەرى كە دەم و لوتيان پەر كردن لە خوین. بە راستى
 سەیرە...! مرۆڤ لە كاتى تەنگانەدا ھىزىكى بەرگرى گەورەى لەلا
 دروست دەبى كە بەرگەى شتى لە ئاسن و پۆلاش پەقەر
 دەگرى... ئەوانەى بە لای مندا دەھاتن، وایان دەزانى كە مردووم بۆیە
 وازيان لە من ھىنا... يەكێك بە لای مندا رايكرد بانگیان كرد نەپۆى كۆپە
 وەرە... چەپى يان راست؟ شوکور بۆ خوا چەپم... زۆر باشە لە خۆمانە
 كوتايان ئەمما كوتايان... ھەتا نيوەپۆ ھەر خەلك بوو يەكتريان
 دەگرت، وەرە راستى يان چەپ؟ من بە چاوى خۆم نەمدى ھىچ كەس لە
 تىلا و شەق پزگارى بى دەيگوت چەپم تىيان ھەلەدا دەيگوت راستم
 ھەر دەيخوارد، خوینىكى زۆرم لەبەر پۆیى بووبەرچاوم تاريك بوو، ناگام
 لە خۆم نەما... كە چاوم كردەو لە ئۆتۆمبىلى پۆليس دابووم، تەنانەت
 زمانىشم نەدەگەرا. نەك ھەر من بە دەيان برىنداريان ھىناوو بۆ
 خەستەخانە، لە ژێر چاودىرى پۆليس پەوانەى قاوشى خەستەخانە
 كراين، چەند كەسىك ھاتنە سەر سەرم، يەكێكىيان گووتى: ئەو ھەش بەرن
 مردووە، توانای جوڵە و قسە كردنم نەماوو تا پىيان بلىم: بۆ خاترى
 خوا مەمبەن، نەمردووم... ئەفسەرىك ھاواری كرد: خىرا ناوى
 مردووەكان. جا ناوى مردووەكان بۆچى تۆماركەين؟ تا توشى

لېږسىنەنە نەبىن... لە دلى خۇمدا گووتم: نەمېرۇ بە بەرچاوى دەولەتەوہ
 بە دەيان کەسى زىندووى بى تاوانيان کوشت هېچ لە گۆرۈ نەبوو. ديارە
 لېرە لەسەر مردووەکان زياتر لە خەلک دەپرسنەوہ... دکتۆرىک ھاتە
 سەر سەرم: بانگى کرد: ئەوہيان ماوہ، ئاھىک لە دلم گەرا، پاسەوانەکە
 گووتى: وەرەن بېبەن بۇ مەيتخانە، دواى تۆزىکى کە لەوى گيانى
 دەردەچى! اکەى ئەو مانە ئەو کۆرە ماوہ! ناسنامەکەيان لەگىرفانم
 دەرھىنا، کام ناسنامە! ھى مسعود کریم ئۇغلۇ، تا ناوم لە لیستی
 مردووەکان تۆمار کەن... لەگەل چەند مردوویکى تر فریانداینە
 ساردخانەوہ. بە ھوى ساردى شوینەکەوہ وردە وردە ھاتمەوہ سەر
 حال، ھەستامەوہ سەر پى، بۆنىکى یەكجار ناخۆش پەرىشانى
 کردبووم. بە ھەر حالیک بوو شوشەى یەكک لە پەنجەرەکانم
 شکاند، بەسەر دیواری خەستەخانە وەك بروسکە بۆى دەرچووم
 دەتگوت ئەوہ من نەبووم ئەو ھەموو شەق و تیھەلدانەم خواردوہ. چەند
 کۆلان ئەولاتر خۆم کرد بە چایخانە یەكدا. ھىشتا چایەکەى بەردەم
 نەخواردبوو کە کۆمەلێک پۆلیس خویان کرد بە ژوورى
 چایخانەکەدا. دەست ھەلپەن کەس نەجولى...! لاچاویکم دایە ئەوانەى
 تەنیشتم، ھەمووویان وەك گەلای پایزى دەم پەشەبا دەلەرزىن، من
 ھەرچەندە ھىزى لە رزىنىشم نەبوو ناچار دەستم کرد بە
 لەرزىن، دەستیان کرد بە پشکنینى خەلکەکە، لە سایەى خواوہ من نە
 دەمانچە و نە خەنجەر و نە چەقۆم پى نەبوو... تەنانەت
 دەرزییەکیش... پۆلیسیک پى گووتم: ھا خویرى ئەو شوین برىنانە چىن
 بە سەر و چاوتەوہ! پىش ئەوہى دەم بکەمەوہ ئەوہى تەنیشتى

گووتى: پىناسنامەكەت خو ناكرى بلىم له فلانه خەستەخانەيە كە
 لىوھى ھەلھاتوم. گووتم: گەورەم لىم ونبوو، فرىيان دامە ناو نۆتۆمبىلى
 پۆلىسەوھ كە پر بوو لە خەلكى سەر و گوى شكاو. برديانين بو
 بەرپۆبەرايەتى ئاسايش لەوى وەك ئاژەل لە ژىر زەمىنيكيان كردين... تا
 سى پۆژ لىيان نەپرسىنەوھ. لەوى نان و ئاويكيان دەداينى، ھەر چۆنيك
 بى لە مەيتخانە چاكر بوو. ئەوانەى لەوى پارەيان پى بوو حالىيان باش
 بوو، خواردن و جگەرە و تەنانەت پۆژنامەشيان بو دەھات. لەيەكى لەو
 پۆژنامانە خویندمەوھ نوسرابوو: ئەو تاوانبارەى كە شەوكەت حوسىن
 ى كوشتووھ پىناسەى خوى بەجىھىشتووھ، ئىستا بەپىناسەس
 كوژراوھكە دەگەپى...! كەواتە دەبى من خۆم خۆم كوشتبى. دواى سى
 پۆژ بانگيان كردم، دوو پۆلىس قۆليان گرتم و بو سەرەوھيان بردم
 برديانمە ھۆلىكى گەورە، چەند كەسىك دانىشتبوون ديار بوو كە ئەوانە
 دادوھرن، يەكيكيان لى پرسیم: ناوت چىيە؟ خو ناكرى ناوى
 راستەقىنەى خۆم بلىم كە ((شەوكەت حسين)) ە لە دادگا ناوى بە
 كوژراو تۆمار كراوھ. گووتم ناوم (⊗) (مەسعود كەرىمە) خەلكى
 كوئى؟ گەورەم خەلكى مەسعودىەم... يەكيك لە دادوھرەكان گووتى: ئەو
 ((مەسعود كەرىمە)) يەكيكە لەو كەسانەى كە تاوانبار كراوھ بە كوشتنى
 ((شەوكەت حسين)) ئەوھش دان پىدانانى خاوەن ئوتیلەكە كە لە لای
 ئىمە تۆمار كراوھ... زۆر ترسام زانىم كە خاوەن ئوتیل و مەسعود كەرىم
 فىلىكى چۆنيان لە من كردووھ! پەنگم تىك چوو. زانىم كە بە ھىچ جورىك
 لەم داوھ پزگارم نابى... بريا ھەر لە سارد خانە بام و دواى چەند پۆژىك
 بو خۆم دەمردم، چارەم لە چارەى پۆلىس و ئەو ژيانە پر ئىش و نازارە

دەبۇۋە. دىسان لىي پىرسىمەۋە: تۇلەگەل شەۋكەت حسين لە يەك ژوردا
 بوون؟ يان نا؟ بەلى گەۋرەم بەيەكەۋە بوين... ئەي لەسەر چى
 كوشتت؟ بىلى ئەۋ پىاۋەت بۇ كوشت؟ ھاۋارم كرد: من نەم
 كوشتوۋە، بەخۇا من پىاۋ كوژ نىم... ئەي ئەگەر نەت كوشتوۋە بۇچى
 ھەمان شەۋ ئوتىلەكەت بەجىيەشت؟

باشە دەكرى پىاۋ خۇي خۇي كوشتىي و لەبەر دەمى دادگاش
 ۋەستابى؟ دادۋەر بانگى كرد: خىرا تاۋانبارەكانى كەش يەك يەك بانگ
 كەن. لە پىشدا مىدالىكى تەمەن پانزە سالىان بانگ كرد، دىار بوو
 ئەۋەندەيان لى دادۋو بە پىۋە خۇي نەدەگرت. قسە بكە كوپە، گەۋرەم
 منى بانگ كرده ژوۋرەكەي خۇي كە بېرى پارەم بە قەرز بداتى، كە چوۋمە
 ژوۋرەۋە داۋاي لى كردم جەكەنم، لەبەرئەۋەي من لەۋ جۆرە
 كەسانە نەبووم لە ژوۋرەكەي ھاتمە دەرى و ئوتىلەكەم
 بەجىيەشت. دوۋەم تاۋانبار كە ھىنايان پىاۋىكى يەكجار پەزا گران
 بوو، دىار بوو بە لىدان ھەلا ھەلايان كردبوو: من چوۋم بۇ ژوۋرەكەي تا
 ئەۋ بېر پارەيەي كە لىم قەرز كردبوو پىي بدەمەۋە، تەنانەت لە
 ژوۋرەكەشى دانەنىشتەم كە من ھاتمە دەرى ئەۋ زپ و زىندوۋ بوو... لە
 دادگا ھەموو گرانا يىيەكيان خستە سەر من، شەۋ تا بەياني ھەلۋاسىن و
 داركارى، بە پۇژىش لىكۆلىنەۋە... تا شەۋىكيان لە ژىر لىدانىك كە
 نەمتوانى خۇمى بۇ پارگرم، ھاۋارم كرد: بەلى من كوشتەم، بەخۇا من
 كوشتەم... خىرا پۇلىسىنك پايكرده لاي چوار تاۋانبارەكەي كە و مژدەي
 پى دان، كە لە تاۋانىكى گەۋرە پزگارىيان بوو، تاۋانبار مەسعود كەرىم
 دانى بە تاۋانەكەيدا نا كە ((شەۋكەت حسين)) ي بى تاۋانى

كوشتووه. يه كيك له دادوهره كان گووتی: چاوتان لییه؟ هه موویان یه كه م
 جار ده لئین: نازانم، ناگادار نیم، به خوا من نه مكوشتووه... كوتهك ده زانی
 قوناغ له كوییه: پییان گووتم: بزانی چ تاوانیكي تری لهو جوړه ت
 كردووه: گووتم: گه وره م سهریشتم بړی درو ناكه م، له سهره تاوه هه تا
 كوټایی به سهرهاتی خوځم بۇ دادوهره كان گيړایه وه... به لئى نه وهی كه
 ئیوه ده لئین كوژاوه ئه وه منم من ((شه وكهت حسين)) م كه له ترسی
 توله، سهرگه ردان و ویلى ئه و شاره گه وره و بى سهر و بهر یه بووم؟ من
 له سهر بالی راست و چهپ توشی ئه و كاره ساته بووم كه ئیستاش نازانم
 بالی راست چهپ مانای چیه... چوڼ له مه یتخانه پام كرد و گيرام، به
 دم كولى گريانه وه بهرده وام بووم له سهر گيړانه وهی به سهرهاتی
 خوځم...! سهرؤكى دادگا گووتی: ئه ی چوڼ دانت به وده دا نا كه
 كوشتوته: گه وره م: گووتم: بالی راستم تیيان هه لدام گووتم: چه پم
 داركاریيان كرد، هه تا دمگوت من نه مكوشتووه. زیاتر لیيان دده دام و له
 ناوی ساردیان هه لده كي شام. بانگی پؤلیسه كانی كرد، وهرن بیبه نه وه
 خواری، ههر كه دوو پؤلیس هاتن بمبه نه وه بۇ ژیر زه مینه كه، ملم به سهر
 شانى یه كيكيان دا لار بووه و كوټایی به ژيان هات... جاريكي كه
 هیڼایانمه وه بۇ ساردخانه، ئه مجارهیان به راستی مردم...
 میشه كه رانه: خوځ چاكت گوی له به سهرهاتی ئه و كوپره به سته زمانه
 بو... له ناو ئه و هه موو مردووانه من به دهنك هاتم: واته تۇ دوژمنه كانت
 نه یان كوشتویه وه، ئه ی كه وایه بۇ مردی: ئه و مردووهی ته نیشتم
 هه لیدایه: شینه كه سیک چه ند شه و چه ند روژ ده ناسایش تیيان
 هه لدابی ده بى لئى بپرسی: بۇ مردووی؟

بەلئى مېشە كەرانبە نازدار: دواى دوو پوژ تەرمى كوپەكەيان بىر بۇ
هەلدېرىن، داىكى كۆلۈشى ھەتا ھەتايە چاۋەپى نامەى كوپەكەيەتى...

برای مردووت

((كەرى تۆپىو))

((نامەى ھەژدەيەم))

خۆشەويستى گيانم: مېشە كەرەنە بە راستى ئەو تامەى كە لىرە لە مردنم
كردوومە ھەرگىز لە پۇژگارەكانى ژيان نەكردووه،، كە ھەر بە ناو زىندوو
بووم... تۆش ھەر لە ئىستاوہ لە ھەولى ئەوہدا بە كە سەفەرى مەرگت
ھاتە بەر، ھەتا دەتوانى لە مەيتخانە بىمىنەوہ... چونكە لىرە بە تايبەتى
شەوانە تا بلىى ئارام و بى دەنگە... شەو ھەر كە بىدەنگى بال بەسەر
مەيتخانەدا دەكىشى، مردووەكان پىيان خۆشە ھەتا دەتوانن قسە
بكەن، بۇ نمونە دويىنى شەو گەفت و گۆى نيوان مردووەكان وەك
كۆنگرەى پارتىكى سياسى لى ھات. يەكەك بە دەنگىكى گەورە
گووتى: تەكايە با يەك يەك باسى ئىش و كارەكانمان بكەين. من
ھەلمدايە: بەرپىز گيان لىرە كوا ئىش و كار، نابىنى ھەموومان بى
كارين؟ لىم تووپە بوو گووتى: گۆى درىژ لىرە نالىم، كاتىك كە زىندوو
بوين، بۇ نمونە من پزىشكى پسپۆرى گۆى و لوت بووم، ئەوہى بۆنىكى
كردبى يان شتىكى بىستبى زەكاتى نەخۆشى داوہ بە من. لە
مردوويەكى لاويان پرسى تۆ كارت چى بوو؟ من پۆلىس بووم بەلام
داخەكەم بە جوانە مەرگى سەرم نايەوہ، باوكم ھەموو تواناى خۆى
خستە گەپ تا كردمى بە پۆلىس...

مېشه كهرانه: نه وه باشه ليرېش وهكو لای نيوه هه موو جوړه كه سيك
 هه... باوه رت بى به ووشه پولييس، دار و ده مانچه و فيكه و كه له پچه
 بير كه و ته وه. به لام ليرې نهو شتانه به كار نايه... پولييسكه له سر
 قسه كاني پوشت، دواى ساليكى خزمه تم له ويستگه پولييسى كه كارم
 لىي ده كرد نوسراويكيان دامى بوى يه كيك له خهسته خانه كان، تا
 نه زمائشى سالانه بوى نه نجام بدن، نه زمائشى خويى و ميز و پيساييان
 بوى كردم. به لام به داخه وه به هوى دهر كه وتننى قايرويسى نه خوشييه كى
 كوشنده له ميزه كه مدا زورم پى سهير بوو، لاويكى وهكو من كه به لای
 خومه وه شيرم به گوى ده گرت...؟! توشى نه خوشى لهو جوړه بم. هه موو
 پوژيک هه شت دهرزيان لى دهادم، زوريه خوار دنه كانيان لى قه دهغه
 كردم، پوژ به پوژ لاواز و لاواز تر ده بووم. شوين نه ما بوو له لشى من
 نه گهر پارچه گوشتى لى نه كه نه وه و نه ينيرن بوى نازمايش، ماوهى سى
 مانگ له خهسته خانه مامه وه. پوژيک پياويك هه رايه كى گه وره لى لهو
 خهسته خانه يه دا ساز كرد... تا قى كردنه وهى خويى نه كه لى له گهل هى
 پياويكى پيردا گورا بوو نه گهر فرياي نه كه و تبتا هه نهو پوژه
 نه شته رگه رى وهره مى ميشكيان بوى ده كرد، نهو نه به سته زمانه دواى ده
 سال هاوسه رى تازه نيشانه لى دوو گيانى لى ديار كه تبوو... كه باوكم
 هات بوى لام بوم گيرايه وه... دواى به دوا داچوونى نه زمائشه كه لى
 من، دهر كه و ت كه له گهل هى پياويكى نه خوش گوراوه، باوكم به په له
 له سر خه رجي خوى منى برد بوى نه نقره، دكتور نه ما نه مبا بوى لای، له
 نه نجامى به كار هيئانى حهب و دهرزه هه له پيكا ته لى خوينم گورا
 بوو. دكتوره كان واياي دانابوو كه من ته نها چهند پوژيكي كه دهريم... به

ھۆى ھىلاكى و سەرما و سۆلە باوكم نەخۆش كەوت ھەر زوو تەمەنى
 درىژى بۇ ئىوۈ بەجىنھىشت ئىتر كەس نەما ھات و چۆى دىكتۆرەكانم پى
 بىرەم كىرەوۈ كە من لە ماوۋى ئەو نەخۆشىيەمدا بە دەيان دىكتۆر
 بوون بە ھاوپىم، دىكتۆرەكان پىگايەكى نوپىيان بۇ پارە پەيدا كىردن پەچاۋ
 كىردوۋە، ئەگەر بچى تە لاي پىسپۆرى قوپك و گۆى دەتنىرى بۇ لاي
 دىكتۆرى ددان و ئەویش بۇ لاي دىكتۆرى گورچىلە و ئەویش بۇ لاي
 پىسپۆرى دل بەو ناوۋى كە دىكتۆرەكان دلىيا بىنكە ھىچ كام لە
 ئەندامەكانى لەشت توشى نەخۆشى نەبوون. خۆم كىرد بە دەلالى
 دىكتۆرەكان... پۆژى چەند نەخۆشىكم دەبرد بۇ لاي پىزىشكە پىسپۆرەكان
 و پارەيەكى باشم لى وەرەگرتن، دىكتۆرەكانىش ئەو كارەى منيان زۆر
 پى باش بوو، ھەمىشە واپان لە نەخۆش و كەس و كارەكانيان دەگەياند
 كە با خاترى من ھەم پارەيان كەمتر لى دەسىنى، ھەم نەشتەرگەرى
 باشتريان بۇ دەكەن. يەكك لەو دىكتۆرانە بىرياريدا خوينەكەم بۇ
 بگۆرى. كە بۇ من قىرانىكى تى نەچو، چونكە لەو خوينە زىادەى
 نەخۆشەكان كە نەشتەرگەرييان بۇ دەكرا بىجگە لەوۋى كە مانگى چەند
 بوتلىكم دەفرۆشت، كەوت دانەشم بۇ گۆرىنى خوينەكەى خۆم پاشقول
 دابوو... دواى گۆرىنى خوينەكەم، يەك پۆژەم دوو پۆژە بوو، ئاسەوارى
 نەخۆشىم پىوۈ ديار نەما... واى لى ھات بووم بە ناسراوترىن دەلالى
 پىزىشكەكانى ئەنقەرە... لە ماوۋى چەند سالىك سەد بەرامبەر ئەو
 پارەيەم دەست كەوتەوۈ كە باوكم بۇ نەخۆشىيەكەى من دابوى بە
 دىكتۆرەكان... دوايى بە ھۆى راپۆرتىكى پىزىشكى و بىرك بەرتىل
 گەرامەوۈ سەر كارى پۆلىسى و ھەموو ئەو موچەيەشم ۋەرگرتەوۈ كە

فەوتابوو. كارەكەم گواستەوہ بۇ ئەنقەرە. مانگی بېرىك پارەم دەدا بە
ئەفسەرەكەم. تەنھا سەرى مانگ بۇ موچەكەم دەچوومە
فەرمانگە... جوانترین ئۆتۆمبېل و جوانترین خانوم كېرى، پارەيەكى
زۆرىشم لە بانكدا دانابوو... سەيرى چارەنوسى بنيادەم كەن بەو
نەخۆشییە كوشندەيە نەمردم. تا شەوئك بە سەرخۆشى لە رېنگای
گەپانەوہم بۇ مائەوہ خۆم كېشا بەو كۆمەلە خشتەى كە گەلەبەيەك لە
ناوہراستى جادەكە ھەلى رشتبوو، دەم و دەست گيانم سپارد، ئەوہ تا
ھیناويانم بۇ ئيرە...

مېشە گەرانەى نازدار: ويستم چەند پرستەيەكى پر پېكەنن لە
بەسەرھاتى ئەو پۇليسە ھەلبژيرم و بۆت بنيرم، تا ھېچ نەبى تۆزىك
مۆتەكەى ژيانت لە كۆل كەمەوہ بەلام لەبەر تالى بەسەرھاتەكە نەم
...توانى بە داخەوہ...

ھەردوو چاوە شينەكانت ماچ دەكەم...

بە ھىواى ديدار

دئسۆزت

((كەرى تۆپيو))

((نامەي نۆزدەھەم))

((كەرى تۆپپو باسى ناشىنى خۆى دەكات))

مىشەكەرانە: ژيان لىرە زۆر ئارام و خوشە، تەنھا شتى كە ئىمە نارەحەت دەكات، ئەو كەسانەن كە بە دواى مردوواندا دەگەرپىن، بۇ نمونە پياويك ژنەكەى بىز بوو، ئايا خۆى خستىبىتە دەرياوۋە يان ئۆتۆمبىل لىى دابى. ژنىك كچەكەى لە مالىوۋە ھەلاتوۋە بى سەر و شوپنە، بەلى ھەمىشە ئەو جۆرە كەسانە سەردانى مەيتخانە دەكەن... دويىنى ئىوارە لاويكى لاوازى پەنگ زەرد ھاوارى لى ھەستادەيگوت بەپاستى بىزارم لىرە، وەك ئۆتۆمبىلى ناو پىشانگامان لى ھاتوۋە بۇنىتمان ھەلدەداتەوۋە و بە ئارەزوۋى خويانى سەيرمان دەكەن. گوۋتم: بابە تۆ دوو پۆرە ھاتوۋى بۇ ئىرە، خۇ تۆ ھۆكارى مردنەكەشت زانراوۋە. لەوانەيە ھەر ئەمىرۇ لىرە لاتبەن و بە خاكت بسپىرن، لاوۋ پەنگ زەردەكە گوۋتى: نە بابە تۆ ئاگات لە كىشەى من نىيە، دايكم داواى لەسەر چەند دكتورىك تۆمار كردوۋە، كە بونەتە ھۆى مردنى من ھەتا دادگا ئەو كىشەيە يەكلا نەكاتەوۋە من ھەر لىرە دەمىنمەوۋە... مىشەكەرانە تەماشاي ئەو لاوۋ قوپ بەسەرە بكە، پۆژىك دواى نان خواردنى نيوەرپۆ. گەدەى توشى ئازار

دەبىت، دايكى دەبىت بۇ خەستەخانىە دىكتورەكان دەلەن كۆرەكتە
 توشى رېخولە كۆرە بوو. نەشتەرگەرى بۇ دەكەن بەلام ئەو كۆرە
 ئازارى تەواو نابى و چاك نابىتەو، دووبارە دايكى دەبىتەو، ھەمان
 خەستەخانىە. لە ترسى ئەو، نەكا شتىك لە ناو ورگى بەجى
 مابى... دووبارە ھەلىاندېرېيەو. بەلام ھىچ شتىكى نامۇيان
 نەدۇزىيەو. بۇيە دووبارە ورگيان دروۋەو. ئەو لاو، بەستەزمانە پۇژ بە
 پۇژ وەكو مۇم دەتوايەو... ناچار دايكى بردى بۇ خەستەخانىەكى
 تر، كاتى نارديان بۇ بەشى تىشك، شتىكى نامۇ لەسەر شىو، نىشانەى
 پرسىار^(۴) لە وىنەكەدا دەرچوو بوو... بەلى لە كاتى جى بە جى كردنى
 نەشتەرگەرى دوو، مقەستىك لە ناو ورگى كۆرە پەنگ زەردەكەدا بەجى
 مابوو... بۇ مىشە كەرانە پىت وايە ورگى ئادەمىزاد كالەكە ھەرچى بى
 چەقوى لى نى و قاشى كا؟ زۆر سەيرە خۇ ھەرگىز دىكتورەكان شتىان لە
 بىر ناچى، تەننەت پارەى دەنكە ھەيكىش، ئەى بۇ زۆر جار شتىان بە
 ناو ورگى نەخۇشەكاندا لەبىر دەچى؟ كاتىك بۇ جارى سىيەم كۆرەيان
 بردەو، بۇ ژوورى نەشتەرگەرى و بى ھۇشيان كرد و خستىانە سەر
 مىزىكى گەرە و دەستيان كرد بە ھەلدېرىنى، كارەبا
 كورايەو، دىكتورەكان ھاورايان كرد خىرا مۇلىدە داگرسىنن، بەلام دەنگى
 نەبوو، قوربان مانگىك دەبى دلۆپىك بەنزىن بېردە نەھاتوۋە. كاكە فرىا
 كەون، چرايەك، مۇمىك... ھەر چۆنىك لەبەر شقارتە بە بى ئەو،
 مقەستەكە دەرېننەو، ورگيان دروۋەو... ھەر لەو كاتەدا لاو، كەگيانى
 سپارد و كۇتايى بە ژيانى عەزىزى ھات... دايكەكەشى داواى لەسەر
 بەرېوبەرى كارەبا و كار پىكەرى مۇلىدە و چەند دىكتورىك تۇمار

کردبوو...مردوویه کی پیر به دهنگیکی بهرز گووتی:ئەری براینه من
چەند شەوێ گوی لەبەسەرھاتەکانتان دەگرم. دە ئیوێش کەمێک گوی لە
من بگرن باوەر بکەن مردنی من لە مردنی ھەمووتان سەیرترە، دەستی
کرد بەگیرانەوی: ساغ و سەلیم بووم. پێم شک نایە لە ھەموو ژیاندا
پوژیک نەخۆش کەوتبم... کوپەکەم ھەموو پوژیک یەخەیی دەگرتم. بابە
گیان... تۆ زۆر کەمتەرخەمی بەرامبەر بە تەندروستی خۆت! منیش
دەمگووت: کوری شیرینم کە من ھیچ نەخۆشییەکم نەبی، ئاخەر بۆ
کەمتەرخەمم! کوپەکەم دەمگووت: بابە گیان لە ناو کۆمەلگای پێش
کەوتوو، ھەموو کەس شەش مانگ جارێک سەردانی دکتۆرەکان دەکەن
بە بێ ئەوێ ھیچ جۆرە نەخۆشییەکیان ھەبێت. پازییان کردم کە
سەردانی دکتۆریکی ھاوێم بکەم، کە پروانامەیی پسیپۆری لە ئەمریکا
وەرگرتبوو، ناریدینی بۆ بەشی cheek_up واتە نازمایشی گشتی...

نازمایشی خوین، میز، پیسای، وینەیی تیشکی و ھێلکاری دلیان بۆ
کردم... کاتیکی سەیری ئەنجامەکانی کرد، بە کوپەکەمی گووت: پێم
سەیرە باوکت ھەتا ئیستا چۆن ماوە؟ تا ئیستا سی جار توشی فشاری
دل بوو... گووتم: دکتۆر تۆ دەلێی چی؟ ئەفشاری خوین؟ ئەی چۆن من
نەمزانیو؟ دکتۆر گیان پێم خۆشە چاک بزانی من ھەرچی نەخۆشی ھەیە
نیمە بە ھەر حال لەگەڵ کوپەکەم چووم بۆ لای دکتۆریکی خۆ ولاتی، کە
سەیری ھێلکارییەکی کرد دەستی کرد بە پیکەنین، ترسی ناوی چونکە
ئەو دکتۆرانەیی کە لە ئەمریکا و ئەوروپا دینەو لە ئامیری ھێلکاری
نێرە نازان، چونکە لە لای ئەوان کارەبا بەرز و نزمی ناکات... ئەو بەرز و
نزمییەیی لە ھێلکارییەکەدا ھەیە، ھی کارەبا یە نە فشاری خوین... خۆم

و كۆپرەكەم دۇنيا بوۋىن و بەرە و مال پۇشتىنەۋە: بەلەم لەو پۇژدەۋە توشى بىر كىرگەنەۋە و دلە پراۋكى بووم: وردە وردە نەخۇشىم لى بە ديار كەۋتەن ھىزىم لى برا و توشى نەخۇشى دەرونى بووم: تا لە خواردن كەۋتەم: جۈلەم نەما: مردم و عومرى دريژم بۇ ئىۋەۋ كۆپرەكانم بە جىھىشت كۆپىنە مردنى من سەيرە...! پىم وايە ئەگەر نەچۋوبام بۇ ئەۋ شويئەى كە لە ولاتانى پىش كەۋتوۋ: ھەر شەش مانگ جاريك خەلك دەچن ئازمايشى خۇيان دەكەن زۇر لە ئىستا زياتر دەريام...!

لە يەكەك لە خانەكاندا مەيتى كچىكى زۇر جوانى تىدا بوو... كە سىخوار قز و برژانگەكانى گرتىبوو. لىم پىرسى بە چى مردوۋى: گووتى: مردنى من پۇمانىكى دلتەزىنە: لەۋ جۆرە پۇمانانە لە ولاتى ئىمە زۇرن ۋەك پلەى گەرما و نىرخى زىر و پۇژ نىيە چەند دانەيەكيان لى بلاۋ نەيىتەۋە: لە بارەى ژيان و مردنى من شتى سەير و سەمەرەيان بلاۋ كىردەۋە: بۇ نمونە پۇژنامەيەك نوسىبوۋى بەمزوانە بىرەۋەريەكانى خوالىخۇشبوو دەكەۋىتە بازاپەۋە: كە من لە ژيانمدا تەنھا وشەيەكىشم نەنوسىۋە... ئەرى بە راست جوانىيەكەم ماۋە؟ بەلى جوانىيەكەت ۋەك خۇيەتى: چونكە ئەۋ گوللانەى كە لىيان داۋى بە دەورو بەرى مايۋكەت كەۋتون: بىجگە لەۋەش ھەر كە تۇيان ھىنا بۇ ئىرە تۆم ناسىيەۋە: ھەموو پۇژى كە كارمەندانى مەيتخانە پۇژنامەيان دەھىنا ژوورى: ويئەى تۇيان بە گەرەيى بلاۋ دەكردەۋە دەربارەى ژيان و مردنى تۇ دەيان نوسى... گووتى: بەلى راستە بەلەم ئەۋەى پۇژنامەكان دەياننوسى فريان بەسەر ژيان و مردنى راستەقىنەى مەۋە نەبوو... بە چىرۋكىش ئەۋ شتانەم نەبىستبوو...! بەلى مىشە كەرانەى ئازىز... من

مردم و تۆش له دنيا له شوپنى منى. سازانم بى من دهرزىيه تيركهت له كوى دهچه قىنى. مېشه خوشه ويسته كه م: نه گهر بى بى ئيره و سهرىكم لى بدهى بۇ حالى من گريانت دى، ليوه كانم وشك هه لاتوون وهك گه لاي گولى نىوان په ره كانى كتيب. دوو دلۆپ فرميسك به سهر هه ردووك چاوه كانمه وه مه بىون هه رچه نده به و مردنهم خه لكىكى زور له دهستم رزگارى بوو. نه وانهى چاويان پىم هه لئه ده هات. نه وانهى حه زيان نه ده كرد سلاوم لى بكه ن، يان نه و دراوسى يانهى كه ئوتومبىليان هه بوو كه ده گه شتنه راستى من خويان به شتىكه وه ده خلافاند گوايه منيان نه ديوه... منيش رزگارم بوو له لومه و پاشقولى نه وان... به لام دلنيام ئىستا ده لىن: خوى لى رازى بى به راستى پياوى چاك بوو، تا بلنى پياويكى نوكته باز و قسه خوش بوو... به يانى زوو ده رگاكان كرانه وه، به فهرموو فهرموو كومه لىك قوتابى كولىجى پزىشكى به دوى پروفيسورى كدا هاتنه ژوورى، به هاوكار فرمانبه رانى مه يتخانه منيان ده رھينا و له سهر مېزىك داياننام، پروفيسوره كه له سهر من دهستى كرد به وانه وتنه وه له كو تايى وانه كه دا دوو سى مشته كولهى كيشا به سهرما و پرووى كرده قوتابيان: نه وه كه لله سهرى مروقه، له ناو كه لله سهردا مېشك هيه هه ر مروقىك نه زانى به كارى بىنى له ژياندا چه ندين كيشه و چه رمه سهرى ديته رى... نه وهى كه بزانى به كارى بىنى به سهر رازى ژيان ده باته سهر... وانه كه ته واو بوو... مېشه كه رانهى نوك تىز: وهكو ده زانين كه رى توپيو چاللىكى بو هه لئه كه نن و ده يخنه ناوى و كه مېك گل و خولى به سهردا ده كن... به لام نه وهى له من پرويدا شتىكى چاوه روان نه كراو بوو. به ئوتومبىليكى رازاوه به گولى

سروشتى برديانم بۇ گۆرستان و زياتر له دوسەد ئۆتۈمبىل دواى
 تەرمەكەم كەوتىبون. كە گەيشتىنە گۆرستان ئەو ھەموو ھەشامەتە
 دابەزىن و ھەر يەك دەسكە گۈلۈكى گەورەى لەسەر دارە مەيتەكەم
 دانا... مېشە نازىزەكەم. باوەرت بىت بووم بە ژىر خەرمانىكى گۈلى
 سروشتىيەو. كە دەمروانىيە غەمبارى خەلكەكە دەمگوت پەنگە بە
 ھۆى ئەو چەند چىرۆكەو بىت كە لە ژيانمدا بلۆم كىرەبونەو، بەلام
 تەنھا كەسىكى پۇشنىر و كىتبتارم لە ناو قەرەبالغىيەكەدا
 نەدى... ھەموو پىاوى دەولەمەند و سەرۆكى فەرمانگەكانى دەولەت
 بوون... وتار خوینی مژگەوتى گەورە ھاتە سەرىنم دەستى كىرە بە پىدا
 ھەلدانى مەن. بە راستى سامانىكى گەورەمان لە دەست چوو... ئەو پىاوە
 سەرورە چل سال پېش ئىستا توانى يەكەم كارگەى بنىشت لە
 ئەوروپاوە بىنى و لە ولاتى خۇماندا دایمەزىنى. بە ھۆى دەولەمەندى
 و زۆرى كارگەكانى ھەتا ئىستا چەندىن ملوین باجى داوہ بە
 دەولەت... بە راستى پۇلەى بە ئەمەكى نىشتەمان بوو، لەو كاتەدا يەكك
 ھاوارى كىرە: مامۇستا گيان بوەستە، وتارەكەت راگرە، ھەرچەندە مردوو
 لە ھىچ ناترسن بەلام مەن زۆر ترسام لەوہى جارۈكى كە لە گۆرەكەم دەرم
 بىننەوہ و بمبەنەوہ بۇ ناو ساردخانەى مەيتخانە... كابرا دووبارە
 ھاوارى كىرە: مامۇستا برايان وەرن بۇ ئىرە، تەرمى پىرۆزى جەنابى
 جەغفەر بەگ پاشا ئەوہتا لىرەيە... ھەى لەوہى دەسكە گۈلى خۇى
 لەسەر گۆرەكەى مەن بفرىنى و بىباتە سەر گۆرى جەغفەر پاشا...! سەر
 گۆرەكەم چۆل بوو مەلا نامەردەكەش نەيكرد تەلقىنم بدا ئىنجا
 بپرا... مېشە گيان منيان بە بى تەلقىن بە خاك سپارد. دواين كەس كە

گۆرەكەى منيان بەجى ھىشت بەريوبەرەكەم شەرىفى و ژمىريارى
بوون. خىراكە شەرىف با برۆين. نەوہى ناشتمان تەيمى ئەو گۆر بە
گۆرەيە كە پەنجا لىرەمان دا پىيى. وەك كەرى تۆپيو پەنجا لىرەكەى
خوارد، مېشە كەرەنە گيان: بە ناچارى گووتم ئىستا دوو فرىشتەى خوام
دېنە سەرى... خوا ھىدايەتم بدا. خوا بەزەيى پىمدا بېتەوہ... فاتىحا...
لەگەل رېز و خوشەويستيم

((كەرى تۆپيو))

خاتىمە (بىستەم)

من له ژيانمدا ھەرگىز ھەستەم بە بىزارى و نارەحەتى نەکردووھ... ھەر كاتىك كە خەوم دەھات يەك راست پادەكشام و دەنوستم نەمدەگووت ئىرەيە مالىھەيە يان لاپىگايە، زىندانە، ئوتىلە؟ يان باغى گىشتىيە؟ لە ھەموو كات و شوئىنىك دەمنوسى، لە چايخانە لە مالىھە لە سەر مېز، سەر ئەرز، لە سەر پىخەفەكەم، لە سەر ئەرئۆم، بە پىچەوانەو زۆر لە نوسەرەكان تا كەش و ھەوايەكى زۆر باشيان بۆ نەپەخسابا، نەياندەتوانى بنوسن... بەلام نوسەريك ھەبوو نەمالى ھەبوو نە حال، تەنانەت شوئىنى نوستنى نەبوو، نازانم ئەو ھەموو شىعر و چىرۆكە نايابانەى چۆن و لە كوى دەنوسىن. ھەر كە ئەو نوسەرەم بىردەكەوئىتەو، ئەو سرودەم دىتەوە ياد. كە لە قوتابخانەى سەرەتايى فېريان كىردبووين... كە دەمانگووت: ژىرمان خاكە و سەرمان درەخت و ئاسمان، دەپۆين و پاناوەستين، لە تى كوشان...

مىشە كەرانە: بە راستى ناو گوڤرەكە ھەتا بلىي خوش و بىدەنگ بوو كاتىك پىشتم سېر بوو، ويستم تۆزىك قاچم پاكىشتم، دەنگىكى ئاقۇلا لە ژىرمەو ھەت... كۆرە زۆر جۆلە جۆلە مەكە نابىنى من لە ژىرتەو ھەم؟ گووتم: جا بۆ ھاتويە ژىر من؟ من نە ھاتومە ژىر تۆ، تۆ ھاتويە سەر من... گووتم: من بۆ خۆم نە ھاتووم، ھىنايانم، باشە ھەموو دوو

كاترمير نابي هاتوويه ئيره، زمان دريژي مهكه، خو ئيره مالى باوكت نيه، گووتم: ئيمه بو ههتا ههتايه بووين به دراوسى، توژيك دهنگ و دورت خوش بى، خو تاپوى باوكى توش نيه. گووتى: راست دهفهرمووى بو باوكم به زيندوويش تاپوى ههبوو تا به مردوويى ههيبى، بهلام ئهوش بزانه له ژير منيشه وه ژنيك نيژراوه... كهواته ئيمه جياوازي نيه له نيوان مردن و ژيانماندا، چونكه به زيندوويش سى سى لهسهر يه كه سندهلى له ناو پاسى گهرك دهيان ناخنين...

ميشه كه رانه: ناو گوڤر بو من زور ئاساييه، خوت دهزاني ئيمه ههشت سهر خيزان له كونه گورگيكددا ده ژيابين بهلام ئهوهى ژيرمه وه زور نارمهحت بوو... پيم گووت: نهگهر حالت وايه بو گوڤريكي تايبهتيت نه دهكړى، گووتى: به ناخيرم له پيش مردنمدا له بازاري رهش ئيره به پارميهكى زور كړى. بهلام زوربهى گوڤر فروشهكان فيرى تهلهكه بازى بوون، فهرموو: من ژنيك له ژيرمه وه پياويكيش لهسهرمه وه... فير بوون هه موو گوڤريك زياتر له جاريك ده فروشنه وه... بو نمونه ئه و پياوهى كه له تهنisht ئيمه نيژراوه، شهو و پوژ ناخ هه لدهكيشتى كه له گوڤدا چى بهسهرهات، بهلى گوڤهكهى نهولاتر گوڤرى ژنهكهيهتى كه چهند سال به خوشهويستى و پاكي بهيهكه وه ژيانيان برده سهر، كه ژنهكهى مرد، گوڤرى تهنisht ژنهكهشى بو خوى كړى، كه پياوهكهش مرد و ناشتيان، دواى ئهوه كه سهيرى كرد ژنهكهى له باوهشى پياويكى بيگانه دايه... پياوهكه زور سهرزنشتى ژنهكهى كرد كه له دواى مردنى گوڤراوه و ئهوى بير چوته وه و له باوهشى پياويكى بيگانه دا پال كه وتوو... ژنهكهى پيى گووت: كه دواى مردنى ئه و به چهند پوژيك

دووباره گۆرەكەيان بەو پیاوھ فرۆشتوو و لە پال ئەودا
ناشتویانە... ئاوا ئەو ژنە چۆتە باوەشی پیاویکی بیگانهو...

میشە گیان وامدەزانی لە دواى مردنمان هیچ جیاوازییەك لە نێوان
هەژار و دەولەمەنددا نامینی. ئەوێ ژێرمەو گوتی: پراستە
نامینی! بەلام ئەو پۆرەى مروڤ بێ دەبی، چونكە هەتا یەك زیندوو لە
ژیاندا بمینی ناهیلی مردووێكان بەسینەو... لە پڕ ھاوارم كرد: كۆرە
ئەو شتە لا بە كە لە منت چەقاندوو... ئەرى كاكە دەلیی تۆ لە كۆشك و
تەلاردا ژیاوی، باوەرپت بى هیچم تى نەچەقاندوو. من كە زیندوو بووم
بە حەوت كەس لە ژووریكدا دەژیاین، نەدەزانم چیم لە كى چەقاندوو. نە
چییان تى چەقاندووم. گوتم: كاكە بمبۆرە تۆ نەبووی، ئەو هەتا ئەو
بەردەیه لە كەلەكەم چەقیو... ئەوێ ژێرمەو گوتی: تۆزى لەسەر خو
با ئافرەتەكەى ژێرمەو گوتى لى نەبی... گوتم: جوانە! ژنەكە بە قرخە
قرخ گوتی: بى دەنگ بن، تۆزىك پەروشتتان تیدا بى و قسەى جوان
بكەن... خو من ئەگەر ئیستاش جوانیم نەمابى وەختى خۆى جوانترین
كچى ئەم شارە بووم... گوتى بگرن با بەسەرھاتى خۆممان بۆ باس
بكەم... پیاوھكەى ژێرمەو گوتی: ئەرى نەپرایەو لەو هەتەى من ھاووم
پەنجا جارت ئەو بەسەرھاتە گێپرایەو... ژنەكە گوتی: تۆ گوتى مەگرە
من بۆ ئەو پیاوھى سەرھەو باس دەكەم، خو ئەو گوتى لى نەبوو...

میشە كەرانی خۆین خۆر: بە گوێرەى قسەكانى خۆى ئەو ژنە
ئافرەتیكى یەكجار جوان بوو. لە سەرھەتایی لاویەتى چوار شوى بە
چوار پیاوى زۆر دەولەمەند كردبوو... لەبەر زمان درێژی خۆى تا
تەمەنى بوو بە سى سال چوار جار تەلاق دراو... ھەر جارەى

مارەییەکی زۆر باشی لە میژدەکانی ستاندەووە. دواوی شوی بە پیاویکی پیری دەوڵەمەند کردووە. کە کابرا دەمری میراتیکی زۆر زۆری بۆ بەجی دەمی، ئەو کۆ بۆ خۆی دەیگوت کە نافەرەتییکی زۆر دل تەر بوو. بە هۆی ئەو پارەییە کە دەستی کەوتبوو کام لاوەی پی قۆز با دلی بۆ لای خۆی پادەکیشتا... چەند سالیک پیش مردنی لایکی هەژاری یە کجار جوان خوشەویستی خۆی بەرامبەر بەو ژنە پیشان داو، بە هیچ جۆریک داواي پارە و پولی لی نەکردووە... دواي ئەوێ ژنە کە توشی نەخۆشییەکی کوشندە دەبی، ئەو لاو جوانە لە خۆی ناگۆری و وەک میژدیکی بە وەفا هەمیشە لە ژوور سەری دەبی و خزمەتی دەکات...

میژە کەرانی خوی خۆر: ئەو ژنەش لە وەفای ئەو هەموو خزمەت و چاکەییە کە میژدە لاو جوانە کە لە گەلی دەکات، سەنەدیکی داد نوسی بۆ مۆر دەکات کە لە پاش مردنی هەرچی هەبەتی لە خانو و کارگە و پارە هەمووی بۆ میژدە جوانە کە بی. بە هەر حال ژنە کە دەمریت. وەکو ژنە کە بۆ خۆی دەیگوت لە دواي مردنی تەنانت کفن و گۆریشی بۆ نەکریو و ،شارەوانی بە خیری خویان هیناویانە لەو گۆرەدا بە خاکیان سپاردووە... جاریک لەسەر داواي ئەو ژنە کە بە پارە و مالی من هینابووی هاتنە سەر گۆرە کەم، ژنە کە گەلیک نزا و پارانەوێ لە لای خوا کرد کە بێ بەخشی و بە بەهەشتی بەرینم شاد بکات... کەچی ئەو میژدەم کە لە ژياندا ئەوێندە منی خوش دەویست و خزمەتی دەکردم تەنها نزایەکی خیری بە دەمدا نەهات، تەنانت فاتیحایەکی بۆ نەخویندم... ئیستا زانیم کە ئەو لاو، بە پیشاندانی خوشەویستی و دلسۆزی دەستی بەسەر مال و سامانی مندا گرت...

میشە كەرانبە:رەنگە باوەر نەكەى كە بلىم چەند تامەزرۆى دىدارى
تۆم، داواكارم كە بەو زوانە بە دىدارى يەكتىرى شاد بىن. ھەقتە نەگەر
باوەر نەكەى مردوو و دىدار كوچا مەرحەبا بەلام بە يەك دەگەين...تۆ
بلى چۆن؟ كاتىك كە چاوت بە كەرىكى زىندوو كەوت لە لاپالىك
دەلەوەرپى، بە يادى من بۆى بفرە و دەرزى لە لاملە بچەقینە و يادى من
بكە...منیش لىرەو بە خەيال دىمە ئەو لا پالە چۆلە، كە ئىمەى ھەژار
تەنھا لەو جۆرە شوینانە ھەستمان بە ئازادى دەكرد...لە كۆتايى
نامەكەم جوانترین سلاو بۆ دەرزىيەكەت كە لە پشت مىلى
دەولەمەندەكانى رادەكەى، بە تامترین ماچیش بۆ خۆت ئەى ميشە
كەرانبەى خوين شیرين...

ھاوړى دلسۆزت

((كەرى تۆپيو))

((نامەى بىست و يەكەم))

خوشكى ئازىزم مىنشە كەرە: لەسەر گۆرەكەم تەپە تەپىك پەيدا بوو، ديار بوو دەنگى پىيى مروفەكانە... ئەوھى ژىرمەوھ گۈوتى: دەزانى شەو درەنگە...! گۈوتم: تۆلە ژىر ئەرزى، چۆن دەزانى شەوھ يان پوژ؟ گۈيت لەو تەپە تەپە نىيە ئەوانە يان كفن پۈزىن يان كىل دز... ھىندىك لەوانە كە كىلى گۆرەكان دەتاشن دىن ھەر لىرە گۆپى كەسىكى مردوو سەر لە نوى دەتاشنەوھ، بە ناو و نىشانىكى تازە سەر لە نوى دەيفرۇشنەوھ... گۈوتم: بۇ ئەم گۆرستانە پاسەوانى نىيە: بەلى ھەيەتى بەلام لەگەل دزەكان شەرىكە... گۈوتى: لەبەرئەوھى تۆ تازەيت ئاگات لە حالى گۆرستان نىيە، چەپكە گۈلى سەر گۆرەكان دەدزىن. كۆمەلىك دز ھەن تەنھا تاقمى ددانى زىپ و پلاتىنى ناو ئىسقانى مردووھەكان دەردىننەوھ و دەيفرۇشن... دواى چەند كاتر مىرئىك گۈوتم: ئەرى پوژ نەبۇتەوھ؟ گۈوتى: شەو و پوژت بۇ چىيە: ئىستا ئىمە لە دەرەوھى بازىنى كاتداين... لەو كاتەدا دەنگى داپمانى خاكىك ھات، پىيى گۈوتم: ئىستا نىزىكى نىوھ پۆيە، گۈيت لە دەنگى پاچ و خاكەناز نىيە؟ لە سەرۈو ئىمەوھ

يان له تەنېشتەمان خەرىكى ھەلکەندى گۆپىكن... ھەژارنىكى ۋەك ئىمەى تى فېرى دەدەن، بە پاستىش ئەۋە پۈۋى دا، ئەۋ گلەى كە بەسەر لاشەى مىدا كرابوۋ ھەئىيان دايەۋە و... تەرمى پىياۋىكى پىريان لەسەر مىن دىرئ كىرد، ھەر ۋەك خوى بىكەن بە خەيارەۋە گلەكەيان كىردەۋە بەسەر كابىراى مردوۋدا... ئەۋانەى كابىرايان ناشت، دوۋىيان سى كەس دەبوۋىن زىياتىر نا... دىسان بى دەنگى بالى بەسەر گۆپىستاندا كىشايەۋە، چوینەۋە دەرەۋەى بازەنى كات. مردوۋى ژىر مىن لە مردوۋە تازەكەى پىرسى: كاكە ھۆكارى مردنەكەت چى بو؟ مردوۋە تازەكە بە نوزە نوز گۈۋى: بەخۇا ھۆى مردنەكەم نازانم، بەلام بە گۈيرەى مىشت و مېرى دىكتۇرەكان كە لىم كۆ بېۋنەۋە، يەككىيان دەىگۈۋى: باشتىن نەشتەرگەرى بۇ كىردوۋە دەستى خۇش بى... ئەۋى كەيان دەىگۈۋى پىرۋىزىبى لى دەكەم بۇ ئەۋ نەشتەرگەرىيە سەرگەۋتوۋە، بەلام بەستەزمانە چى بىكات، پىش ئەۋەى بېھىنن بۇ ھۆلەكە دەرزى ((كۆرتى زۇن))يان لىداۋە... مىش پىم گۈۋى: لىتان تىناگەم بۇم پۈۋى بىكەنەۋە... دىكتۇرىكىان گۈۋى: تۇ باشتىن نەشتەرگەرىت بۇ كىراۋە. بەلام دىكتۇرەكە پاپۇرتەكەى نەخویندۇتەۋە كە تۇ ئەمىرۇ نابى نەشتەرگەرىت بۇ بىرى. بەلام خۇ تۇ لە تەمەنى خەفتا و شەش سالىدا مردوۋى تا تۈانىۋتە زىاۋى، ئەگەر نەش مىردىبى پىم نالىى دۋى ئەۋ تەمەنە چىت دەكىرد؟ مردوۋە تازەكە بى دەنگ بو، دۋى كەمىكى كە بە دەنگ ھاتەۋە: ئەرى ئەم گۆرە چەند كەسى تىدايە؟ گۈۋىم: بە تۆۋە چۈار لە ژىر مەۋە پىياۋىك ھەيە، ئەۋىش ژىنىكى لە ژىرەۋەيە... ھەر خۇاش دەزانى لە ژىر ئەكەش چەند مردوۋى كەى لىيە. گۈۋى: چەند پۇژىك پىش ئەۋەى بىرم لە پۇژنامەيەكدا

پاپورتىڭم خويندەۋە نوسرا بولۇپ، نەگەر پېژەنى مندال بولۇپ كەتتى
 نەكەينەۋە دۈي چەت سالىڭكى كە شوپۇن نامىنى مردوۋەكانى لى
 بشارىنەۋە... كابرا دەستى كىرگەن بىلەن كىرگەن سۈدەكانى كەتتى
 كىرگەنەۋە مندال... دەيگۈت: نەگەر لە ولاتى ئىمە دۈي مىيۇن كەتتى
 بىزى ھەممۇ كەتتى دەيتتە خاۋەن خانو... ئەۋەي ژىرمەۋە قاقايەكى
 لىدا، گۈوتى: بۇ لە ولاتى ئىمە دۈي مىيۇن كەتتى ھەن كە ۋەك مۇۋە
 بىزىن، گۈوتى: باشە ئىمە بۇ سەرى خۇمان بە زىندۈۋەكانەۋە
 بىيەشىنىن؟ ئەۋەي ژىرمەۋە گۈوتى: تۆ بۇ لە باسى زىندۈۋەكان
 دەترسى؟ نەتبىستۈۋە؟ (كەرى تۆپىۋ لە گۈرگ ناترسى) لە دلى خۇمدا
 گۈوتى بىلى ئەۋ پىاۋە ھىچ لەبارەي ژيان و مردنى من بزانى؟ لەۋ كاتەدا
 دەنگى جۇق و مۇسىقا لە نىك گۆپەكەي ئىمە بەرز بۆۋە... ئەۋەي
 ژىرمەۋە گۈوتى: توخۇا بى دەنگى بن، با بزانىن ئەۋ مۇسىقا قەۋشە
 چىيە؟ ئاي داخەكەم ئەۋە يەككە لە خۇشتىن ئاۋازەكانى ((شۇبان)) تا
 دەھات ئاۋازەكە لە گۆپەكەي ئىمە نىك دەبۆۋە. ھەستەم دەكرە كە بە
 سەر ئىمەدا دەپۇن... گۆپەكە لەبەر دەنگى لىدانى تەپل و تەپەي قاقچى
 مۇسىقا ژەنەكان دەلەرىيەۋە وردە وردە لە ئىمە دۈي كەۋتەۋە. ديار
 بول تەرمى پىاۋىكى دەۋلەمەندىان بەرەۋ گۆپۇستان بە پى دەكرە...

خۇشەۋىستەم مېشە كەرەنە: ئىرەش ۋەك شارەكەي خۇمان ۋايە، گەپەكى
 دەۋلەمەندەكان جىايە لە گەپەكى ھەژارەكان. مېشە گيان: داۋاكارىيەكەم
 ھەيە... ئەگەر پارەي زىادت لايە، بەلكو پەنجا لىرەم بۇ بەدى بە
 بەرپۇبەرە كۈنەكەم... ئەۋ پۇژە كە لەگەل تەرمى ((جەغفەر پاشا)) ھاتبۇ

بۇ گۆرستان، ئەۋەندە چاۋم شۆپ بوو بەرامبەرى، باۋەپت بى' لە پروم
نەھات سلاۋىكى لى' بىكەم و بلىم: گەورەم چۆنى ھەر لە خوشيدا بى.

برات

((كەرى تۆپيو))

ھاۋرېنى گيانى بە گيانىم: مېشە كەرانە نازانم چەند لە گۆردا
مامەۋە، بەلام پۇجەكانمان شەو و پوژ دەپۇشتن، گەشتىنە
جىگايەك، دەىگوت شوينى بېينى بلىتى دىيائى خۇمانە، بەلى لەسەر
ئەنجامدا لاشەكان پزىن و بوون بە خاك و خۆل، پۇجەكان بە كارەكان
هەلدەستان... بۇچونەكەم وە راست گەرا لەوئىش شوينىك هەيە بلىتى
كردارەكانت دەدەنە دەست كەدپتم بە هەزاران كەس لەبەردەم شوينەكە
پزى بوون منىش وەك ئەو خەلكە چوومە پزەۋە، هەر كەسى كە بلىتى
خۆى وەردەگرت، دوو فرىشتە قۇليان دەگرت و دەيان برد بەرەو
شوئىكى ناديار... مېشە كەرانە دەزانى ئەو كچەى كە لەوئى بلىتى
دەبىرى ناسىمەۋە... ((فرىشتە خان)) ى بلىت بېر بوو، كە لە ژيانىشىدا
دەيان سال بوو خەرىكى ئەو كارە بوو... ھاوارم كرد: فرىشتە خان، ئەۋە
منم لىرەم...! دەنگىكى ترسناك لە ژوور سەرمەۋە هات، بى دەنگ بە
كوپرە، جوان پاۋەستە، خاۋەنى دنگەكەم نەدى دەتگوت دنگەكە لە
ئاسمانەۋە دى... كە فرىشتە خان سېرى هەلېرى و سەيرى كرد، لە دلى
خۇمدا گووتم: خوايە گيان خۆ كە من مردم فرىشتە تەمەنى پەنجا سال
زىاتر بوو، چۆن وا جوان و گەنچ بۆتەۋە؟ كە نۆرەم هات و گەيشتە
بەردەمى فرىشتە خان لە لاي چەپمەۋە بلىتىكى سوريان دايە دەستى
چەپ منىش بلىتەكەم دايە فرىشتە خان، بە ترسەۋە گووتم: فرىشتە خان
نامناسىيەۋە؟ ۋەكو هەر گوئى لە من نەبووبى، گووتى نامەت

پنیه؟ گووتم: نامەى چى؟ نامەى پياويكى گەورە؟ گووتم: بە داخووە هېچ جوړه نامەىەكم پى نيه... له ناو و نيشانمى پرسى گووتى: كه مېك چاوه پى؟ به پهنجهى نا به دوگمەيه كدا. دؤسيه يه كى گەورە هاته به رده مى كه وينه ي مانگى يه كه شهو له سەر بهرگه كەى بوو. مؤريكى سوري لى درابوو له ژیره وه نوسرابوو... ((زۆر نهينى و تايهت)) له ناو لاپه رەكانى دؤسيه كه دهنگه دهنگ و چرپه چرپ دههات: ئەوه تا، خو يەتى، به لى ئەوه... فريشته خان گووتى: ئەوه توى؟ به لى منم نامناسييه وه؟ جاريكى كه دەستى نايه وه به دوگمە كه دا... دەم و دەست فريشته يه كى دۆزهخ هات... قولى گرتم و بردمى بۆ ژوورى ليكۆلينه وه... دوو دەست له ديوارى ژوره كه هاتنه دهري و وهك گاز گرتيانم. دهنگيكي قه به ي ترسناك له ديواره كه هاته دهري گووتى: ئەزانى ئەو دەسته كييه توى گرتووه؟ ئەوه دەستى دادپه روه ريه، دادپه روه رى...! له هەر شوينيك بى دهتگاتى، له گۆرستان، ته نانه ت له دۆزه خيشدا.

ميشه كه رانه: ئەو هه موو به سه رها ته كه چى نه خوّم نه كه سي شم دى دەم بكا ته وه، هه موو شتيك له وى پۆحييه. دياره ليره ش دەستى دادپه روه رى هەر دهگاته هه ژاران. دوايى هينايى نمه هۆليكى زۆر گەورە، خه ليكيكى يه كجار زۆر دانيشتبوون، گووتم: به لکه خزىك يان ناسياويكى خوّم ببينم، له به رده مى ئەو خه لکه ئافره تيک دانيشتووه هه ردووك چاوى به سراو ته وه... ته رازوويه كى له به رده م دانرا بوو...! له وهى به رده م پرسى: ئەوه كييه؟ گووتى: ئەوه فريشته ي دادپه روه ريه، گووتم: ئەى بۆ چى به سراو ته وه؟ بۆ ئەوهى كه س نه بينى و جياوازي نتيوان هېچ كه سيك نه كات. بۆ ئەوهى كه كورپكى شوخ و شهنگ هاته به رده مى به

گوڭزىمى كىدارەكانى داداكانى بىكەت. بەلام لەوى شىيىكى زۆر سەيرىم دى ئەيش ئەو بوو كە پىياويكى زۆر ئاشىرىن و پەزا گرانىم دى لە دواى فريشتهكەو وەستابوو جار جارە كراسە ئاورىشمىيە سىيىيەكەى فريشتهى دادى ھەلدەدايەو و سەرى دەكرد بە ژيەر كراسەكەى دا و دووبارە سەرى دەردەھىنايەو ھاوارىكى دەكرد: كە من نەمدەزانى دەلى چى... دووبارە پرسىمەو: ئەو پىاوە كىيە؟ گووتيان: نايناسى؟ ئەو پىاوە بى شەرەفە , خوڭزىيە شەيتانە...! گووتىم: ئەى بۇ وا دەكات؟ گووتيان: لەبەرئەوئى ھەموو پوژىك لىرە سەدان ھەزار خەك بە پى دەكەن، نۆرە پى لەم دەكەن... گووتىم: كەوابى لىرەش دادپەرەوئى نىيە... يەكەك گووتى: تىناگەى؟ ھەموو پوژىك فريشتهى داد ھاوار دەكات چارەنوسى شەيتان تەنھا بە دەستى خواى گەرەيە... نۆرەم ھات گەيشتمە بەردەمى فريشتهى داد و تەرازوو لىي پرسىم: ھۆى مردنت چى بوو؟ لەبەرئەوئى چووم بۇ ھاوينە ھوار و ئازادىم ھەلبەئەرد، گووتى: يەكەم تاوانت ئەوئە مەزىت بەرەو قىبلە كىردووە، دووھم تاوانت شى زۆر نا بەجى و دژ بە ئاينت نوسىو، لەوئى تەنىشت منى پرسى: لە دنيا دا كارت چى بوو؟ وەلامى دا يەو: ((پىكەينەرى كارى سىكىسى)) فريشتهكە گووتى: پى دەچى كارىكى ديار و شياو بى، ئەو كارە كەرتى تايبەت بوو يان سەر بە يەكەك لە وەزارەتەكان بوو؟ كەرتى تايبەت بوو بەلام پەيوەندىمان لەگەل ھەموو وەزارەتەكاندا ھەبوو، كارتان چى بوو؟ كابرە گووتى: ئىمە بازىرگانى خوشەويستى بوو، كەچى گەجەر و گوجەر پىيان دەگووتىن ((گەواد)) كاتىك دۇسيەى گەوادەكەيان لە ناو تەرازوو كە دانا، دەنگىك لە بەرزا يەو

ھات گوتى. نەى ئادەمىزاد لەبەرئەوھى ئەو پوزەى كە لە خەستەخانە
 لە دايكىكى داوین پاك ھاتویتەتە خواری مەنالىك لە تەنیشت تۆ لە
 دايكىكى بى ئابېرھو لە دايك بوو. بە ھۆى ھەلەى كارمەندانى
 خەستەخانەكەوھ گۆپاۋن. تۆيان داوھ بە ئافرەتە بى ئابېرووھكە، تۆ بووى
 بە گەواد و ئەویش بە پياوئىكى گەورە. لەبەرئەوھى لىرە دادپەرورەى
 سەرورە بریارماندا جىگايەكى تايبەتت لە بەھەشت بۆ
 دانىن... راستەوخۆ كارتىكى سەوزيان داھە دەستى. بە بەردەمى مندا
 بەرەو بەھەشت كەپتە پى، پىنش ئەوھى لە من تىپەر بىت پىم
 گووت: پىرۆزبايىت لى دەكەم، كەچى بە تورپەيەوھ وەلامى دامەو، كاكە
 راستە من بەرەو بەھەشت دەپۆم بەلام من لە تەمەنى پەنجا و پىنج
 سالىدا مردووم واتە چل سال گەوادىم كردووە، ئەگەر لە تەمەنى ئەوھ
 و پىنج سالىدا مردبام ھەشتا سال گەوادىم دەكرد، جىگايەكى زۆر
 باشترم دەست دەكەوت. دەنگىك لەسەرەوھ ھات: لەبەر ئەوھى ((كەرى
 تۆپىو)) نوسىنەكانى دژى ئايىن و خوا بوون لاوانى ولاتى بۆ پىش
 كەوتن ھان داوھ بریارماندا بىخەينە دۆزەخەوھ... گەوادەكە
 گووتى: كاكى نوسەر زۆر بە داخەوھ، گووتم: سوپاست دەكەم بەلام
 كارەكەى من راست پىچەوانەى كارى تۆيە، برىا منىش سى سال ژىابام
 نەك ھەشتا و پىنج سال، ئەوسا فرىاى ئەوھ نەدەكەوتم ھەفتا سال
 بنوسم رەنگ بوو ئەوسا ھۆدە و ھەيوانىكم لە بەھەشت پى پرابا...

دەلسۆزت

((كەرى تۆپىو))

((نامەى بىست و سىيەم))

((دواىن نامەى كەرى تۆپىو كە نايەوى بە قەرزارى بىيىتەو))

دواى ئەوى دۆسىيەكەمىان سەرە و بن كرد، بە تاوانى نووسىن
... بېريارىان دا بىم خەنە دۆزەخەو، بەلام دۆزەخ بۇ تاوانەكانى من كەم
بوو، بۆيە خىستىانمە بنى بنەوى دۆزەخ...

مىشە گىيان بىرت دى لە دونيا چۆن بە دۆزەخ دەيان ترساندىن، كە چۆن
ئاگر و گەرمى ھەراسانت دەكات و داواى شوپىنىكى سارد دەكەيت بۇ
من ھەر وەكو ئەو وايە درىژە بەژيانى دنيا بدم سەرماى زستان و بى
نەوتى، گەرمای ھاوین و بى كارەبايى، ھىچ نەبى لىرە كە تاوان بارىكى
تازە دىننە ژوورەو، دەرگا دەكرىتەو و تۆزىك فىنك دەبىننەو ئەوى
كە من لە دۆزەخ زۆر پىنى دلشادم كە ئەو ھىە مىشە كەرەنەى وەك
بەريزت: بە سالى تىشكىش ناتوانن لىمان نزيك بىنەو... لىرە دراوسى
دراوسى بىزار ناكات بەوى دەنگى تەلەفزيون و رادىوكەى بەرز
بكاتەو... لىرە ھەرا و ھۆرياي مندالى گەرەكى لى نىيە، ھاواری
عەرەبانە چى و شت فروشى گەرەك نابىستى و جارى وا ھەيە كە
سەرماى سەختى زستانى ئەویم بىر دەكەويتەو... دەست لەبەر ئاگرەكە
رادەگرم، دەلىم ئوخەى لەو تەى ھاتومە ئىرە گەرمم بۆتەو...! مىشە

كەرەنە ھەرچەندە دۆزەخ زۆر ناخۆشە، بەلام لیڤرەش ھیندی شتی خوش ھەن... بۆ نمونه لیڤرە كیشەي نیوان خاوەن خانوو و كریچی نییە. ھەرگیز كەل و پەلی مائی فەرمانبەر نابینی لەبەر قەرزاری ھەراچیان بکەن. لیڤرە زۆر تاوانبار ھەن بەرگەي گەرمی و نازاری دۆزەخ ناگرن. ئەندام پەرلەمانیكي لیڤە... ھاواری کردوو: ئەگەر بێتو ھەلم بژێرن ولات دەكەم بە بەھەشت. بەلام دواي ھەلبژاردن خۆي لە ھەوادارەکانی شار دۆتو، بۆ تەنھا جاریكیش نەیان دیو.

میشە كەرەنە چۆن لە دۆزەخی ژيانمدا تەنھا جاریك چووم بۆ ھاوینە ھەوار... لیڤرەش بە ھەمان شیو پوژیک بردیانین بۆ بەھەشت، بۆ ئەوێ بزانین ئەوانەي لە دنیا چاکەیان کردوو چۆن ئەوێ پاستی بی چوین بۆ بەھەشت، بەلام نەمانتوانی ھەموو بەھەشت بیین. بەلام لەو بەشەي كە من تێیدا گەرام كۆشکی گەورەم بینی. باسی جوانیەكەي بە دەم ناكری. لەناو پاستی باغیكي قەشەنگ و گەورەدا دروست كرابوو، ھەرچوار دەوری بەگول داپشرابوو ھەموو لایەك ھەر ئاوو كانی بوو.

تابلوی قەدەغەكراوی بەھیچ جوړیک نەدەبینران... پرسیم ئەو كۆشكە جوانە كيی تیدا دەژی... گوتیان ھی پیاویكە كە لەدنی چاكەو خیری کردوو... خەستەخانەيەكي گەورەي بۆ نەخۆشی سیل دروستكردبوو... لیڤرە لەجیاتی ئەو چاكەيە ئەو كۆشكەیان پێداو.

واتە پیاو لەژياندا دەبی چاكە بكا. چاكەش پارەي دەوی، گووتم باشە ئەو پیاو ئەو پارەيەي لەكۆي ھیناوە.

گوتیان تۆ دياره له گۆي گادا نوستووی لهوی به دهیان کارگهی هه بوون.
ته نانهت کرێکارهکانی خۆی تووشی نهخۆشی سیل ده بوون. له
خهسته خانهیه به خۆپایی چاره سهر ده کران.

میشه که رانه گیان: کهه گه راینه وه بۆ دۆزهخ پیاویکی ناسیاوی خۆم
بینی که چهند سالیك دواي من مردبوو زۆر دلم پێی کرایه وه. دهنگ و
باسی دنیا و ئیوه م لی پرسی: گووتی: چیم لی ده پرسی: گووتم: له تاس
و له هه مام گووتی: تاس هه مان تاس و هه مام هه مان هه مام: ئیسته ئه و
هه مامانه بوونه ته شوینی ئاسه واری ولات، نۆژهن کردنه وه یان قه دهغه
کراوه.

خوشکی شیرینم میشه که رانه گیان: ئه وه کۆتایی و دواين نامه ی منه بۆ
توی خوشه و یست، ئه و نامانه په نگه له دنیا بایه خێکیان هه بی. کۆیان
که وه و بیان به بۆ به رپۆبه ره کۆنه که م، تا به چاپیان بگه یه نی و بلاویان
بکاته وه، له قازانجه که ی په نجا لیره قه رزه که ی من هه لگرێته وه... مه گهر
هه ر ئاوا بتوانم قه رزه که ی خۆم بده مه وه. خوا حافیزی هه میشه ییم و
سلاوی کۆتایی دواين نامه م پێش که ش به به رپۆزت.

چاوه کانت ماچ ده که م

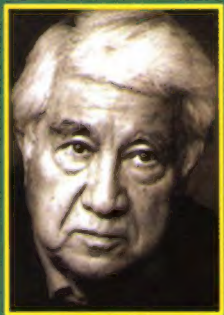
سلاو. سلاو. بۆ زیندووه مردووه کان

ئه گهر تۆش مردی خوا عافوت بکات.

برات

((که ری تۆپیو))

کۆتایی

كەرسى تۆپىيە

لە راستىدا ناسىنى عەزىز نەسىن كاريكى دژوار نىه ،
بەھۇى ئەو شىۋازە گالتە ئامىزىيەۋە دەتۋانين لەگەل
چىرۇكنووسەكانى دىكە جوداى بىكەينەۋە .

عەزىز نەسىن تاكە نوسەرە كە ئەتۋانىت ژيانى نىو
كۆمەل لەژىر كراسى شىرىن خەندەۋە بختە بەردەم
خوينەرەن .بەبرۋاى من لەم كارەشدا سەرکەۋتى
تەۋاۋى بەدەست ھىناۋە چونكە ئەۋەندەى من ئاگاداربەم
ھەموو چىرۇك و رۇمانەكانى بەتەۋاۋى زمانە
زىندوۋەكانى دونياۋە ۋەرگىپراۋن و خوينەرەى تايىبەتى
خۇى ھەيە

ئەم پەرتوكەش يەككىكە لەرۇمانە ناۋازەكانى عەزىز
نەسىن

HAREM

لەبلاگراۋەكانى خاتىرى چاپ و بلاگراۋەكانى خاتىرى چاپ